

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

Belokranjci brez dlake na jeziku

Ob obisku dr. Franceta Bučarja so dali jasno vedeti, da jim je že dovolj praznih obljub republiških gostov — Bo sploh kdaj konec zapostavljenosti?

ČRNOMELJ — Mar Belokranjci že zapuščajo njihova pregovorna ljubeznivost in gostoljubnost, ali pa jim je že dovolj nešteti obljub, ki jim jih na obiskih po Beli krajini trosijo gostje z republike, od njih pa so doslej izžili bore malo? Takšno vprašanje se je ob obisku predsednika republiške skupščine in predsednika ustavne komisije dr. Franceta Bučarja porajalo pretekli teden, ko je obiskal črnomaljsko občino. Predstavniki obeh belokranjskih občin niso bili prav nič uvidevni, ko so mu natrosili svoje dvome o lokalni samoupravi, ki jo bo prinesla nova ustava. Marsikdaj se je gost pred očitki komaj ubranil.

Belokranjci so se strinjali z dr. Bučarjem, naj prebivalci v skladu s svojo voljo in spoznanji sami odločijo, kakšno teritorialno organiziranost občin bodo imeli, saj je ustava le okvir za različne možnosti in dopušča iniciativnost. A

POMOČ ZA BEGUNCE ŠE PRIHAJA

METLIKA — V metliški občini že nekaj časa nimajo novih beguncev iz Hrvaške, zato pa je zaradi zime toliko več skrbi za okrog 500 registriranih beguncev, medtem ko o neprijavljenih ni natančnih podatkov. Zato so na občinskem Rdečem križu toliko bolj veseli vsake pomoči. Pretekli teden je red malteških vitezov iz Wiesbadna pripeljal 5 ton pomoči, in sicer bio hrano v paketih za dvodnevne obroke, večje količine soli ter koncentrirane vitaminske sokove za otroke. Iz pobratenih italijanskih Ronk so pršli s tovornjakom že tretjič, pripeljali pa so 6 ton hrane, posteljnine in zdravil. Pomoč ni bila namenjena le za begunce, ampak tudi za domačine, ki so v teževah. V skladišče metliškega RK so sprejeli tudi hrano in ležišča, ki jih je v Ljubljani zbrala Milka Milalič. Prav tako pa so pod vodstvom Antea Jandričja prispevali pomoč za hrvaške begunce gostinci iz Achna, medtem ko je Jandrič še posebej obdaroval vse begunske otroke z Miklavžem.

kaj, ko je vedno vmes denar. Zato ni odveč bojažen Belokranjec, da postane slovenski jug, saj si je država že sedaj določene stvari povsem prisvojila v upravljanje. Celo medobčinske inšpekcijske službe, katerih soustanoviteljice so občine, so se že postavile nad občine in se prikažejo le še, če jim v občini raztrgajo virman, s katerim bi jim morali nakazati denar. Podobno so se začeli obnašati tudi na davkariji, čeprav še ni centralizirana. In če naj bi razvoj bodoče belokranjske regije, ki bo po Bučarjevih zagotovilih imela poslanca v državnem zboru, gradili na atraktivnosti, ali jim bo to zares uspelo brez zadostnega denarja? Doslej namreč slovenska

država, kot je bilo slišati v Črnomlju, ni enakomerno in z enakim interesom obvladovala vsega prostora. Zato pa so sedaj v Beli krajini ostali v revščini, ki se kaže tudi v tem, da državna učinkovitost greni ljudem življenje, ko morajo za vsako malenkost, ki jo želijo urediti, iz

• Eden od primerov belokranjske zapostavljenosti v Sloveniji: med vojno je bilo vpoklicanih kar 7 odst. Belokranjcev, ki so, dokler niso povzdignili glasu, sami čuvali belokranjsko mejo s Hrvaško. Ko pa so na republiko delili denar za demografsko ogrožene, so dobili Belokranjci le odstotek denarja, enak deležu števila prebivalcev v republikli: Črnomalci 1 odst., Metličani pa pol odstotka.

gubiti ure in celo dneve. Vsi resorji se namreč koncentrirajo na enem mestu, Belokranjci pa se v lastni domovini ubadajo s problemi, zaradi katerih je Slovenija izstopila iz Jugoslavije.

M. BEZEK-JAKŠE

MED BELOKRANJCI — Dr. France Bučar med predsednikoma skupščine občine Črnomelj Martinom Janžekovičem (na levi) in Metlike Brankom Matkovičem (na desni).

Šmarješke Toplice so dograjene

S prizidkom hotela je zdravilišče v Šmarjeških Toplicah pridobilo sto novih ležišč in tisoč kvadratov površin — 82.000 nočitev v letu 1992?

ŠMARJEŠKE TOPLICE — S skoraj polletno zamudo, ki so jo zakrivil predvsem vsi neželjeni dogodki zadnjih mesecev v Sloveniji, je bil v petek, 6. decembra, končno slovesno odprt dozidan hotel Šmarjeta v sedaj zaključenem Krkinem zdraviliškem kompleksu v Šmarjeških Toplicah. Pridobitev je v prisotnosti hotelskih gostov in številnih povabljenec predal namenu predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

»Hotel je bil ves ta čas, ko smo bili zaradi višje sile prisiljeni dvakrat odpovedati otvoritev, polno zaseden, kar je najboljša potrditev pravilnosti naše investicijske odločitve,« je ob otvoritvi dejal Krkin generalni direktor mag. Miloš Kovačič. Poudaril je, da Krka nikoli ni dvomila o ekonomski upravičenosti investiranja v zdraviliški turizem, za katerega so v regiji dobri naravni pogoji. Krkina Zdravilišča, organizirana v petih poslovnih enotah, so s svojimi 1.250 ležišči nosilec gostinsko turistične dejavnosti na Dolenjskem. Osnovna dejavnost programa, ki daje kruha 560 delavcem, uspešnost pa ji zagotavlja

podprti tudi predsednik vlade Lojze Peterle, ki je dejal, da je turizem dejavnost, ki jo razne vojne in politične ujme najhitreje prizadenejo, vendar pa se, ko se stanje umiri, od vseh panog tudi najhitreje postavi pokonci.

Z. L.-D.

Danes koledar

Izdajo noveletnega koledarja, ki je priložen današnji številki Dolenjskega lista, je omogočila zavarovalnica Tilia iz Novega mesta. Če koledarja v vašem časopisu ni bilo, ga lahko dvignete v naši naročniški službi.

Uredništvo Dolenjskega lista

Devize za zaupanje

Dr. Janez Drnovšek je v ponedeljek v Novem mestu dejal, da bi se s pametnimi potezami Slovenija pobrala v nekaj letih. S pametno politiko in hitrejšimi odločitvami ter z rezervami, ki jih nekaj imamo, bi tudi po njegovem lahko bila kmalu vzpostavljena trdna slovenska valuta. Gre za pritegnitev deviz, ki so v nogavicah ljudi doma in po svetu, pa tudi za pritegnitev kapitala iz sveta, za kar dogovori z Evropsko skupnostjo že tečejo. Za premostitev težav, ki v mladi slovenski državi res niso majhne, znajo pa se zaradi gospodarske recesije še povečati, bi bilo izjemnega pomena tudi vzpostavitev zaupanja ljudi. Nacionalizacija deviz k temu gotovo ne bo pripomogla. Dr. Drnovšek je prepričan, da bi ljudje bili pripravljeni počakati na prihranke brez sitarjenja šest mesecev, kar je dovolj dolga doba za nekaj potrebnih enostavnih potez. Prerekanje okrog tega, da naj bi jih dobili v desetih letih, pa še to v obliki obveznic, milostna odprodaja kakšne devize s hranilne knjižice po uradnem tečaju in podobno pa ljudi samo prepričujejo, da je bedak, kdor bi s svojimi morebitnimi deviznimi prihranki še kaj hodil po banki. Vlada, banka Slovenije in poslovne banke ter parlament bi se urejanja takih stvari morali lotiti pametneje. Devize, pridobljene z odprodajo družbenih stanovanj, navsezadnje ne bodo za večno.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Slovenija bo priznana pred božičem

Dr. Janez Drnovšek na obisku v Novem mestu

NOVO MESTO — »Vidimo se na naslednjih volitvah«, je med burnim aplavzom do zadnjega kotička napolnjene Metropolitane modre dvorane ponedeljkovo srečanje z dr. Janezom Drnovškom zaključil organizator Brane Kirn, predsednik novomeškega odbora

PRIZNANJE BO — V pogovoru z Novomeščani je dr. Janez Drnovšek napovedal, da vsaj nemški voditelji gotovo ne bodo snedli dane besede o skorajšnjem priznanju Slovenije, četudi dogovora ES o tem ne bo. (Foto: Z. L.-D.)

SDZ — NDS. Dve uri z dr. Drnovškom, ki si ga mnogi Novomeščani kot zelo zaslužnega za to, da se je slovensko osamosvajanje doslej izteklo, kot se je, želijo videti na pomembnejšem mestu v slovenski politiki, je minilo predvsem v pogovoru, kako bo z mednarodnim priznanjem Slovenije.

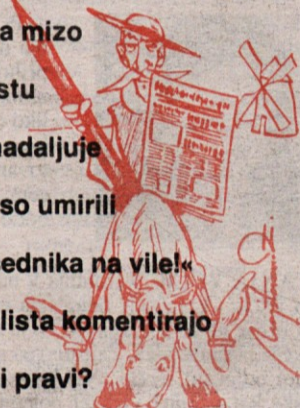
»Mislim, da bo v kratkem prišlo do priznanja Slovenije, še pred božičem, da bo to storilo nekaj držav, ki jim bodo potem sledile še druge. ZDA nas bodo verjetno priznale čez nekaj mesecev, morda spomladi,« je ocenil dr. Drnovšek, z vprašanjem izzvan pa potrdil, da bi nas lahko med prvimi priznale Nemčija, Avstrija, Danska, Belgija, Italija, Češkoslovaška in morda še kdo. Simpatij do Slovenije je posebno v Evropi namreč precej, seveda pa v mednarodni politiki vedno prevladajo realni interesi. Ti in strateške ocene so razlog, da ZDA z mislijo na razvoj dogodkov v čisto drugače pomembnejši Sovjetski zvezi toliko časa vztrajajo na celovitem reševanju jugoslovanskega problema. Dr. Drnovšek je potrdil, da so njihove ocene in izjave gotovo spodbudile vojaško agresijo na Slovenijo, brez katere bi bilo, sicer zelo težko, neki dogovor v Jugoslaviji in o slovenskem odhodu iz nje vendarle mogoče doseči. Pričakuje, da bodo ZDA za vojaško posredovanje mirovnih sil na Hrvaškem, da pa ne bodo želele poslati svojih vojakov. Glede modrih čelad je dr. Drnovšek še dejal, da se vojna brez njihovega posredovanja ne bo končala in da bodo morale ostati nekaj let, da bodo vzpostavljene približno normalni sosedski odnosi.

Za bodoči razvoj dogodkov za Slovenijo se dr. Drnovšku zdi izrednega pomena razsodba haaške arbitraže, da je Jugoslavija država v razpadanju. Avtomatična naslednika Jugoslavije torej ni, kar pomeni, da bo treba v okviru mednarodne arbitraže ugotoviti, kaj komu od te Jugoslavije gre. Zaradi gospodarskih težav, v kakršnih smo in ki se bodo verjetno še povečale, je dr. Drnovšek rekel, da povprečno vodenje politike ne zadošča, skupščinsko dogajanje pa jim, težavam namreč, zelo dobro dene. Prehodno obdobje po njegovem ne bi smelo trajati dlje kot pol leta.

Z. L.-D.

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
- Gladovna stavka v kočevski Opremi
- na 3. strani:
- Probleme so položili na mizo
- na 4. strani:
- Plin je že v Novem mestu
- na 5. strani:
- Zgodba o jari kači se nadaljuje
- na 6. strani:
- Plazovi se še vedno niso umirili
- na 7. strani:
- »Barabe domov, predsednika na vile!«
- na 8. strani:
- Novinarji Dolenjskega lista komentirajo
- na 11. strani:
- Krvavi »Ivan Grozni« ni pravi?
- na 20. strani:
- Faraonke iz Cankarjeve brigade

SV. NIKOLA MED OTOŠKIMI BEGUNCI — Prejšnji teden je hrvaške otroke v begunskem centru na Otočcu daleč od doma le obiskal sv. Nikola, slovenski Miklavž. Prišel je v podobi direktorja ljubljanskega podjetja Gasilca oprema, Alberta Pirša (prvi z leve), ki je centru podarilo sto hlač in nekaj bund, otroke pa je direktor obdaril s sladkarijami. Vsi obiskovalci so bili deležni kratkega, a presunljivega kulturnega programa od doma pregnanih malčkov. Center na Otočcu, kjer je še vedno 240 beguncev, od tega dve tretjini otrok, je obiskal tudi načelnik Republiškega štaba civilne zaštite Slavko Rajh (drugi z leve) s sodelavkami, ki so prišle na Otočec delat anketo o tem, kako organizirati bivanje beguncev. Novomeščani so z organizacijo vrtca, šole, samopomoči namreč naredili na tem področju največ. Slavko Rajh je ob tej priložnosti povedal, da bodo slovensko skrb za hrvaške begunce, ki naj bi jih počasi tudi izselili iz hotelov, precej olajšali paketi s hrano, ki jih bo po jutrišnjem začel pošiljati UNICEF, 4 tisoč mesečno, poslal pa je tudi že tovornjak zdravil. (Foto: Z. Lindič-Dragaš)

VREME

Nadaljevalo se bo suho vreme z jutranjimi meglami po dolinah. Mraz bo popustil.

Gladovna stavka v kočevski Opremi — krik na pomoč ali huda zloraba

Medsebojno obtoževanje vodstva podjetja in Neodvisnosti se nadaljuje

KOČEVJE — Oprema delavca in sindikalna poverjenika Neodvisnosti, inž. Vesna Brelih in inž. France Mihič, sta v sredo, 4. decembra, začela z gladovno stavko. Tragedija je še toliko večja, ker je Brelihova v tretjem mesecu nosečnosti, o čemer smo zvedeli v petek popoldan, ko je bila zaradi nenadne slabosti odpeljana v bolnišnico, kjer ji je zdravnik odsvetoval nadaljevanje stavke. France Mihič pa je, prepričan v svoj prav, ob moralni podpori številnih sindikalnih organizacij, demokratičnih strank, društev, predvsem pa vodstva sindikata Neodvisnost-KNSS s stavko nadaljeval tudi v tem tednu.

Stavkajoča sta povedala, da sta se za stavko odločila potem, ko sta poskusila vse, da bi jima bilo omogočeno normalno sindikalno delovanje, saj je Brelihova predsednica, Mihič pa podpredsednik sindikata Neodvisnost v Opremi. Skrajno nehumani odnosi v podjetju in nedovoljenost predsednika podjetja za pogovor, predvsem z Brelihovo, naj bi onemogočali kakršenkoli dogovor med vodstvom podjetja in sindikatom. Predsednik Opreme Božidar Zajc tega ne zanika. Pravi, da zanj od 13. novembra, ko ji je izdal odločbo o čakanju na delo doma, Brelihova praktično ni obstajala, čeprav je po nasvetu republiškega sindikata Neodvisnosti, ki ga vodi France Tomšič, še vedno prihajala na delo. V tem pa je tudi jedro vseh zapletov, ki so privedli do gladovne stavke, pa tudi medsebojnih očitkov vodstva podjetja in sindikata Neodvisnost.

Božidar Zajc očita sindikatu Neodvisnost in osebno Francetu Tomšiču vsaj tri kršitve zakona, in sicer: da ima sindikalni zaupnik delovno-pravno imuniteto od takrat dalje, ko se ga imenuje za sindikalnega poverjenika, da je dal pisno podporo Brelihovi, naj ne spoštuje njegove odločbe o čakanju na delo doma in da je sklical zbor delavcev v Opremi, saj je bil na vabilu njegov podpis. S tem Zajc ne le da zanika obtožbe, da vodi gonjo proti sindikatu v podjetju, ampak tudi obtožuje Tomšičev sindikat, da želi s političnim vmešavanjem v podjetje spodnesti vodstvo podjetja

oz., kot navaja v sporočilu za javnost z dne 8. decembra, da »si ta sindikat prizadeva na najbolj grob in neokusen način ter z nesprejemljivimi metodami gladovne stavke dveh naivnih žrtev pridobiti naklonjenost širše javnosti za svoje nezakonito sindikalno delovanje«.

Zajc ne zanika, da je imenovanje Brelihove za sindikalnega poverjenika spodbudilo izdajo odločbe za čakanje na delu doma, saj je po njegovih besedah, z dokazovanjem svojega imenovanja ovirala druge in s tem normalen potek proizvodnje. Odločbo pa naj bi tako ali tako dobila, saj zanj niso imeli dela. Tudi Mihič naj ne bi bil 3. decembra premeščen na druga dela zaradi sindikalnega delovanja, ampak zato, ker ni zadovoljivo izpolnjeval svojih nalog. Tudi to, da je potem moral vsako uro poročati o svojem delu predpostavljeni direktorici, je v Opremi menda normalno.

V Neodvisnosti menijo, da odločba, izdana Brelihovi, in Mihičeva, kakor jo imenujejo, degradacija ni samo slučajno sovpadala z njunim imenovanjem za sindikalna poverjenika. Sporna je sama odločba, zoper katero je pravna svetovalka KNSS Irena Virant vložila pritožbo na svet podjetja, ki pa jo je na ponedeljkovi seji z glasovanjem 11 proti enemu vzdržnemu glasu zavrnil. V njej je namreč Brelihovi dovoljeno, da se udeleži ustanovnega sestanka sindikata v podjetju, ki je bil 22. novembra in kjer je bila tudi imenovana za predsednico,

drugače pa ji je vstop v podjetje prepovedan. To se sicer upira zdravi logiki, da delavec, ki je še vedno zaposlen v podjetju, vanj nima vstopa, razen, če mu to dovoli sam predsednik podjetja, vendar je po oceni Opreminega pravniška to normalno, saj delavec, ki nima dela v podjetju, v njem tudi nima kaj početi in lahko s svojo prisotnostjo le ovira poslovanje. Zato so tudi Brelihovi, ki je prihajala na delo kljub izdani odločbi, ki tudi v primeru pritožbe ne zadrži njene izvršitve, zaklenili pisarno, v kateri pa je imela opravljeno tudi sindikalno gradivo. 3. decembra so ji pisarno odklenili, da bi iz nje vzela sindikalno gradivo in osebne stvari, vendar gradiva ni vzela, ker z njim preprosto ni imela kam, saj je to še vedno njena pisarna in s tem v bistvu tudi pisarna sindikata. Ker je bila naslednji dan pisarna zopet zaklenjena in ji ni uspelo doseči, da bi jo odklenili, sta se z Mihičem odločila za gladovno stavko, ki naj bi praviloma trajala, dokler pisarne ne bi ponovno odklenili.

• Na petkovem sestanku vodstva podjetja s predstavniki sindikatov v podjetju, ki jo je sklical predsednik Zajc, niso uspeli doseči kompromisne rešitve. g. Zajc je na tem sestanku dejal, naj Brelihova pove, koliko časa potrebuje za opravljanje sindikalne dejavnosti — na kar mu ni natančno odgovorila — in naj potem toliko časa tudi bo v prostorih podjetja, ostali čas pa doma, tako kot predvideva odločba o čakanju. Pozval ju je, naj prekineta stavko, in povedal, da se bo zavzel, da bo svet podjetja že v ponedeljek, čeprav je časa še do 28. decembra, obravnaval pritožbo Brelihove, kar se je tudi zgodilo.

Čeprav je sprva resda kazalo, da bosta njegov predlog sprejela, pa sta se po sestanku s člani izvršnega odbora sindikata odločila, da bosta s stavko nadaljevala, dokler ne bosta izpolnjeni njuni zahtevi, da se jima omogoči normalno sindikalno delo in da se ju razporedi nazaj na dela, ki sta jih opravljala.

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

TUJINA O NAS

Svet naj ukrepa tako, kot je v iraški krizi

The New York Times

Guernici, Coventryju, Stalingradu in Dresdnu lahko svet doda še Vukovar in Dubrovnik. Evropa je menila, da je za vedno pregnala obup vseh splošne vojne, vendar fotografija tedna Conrada v Timesu, prikazuje kruto resnico. Ni potrebno, da je to nujna resnica. Gledati fotografije nepokopanih trupel na ulicah Vukovarja pomeni spoznati potrebo, da svet mora ukrepati.

Za zdaj so boji na ozemlju države, ki je nekoč bila Jugoslavija, omejeni na Hrvaško. Če civilizirani svet ne bo ukrepal, ni zanesljivo, da se ne bodo razširili.

Ali svet res ne more storiti ničesar in lahko to le obupano opazuje? Odgovor mora biti negativen, če želimo, da tako hvaljeni novi svetovni red ne bo le zaščita nafnih virov v Perzijskem zalivu.

Zahodne države razpolagajo z mehanizmi, preko katerih lahko delujejo NATO, konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi, Evropska skupnost in Varnostni svet OZN. Kot je že pokazal v Kuvajtu, Zahodni svet lahko prizna nove definicije suverenosti in zna nastopiti proti barbarstvu in tiranstvu.

Svet seveda ne more posredovati v vsakem lokalnem spopadu, vendar je mednarodna skupnost v primeru Jugoslavije, kjer organizirana vojska brutalno obračunava s civilisti v bojih za meje, dolžna posredovati. To posredovanje je lahko upravičeno zaradi dveh principov: enostranske spremembe mej s pomočjo sile se ne smejo tolerirati, zaščititi se morajo pravice ogroženih manjšin.

Na voljo so različni mehanizmi, od ekonomske blokade do mednarodno odobrene uporabe vojaške sile. Vse to je bilo že uporabljeno v iraški krizi in to je potrebno hitro napraviti tudi v nekdanji Jugoslaviji. Evropska skupnost in Varnostni svet sta pokazala več zaskrbljenosti kot odločnosti.

• »Evropska skupnost« pomeni pri nas, spričo obče družbene bede, predvsem krčenje pravic. (Cigale)

Naša anketa

Odločitev pustiti ženski!

Dr. Želimir Šribar je pred dobrim letom dejal, da bo na naslednjih volitvah stoddostno pogorel tisti, ki si bo slovenskim ženskam, najbolj zaposlenim in pridnim na svetu, upal vzeti pravico do splava. Dr. Šribar je v novomeškem parlamentu poslanec krščanskih demokratov, predvsem pa je ginekolog z dolgoletno prakso, ki ve, o čem govori, če govori o ženskah in splavu. Da ga nobena ne dela iz veselja in osebnega zadovoljstva, je menda jasno. Enako dejstvo, da breme odpravljenega plodu večini obleži za vedno na duši, četudi se danes, ko se splav more narediti v zelo zgodnji nosečnosti, občutje nastajajočega novega življenja izraža kot golo dejstvo, da pač ni menstruacije in četudi je odločitev posledica spoznanja, da plodu pač nikakor ne more donositi in roditi. Ali naj se ohrani dosežena raven na področju načrtovanja družine pri nas, zadnje tedne kot edina medstrankarsko neusklajena zadeva okrog nove ustave razplamteva duhove v Sloveniji. Splav je umor, pravica do zla ne sodi v ustavo, poslušajo ženske, kajpada v glavnem iz moških ust. Da je število splavov v zadnjih letih v Sloveniji zahvaljujoč preventivni vzgoji, že začelo vidno padati, da pa so splavi bili in bodo in da se bo z nedovoljenostjo splava samo ponovno močno povečala ženska smrtnost in nerodnost zaradi črnih splavov, da je treba predvsem ustvariti pogoje, da bodo ženske lahko rodile kakšnega otroka več, predvsem pa, da je treba ženski pustiti pravico odločitve v zvezi z nepričakovano nosečnostjo, tega licemerja nečemo slišati.

MARIJA JAMŠEK, prodajalka v Malkovca: »Imam dva otroke. Mislim, da je prav, če ostane pravica do splava opredeljena tudi v novi ustavi, tako kot je zdaj. Obstaja namreč bojazen, da bi z zakonom to pravico odpravili ali preveč okrnili, to pa ne bi bilo dobro ne za družbo, predvsem pa ne za ženske. Lahko bi se zgodilo, da bi država skušala prisiliti ženske oz. zakonske partnerje v rojevanje nezaželenih otrok.«

MIRA KERIN, komercialni tehnik v Vidmu Krško: »Mislim, da je prav, da pravica do splava ostane zapisana v ustavi, že zaradi tega, da se ne bi nekoč nekdo spomnil in poskušal uzakoniti kaj drugega. Za to, da se ženska odloči za splav, je več razlogov. Po mojem mnenju pri nobeni odločitvi za ta korak ni lahka in ne pride od nje brez zares tehtnega razloga. Kakršnakoli prisila v drugo smer bi rodila samo negativne posledice.«

BOJAN NAGELJ, teritorialec v Cerkljah ob Krki: »Ni potrebno, da je pravica do splava zapisana ravno v ustavi, saj to lahko podrobneje določajo drugi zakoni. V ustavo po mojem mnenju sodi tisto, kar širše določa človekove pravice in svoboščine. Iz tega naj bi samoumevno izhajala tudi pravica žensk do lastnega telesa in s tem tudi do splava. Samoumevno je tudi, da je splav le zadnji izhod v sili.«

TANJA VUČIČ, varuhinja v metliškem vrtcu: »Vprašanje odločanja o rojstvu otroka ne sodi v ustavo. To je stvar vsakega posameznika. Žalostno pa je, da o tem odločajo moški. Naj bi vprašali ženske, kaj menijo o vseh teh polemikah, ki so se v zadnjem času tako razmahale, kot da nimamo nobenih drugih skrbi več. Sicer pa naj država pomaga vzdrževati otroke, če jih hoče imeti več.«

ANA KOSTEN, upokojenka iz Kočevja: »Odločno zagovarjam pravico ženske, da sama odloči, ali bo imela otroka ali ne. V poslovnem svetu ženske še niso enakovredne moškim, sedaj pa naj bi bile postavljene v podrejen položaj tudi na področju intimno-osebnih odnosov. Posledice intimnega razmerja med moškim in žensko nosi predvsem ženska, njej je tudi prepuščena skrb za otroke. Pravica do splava mora biti zapisana v ustavi.«

NATAŠA KOLENC, pripravnica v Tovarni opreme Mirna: »Povsem nesprejemljivo se mi zdi, da lahko neki dedci odločajo o življenjsko pomembni zadevi, zlasti za ženske. Rojstvo otroka pomeni veliko odgovornost. Ženska in tudi njen partner morata vedeti, kakšno prihodnost bi lahko omogočila otroku. Država v revščini že ne omogoča normalnega razvoja otrok. Tudi zato je strokoven splav nujno in še zmeraj manjše zlo.«

POLONA PEZDIR, knjigovodkinja na črnomaljski Upravi za družbene prihodke: »O tem, ali splav da ali ne, nima smisla razpravljati v skupščini. Veliko drugih, zelo pomembnih stvari je, o katerih bi morali govoriti poslanci, načrtovanje družine pa naj prepuščajo zakoncem, ki sami najbolje vedo, koliko otrok bodo lahko spravili h kruhu.«

MARTINA CAR, kalkulantka v ribniškem Mercatorju: »Ostati bi moralo tako, kot je bilo do sedaj. Večji greh zoper otroka je, če se rodi nezaželen, kot če se sploh rodi. Se huje pa je, če bi se morala ženska v stiski zateči po pomoč k mazačem. Prav je, da ima ženska pravico, da sama odloči, ali bo imela otroka ali ne. Mislim, da bi bilo zelo slabo, da bi imele cel kup nezaželenih otrok.«

NEVENKA POTOKAR, trgovina Bambi, Novo mesto: »Glede splava naj ustava dopušča pravico vsaki ženski, da se sama odloči, ali bo imela otroka ali ne. Če bo naša nova država pokazala pripravljenost, da pomaga preživeti več otrok, bomo ženske verjetno več rojevale. Zaenkrat še ni tako. Glede na to, koliko stane, je otrok res naše največje bogastvo. Ko bo blaginja za vse, bo rojstev in otrok več.«

Bo nekdanja vojašnica spet vojaška?

ČRNOMELJ — V Črnomlju je bilo že nekaj časa slišati zahteve, naj bi nekdanje vojašnice v središču mesta s 23 objekti na 13 ha ne uporabljali več za vojaške namene. Tu di delegat v zboru občin republiške skupščine je dobil odgovor, da se TO zanje ne zanima. Zato so v Črnomlju tudi razpisali natečaj za vse, ki bi bili pripravljeni imeti v nekdanji vojašnici poslovne prostore. Na razpis se je prijavilo več kot 40 kandidatov. A kako so bili Črnomaljši presenečeni, ko so z republike dobili obvestilo, da bo ambulantno in skladišča nekdanje vojske uporabljal območni štab TO.

To pomeni, da bi ostalo še naprej vojaških 9 objektov s 3.700 kv. metri pokrite površine in poligon, torej ves del ob Lahinji. Poleg tega naj bi pokrajinski štab uporabljal še skladišče v Otovcu in, kar je Črnomaljši najbolj presenetilo, zemljišče pri

Gribljah, ki se ga je prejšnja vojska že odrekla. Ministrstvo za obrambo pa jih je hkrati obvestilo, naj jim iz

V komisiji menijo, naj se bivša vojašnica sredi mesta ne namenja več za vojsko, pač pa so za to primerne stavbe izven mesta. Temu je na seji skupščine pritegnil tudi delegat Vlado Starešinič z utemeljitvijo, da je črnomaljska občina po razvoju v Sloveniji na repu in si kot Sahara vođe želi podjetnikov, zato je zavrnil sporočilo obrambnega ministrstva. V LDS pa jih moti, da slovensko vojaško vodstvo izkorišča simpatije in naklonjenost Slovencev do pripadnikov TO, ki so sicer imeli pomembno vlogo pri obrambi Slovenije. Zato pa ni potrebno, da imajo sedaj skladišča v središču mesta in v bližini meje.

Po vsem tem so delegati vseh treh zborov črnomaljske občinske skupščine soglasno sklenili, da vztrajajo pri sklepu, ki so ga sprejeli že pred dobrim mesecem, da torej nasprotujejo vojašnici sredi Črnomlja. Svojo zahtevo so razširili še na zemljišča pri Gribljah, ker se jim zdi ne razumljivo, zakaj bi vojska potrebovala to zemljo.

M. BEZEK-JAKŠE

ljudeh nihče nikoli ni razmišljal kot o manjšini, ki bi morala imeti kakšne posebne pravice. Večina nemško govorečega življa je zapustila štatersko prestolnico že po prvi svetovni vojni, v drugem velikem valu pa leta 1945; mnogi mariborski Nemci in Avstrijci imajo zdaj trgovine tik onkraj meje in pridno trgujejo s svojimi bivšimi ali vsaj potencialnimi sovrstniki. Zato se zdaj večina Mariborčanov verjame, da so Nemci, ki so ostali in skupaj z njimi nekaj desetletij namesto blagodatni Marshallovega plana uživali sadove socializma, ostali v mestu tako rekoč po pomoti, ker pač niso utegnili ali hoteli oditi...

Kolnik zdaj to predstavo temeljito spreminja. Teh 600 Nemcev postaja po njegovi zaslugi resna in kajpada legitimna politična tema, ki je zdaj, ko si je priborila prostor v javnosti, ne bo več mogoče zlahka pomesti pod preprogo. Navsezadnje je bila njegova pobuda, da se nemški manjšini priznajo enake pravice kot italijanski in madžarski, sprva pri mnogih deležnih skrajne zadržanosti, če ne celo posmeha. Na nedavni tiskovni konferenci v Mariboru pa je lahko že nastopil z dokaj presenetljivim podatkom iz javnomnenjske raziskave mariborskega Studia za politični in ekonomski marketing, iz katere izhaja, da je kar 64 odstotkov Slovencev za enako priznanje nemške manjšine v novi republiški ustavi, kot velja za ostali dve narodnostni skupnosti.

MILAN PREDAN

Nemci v Mariboru

Nemška manjšina se po 45 letih poteguje za svoje pravice

MARIBOR — Mariborskemu odvmetniku Dušanu Kolniku, ki je pred slabim letom prvič kot drugi svetovni vojni v slovenski javnosti sprožil dotlej tabuizirano vprašanje nemške manjšine v republiki, je treba priznati zaviljivo vztrajnost. Če ne bi bilo njega, bi nekaj sto tistih, ki se imajo uradno za Nemce oziroma Avstrijce in živijo v Sloveniji (po popisu leta 1981 jih je bilo natanko 560, najnovejši podatki bodo znani januarja), v zavesti večine Slovencev najbrž še naprej predstavljalo zgolj nekakšen etnični relikv, ki ga ta večina povezuje s pomemčevanjem, izkoriščanjem, vojno.

Tudi v Mariboru, kjer jih živi še kar nekaj, ki bolje govorijo nemško kot slovensko, pravzaprav o teh

»EVROPSKO« MLEKO JE DRAŽJE

LJUBLJANA — Z decembrom se je v Sloveniji spremenil način plačevanja mleka kmetom. Po novem osnova za ceno ni več kalkulacija kmetijskega inštituta, marveč, ker želimo »v Evropo« cena mleka v Evropski skupnosti, pa četudi kupci nimajo evropskih plač. Za začetek bo resda vzeti le 70 odstotkov evropske intervencijske cene, toda že to je opazno podražilo mleko. Kmet bo za decembrsko mleko dobil po 12,80 tolarja za liter in bo z novim načinom obračunavanja obvarovan pred inflacijo. Vendar tudi to ni gotovo, saj je vprašanje, kako bo s kompenzacijami, ki jih prispeva republiški proračun, po novem letu.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Vse tako kaže, da so ta mrzli ponekdaj zamrzile tudi branjeve, saj jih je ob 10. uri ob minus 12 stopinjah Celzija za mizicami na tržnici vztrajalo le trinajst. Ena izmed njih je pripomnila, da bi bilo prav, če bi »komunalci« zastekli ali kako drugače zaprli stran tržnice, ki gleda na Škrabčevu ulico. Tako vsaj ne bi bilo stalnega prepiha. Še manj kot prodajalk je bilo kupcev, zato je bilo malo kupčij. Nekatera zelenjava, ki so jo branjeve prinesle svežo na trg, je prek dopoldneva otdela in zmaznila. Le redko se je dogajalo, da si jajo na tržnici še dobil po 10 uri. To pot jih je prodajalka iz okolice Šentjerne imela po ceni 12 tolarjev še ob 12 uri. Ostale cene so bile naslednje: fižol 100 tolarjev, jabolka 20 do 45 tolarjev, smetana 60, ocvirki 150, koren in koleraba 30, sirček 100 tolarjev, sli-vovka 200, kilogram domačih krav-avic 150 tolarjev. Pod stojnico Sadja in zelenjave in pri Deladiniju pa so bile naslednje cene: solata 90, rdeči radič 120 (100), cvetača 190 (170), jabolka 45 (40), limone 93 (90), sveže zelje 24 (20), kisló zelje 66, pomaranče 90, česen 285 (280), mandarine (68), banane (70) tolarjev.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni redni tedenski sejsem so prodajalci pripeljali 250 do tri mesece starih in 49 starejših prašičev. Prvih so prodali 115 po 150 do 200, drugih pa 13 po 80 do 130 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Da so koline tudi zdrave

Prvi mraz je že pritisnil in po kmečkih dvoriščih vse pogostje cvili. Domačemu klanju prašičev, ki je uradno dovoljeno, se letos večkrat pridružuje tudi klanje goveda za prodajo, kar pa je prepovedano. Toda ob sedanjem čudnem plesu cen maksiško tvega ne le kazni, temveč tudi možno okužbo, pred katero posebej svari veterinarska služba.

Veterinarska inspekcija zdaj še posebej svari pred nakupom živali iz obmejnih hrvaških krajev, kjer zaradi vojne lahko izstopajo preventivni ukrepi, predvsem cepjenje. Če je kupljeni prašič kakorkoli sumljiv, je pametneje dati meso pregledati, če ni morda okuženo s trihinelo. V ta namen se uporablja pregled preponske mišice. Če gre za živali, ki bodo dale meso za potrebe kmečkega turizma, je pregled obvezen.

Vedno znova je treba opozarjati še na nekatere druge napake. Če so jetra mehurjasta, nikakor ne smejo končati na gnojišču, kar se še dogaja. Od tam kaj lahko najdejo pot v prebavila psa, prek njega pa se lahko okuži tudi človek. Posebno poglavje so kože. Resda se ne izplača odrlih kož prinašati odkupovalcem, saj je cena ročno odrlih kož smešno nizka — komaj nekaj tolarjev za kilogram — toda vseeno je bolje, kot pa da končajo po gnojiščih, v gozdu ali ob vodotoku in jih divjad, psi ali mačke vlačijo sem ter tja. Sicer pa je še en izhod, h kateremu se domači mesarji vse bolj zatekajo: namesto za Koto pripravijo kožo za hrano. Prašiče ošupajo, koža pa ostane ob slani in v poveča koristen izplen klanja.

Vsekakor lahko pričakujemo, da se bodo s prevzemanjem evropskih standardov tudi na tem področju zaostrele higienske zahteve, kar samo po sebi seveda ni nič slabega. Kako bo z mlekom po novih predpisih, ki jih pripravljajo, smo na tem mestu že napovedovali. Obvezno hlajenje in mnogo manjša števila dovoljenih mikroorganizmov bosta dve ostri zahtevi, ki jima ne bo tako lahko ugoditi. Trg ne pozna usmiljenja.

Inž. M. L.

Probleme so položili na mizo

V brežiškem Agrariacvetju se borijo proti naravnim in političnim ujmam — Gojitvene mize varujejo proizvodnjo ped poplavi in okolje pred onesnaževanjem

BREŽICE — Na božični in novoletni čas se v brežiški Agrariji Cvetje letos še posebej skrbno pripravljajo, saj imajo od lončnic na zalogi dovoljšnjo količino ciklam in več vrst primul, od rezanega cvetja pa orhidej in vrtnic. Računajo, da se bo z vračanjem tradicionalnih praznikov v naše domove vrnila tudi kultura cvetja, kakršno poznajo na Zahodu, kjer k prazničnemu obisku prijateljev ali sorodnikov sodi tudi šopek cvetja ali lončnica.

Tako podaljšanje sezone v novoletne praznike bi v Agrariacvetju toplo pozdravili, saj jih po poplavih v začetku lanskega novembra, ko so utrpeli precejšnje škodo, neprestano spremlja smola. Poplave so se ponovile tudi letošnjo jesen, čeprav v nekoliko blažji obliki, hujše posledice pa je imela skoraj dvomesečna mrtva sezona zaradi junijske vojne ter skoraj popolnega razpada nekdanjega jugoslovanskega trga.

»Poplave so neprestana nevarnost, ki se je verjetno ne bomo rešili prej, predno ne bodo zgrajeni učinkoviti nasipi ob Savi. Sedaj smo namreč ogroženi z dveh strani: zaradi dviganja podtalnice in zaradi vdora Save. Nasipi bi rešili oba problema, saj bi zaradi raz-

bremenjenega pritiska vodotoka tudi podtalnica ne naraščala tako. Lani je voda, ki je zalila rastlinjake, dosegla višino 40 cm. Talnica ostaja tudi dlje kot pa voda iz Save, to pa povzroča škodo zlasti na trajnih nasadih,« pravi vodja proizvodnje Branko Bosina.

»Visokovodni nasip ob Savi ni zaključen, čeprav se gradi že precej let, zgrajeni nasip na drugi strani Save pa povečuje pritisk vodnih mas na našo stran, kar dviguje podtalnico. Tudi regulacija vodotokov po vsej Sloveniji povzroča, da voda hitreje pride do nas. Nasip na desnem bregu je pri vasi Prilipe še odprt in od tam se Sava vrača nazaj. Mi smo protipoplavne ukrepe načrtovali že prej, zlasti resno pa smo se

sanacije lotili po lanskih poplavih,« pripoveduje direktor Agrariacvetja Jože Avšič. »Naš načrt je, da vso proizvodnjo dvignemo na vzgojne mize, višoke 30 do 80 cm. Na ta način dosežemo več stvari hkrati. Preprečimo škodo, ki bi jo na rastlinah povzročile poplave, delavcem olajšamo delo, poleg tega, kar je z ekološkega vidika zelo pomembno, preprečimo odliv gnojil in škropliv v podtalnico, saj vse ostaja na vzgojni mizi.«

Od 5,5 ha, kolikor jih zavzema proizvodna površina Agrariacvetja, sta z novo tehnologijo pokrita dva hektara, torej polovico možnega, kajti za 1,5 ha nasadov vrtnic še nimajo izdelane tehnologije. Ta v svetu že obstaja, a je zaradi visokih stroškov nedostopna. Enako vztrajno kot odstranjevanja posledic naravnih ujam pa se morajo v Agrariji lotevati razpadle trga. Ta se je v celoti zmanjšal za 30 odstotkov, pri čemer je treba vedeti, da je z nekaterimi sortami, ciklamami in orhidejami, pokrivala kar 80 odstotkov jugoslovanskega trga in je zato tam izpad zelo velik. K sreči so v Agrariji pravočasno predvideli potek dogajanj in se s svojimi predstavniki po Jugoslaviji že na začetku leta pričeli pripravljati na ustanovitev mešanih podjetij. To jim je uspelo v Zagrebu, Sarajevu in Skopju. S Hrvaško poslujejo dokaj normalno, preusmeritev na tuji trg, kjer je konkurenca zelo močna, pa ni stvar enega dne, čeprav so bili prvi uspešni prodori na avstrijsko tržišče že narejeni.

T. JAKŠE

CVETJE NA MIZI — Direktor Agrariacvetja Jože Avšič in vodja proizvodnje Branko Bosina ob gojitvenih mizah, ki pomenijo pomembno tehnološko in ekološko pridobitev, hkrati pa nudijo tudi učinkovito zaščito rastlin pred poplavi. (Foto: T. Jakše)

struktura kmetij temeljno razvojno vprašanje slovenskega kmetijstva, ki se v doglednem času ne bo rešilo samo po sebi. Potrebna bosta pospešek in socialna pomoč, da se bo s koncentracijo zemlje število kmetij od sedanjih 150.000 postopno zmanjšalo na le 50.000. Ob sedanjem tempu bi ta cilj dosegli šele leta 2.045, do takrat pa bi evropska konkurenca naše

• 6. decembra je bila seja poslanskega kluba SKZ-Ljudske stranke, na kateri so sodelovali tudi predstavniki nekaterih ministrstev. Obravnavali so osnutek proračuna republike Slovenije za leto 1992 in ocenili, da proračun ni razvojno naravn. Čeprav so v programih kot najbolj perspektivne panoge stalno obravnavajo kmetijstvo, obrt in malo podjetništvo ter turizem, v proračunu te panoge nimajo ustreznega mesta in na ta način programi na teh področjih nimajo nobene možnosti za uresničitev. Popoln izpad sredstev za regresiranje obrestnih mer v kmetijstvu pa bo imel katastrofalne posledice.

Poslanski klub SKZ-Ljudske stranke

kmetijstvo že zdavnaj stisnila v kot. Oblast, pa naj bo katerakoli, si ne bi mogla oprati rok.

Ne sme se pozabiti, da je Slovenija že sedaj peti največji evropski uvoznik hrane in da imajo prve štiri države uvoznice vse manj obdelovalne zemlje na enega prebivalca. Torej s slovensko kmetijsko politiko nekaj ni v redu. Potrebna bo delna preusmeritev iz govedorejske monokulture, četudi velja živinoreja za našo prednost. Potrebna bo podobna zaščitna politika, kot jo poznajo druge evropske dežele, le s to razliko, da bo pri nas morala še bolj spodbujati strukturne spremembe. Če se to ne bo zgodilo, bo večina kmetov prej ali slej propadla, potem ko bomo prevzeli ukrepe, ki veljajo v Evropski skupnosti.

M. LEGAN

SREČANJA KMEČKIH ŽENA IN DEKLET

ČRNOMELJ — Črnomaljska kmetijska svetovalna služba priredi v petek, 13. decembra, ob 17. uri v hotelu Lahinja prednovoletno srečanje kmečkih žena in deklet iz krajevnih skupnosti Črnomelj, Tribuče, Talčji Vrh, Petrova vas, Adlešiči, Griblje in Dobliče-Kanižarica. V sredo, 18. decembra, bo tovrstno srečanje v Dragatušu za KS Dragatuš in Vinica, v soboto, 21. decembra, pa še v Semiču za tamkajšnjo krajevno skupnost. Vsa tri družabna srečanja bodo popestrili s predavanji in kulturnim programom, dodatne informacije pa je moč dobiti na svetovalni službi (tel. 51-265).

ODPRLI VINOTEKO

KOČEVJE — V samopostrežnici kočevske Name so pred kratkim odprli bogato vinoteko. Založena je s skoraj vsemi vrstami slovenskih vin, tudi z arhivskimi.

DALJ OB SOBOTAH

KOČEVJE — Kočevska Nama je ob sobotah običajno odprta le do 13. ure, pred prazniki, 14., 21. in 28. decembra, pa bodo delovni čas podaljšali do 18. ure. To bo kupcem gotovo prišlo prav za predpraznične nakupe in nakupe daril.

Zakaj odtegljaj pri mleku

Pojasnilo veterinarske inšpekcije Novo mesto

Pravilnik o kakovosti mleka in mlečnih izdelkov pravi, da je mleko čist, nespremenjen proizvod, dobljen s pravilno in redno molžo zdravih krav, koz ali ovac, ki mu ni nič dodano ali odvzeto. Mleko in mlečni izdelki morajo biti za javno potrošnjo higiensko oziroma zdravstveno neoporečni. Tako torej zakonodaja.

Veterinarska služba opravlja dvakrat letno preiskavo mleka z namenom, da bi preprečila morebitne okužbe z boleznimi, ki se lahko preko mleka prenašajo na ljudi. Naj naštetimo samo nekatere najbolj nevarne: tuberkuloza, bruceloza, leptospiroza. Z mlekom se lahko prenašajo tudi različni povzročitelji drisk pri ljudeh, posebno otrocih.

Spomladi in jeseni jemljejo veterinarji sterilne vzorce mleka od vsakega proizvajalca posebej. V primeru, da je mleko okuženo s povzročitelji bolezni, veterinarska inšpekcija prepove oddajo takega mleka, lastniku živali pa odredi zdravljenje bolne živali. Na osnovi preiskav dobi organizator odkupa mleka — kmetijska zadruga dovoljenje za prodajo mleka za javno potrošnjo. Stroške, nastale pri preiskavah, je dolžan plačati rejec molznic, saj so omenjene preiskave jamstvo, da so njegove krave zdrave oziroma, da je proizvajalec zdravstveno neoporečnega mleka.

Kot vsako leto bo tudi letos v občini Novo mesto Kmetijska zadruga Krka pri izplačilu mleka za november rejcem odtrgala na vsako kravo molznico 142 SLT, kolikor znesajo letošnje dvakratne laboratorijske preiskave.

Prosimo rejce krav, torej proizvajalce mleka, da z razumevanjem sprejmejo

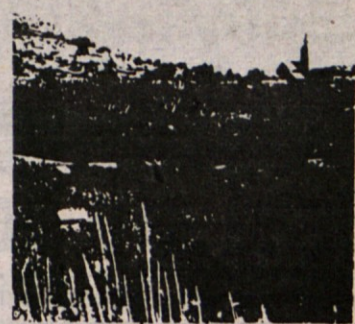
• Opravi sem nalogo, Jugoslavije ni več. (Mesič)

• Država je gospodar družbe s tem, da ji služi. (Hallor)

• Navada je, da hvalimo mrtve svetnike in preganjamo žive. (Angleški pregovor)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Nevarno mrtvilo

Lepa stara navada je, da vinogradnike, ki so oddali grozdje v Vinsko klet v Metliki povabijo na zbor, kjer vodstvo zadruge in kleti analizira trgatve in seznanijo vinogradnike s problemi panoge.

Kot opazovalec letošnjega zbora in poznavalec razmer na nekažem navdušenja niti nisem optimist glede uspehov belokranjskega vinogradništva. Solidno podana poročila strokovnjakov zadruge v razpravi niso dosegla ustreznega odziva med vinogradniki. Časi res niso vzpodbudni za velike načrte, toda mrtvilo je nevarno. In ta zbor je bil mrtvilo.

Edino, kar sem videl svetlega, je večja količina odkupljenega grozdja v vinski kleti od lani in večji pridelek metliških trsnicarjev. Toda v poročilu je bilo tudi povedano, da kljub večjemu odkupu grozdja letos ni dosežena niti polovica odkupa v letu 1983. Torej bo zopet manjkalo vina, zmogljivost kleti ne bo izkoriščena, kar podraži fiksne stroške in zmanjšuje odkupno ceno grozdja, s tem pa tudi plače delavcem za druge. Tako ekonomika ne bo poživila obnove vinogradov v Beli krajini, ne bo dvignila blagostanja vinogradnikov, ostalo bo životarjenje na vasi, v zadruzi pa bo vse po starem. Motil me je podatek, da vino stoji na policah v trgovini in ne gre v prodajo. Osebn standard bo zmanjšal porabo vina, prodaja bo manjša, se pa ne bo ustavila. Kmalu bo morala vsa Slovenija, ne samo metliška klet, vino kupiti, da bo vinski trg normalno posloval. Verjetno že v nekaj mesecih. Sedaj vino kupiti pomeni uvoziti ga za devize.

Našli bomo devize za vino kot vedno, ne najdemo pa denarja za obnovo vinogradov. Ne krivim za slabšo obnovo samo zadrug, večjo krivdo nosi država, manjšo pa vinogradnik. Ne moremo pričakovati, da bo vinogradnik denar vlagal v obnovo, smetano za njegov pridelek pa bodo pobirali drugi. Saj smo slišali, da trgovina plačuje vinski kleti vino šele 45 do 60 dni po do-

bavi, komercialist pa mi je med zborom povedal, da znaša delež trgovine v maloprodajni ceni vina 30 odstotkov. To je približno toliko od litra vina, kot dobi vinogradnik za kilogram grozdja. Vinogradnik mora celo leto vlagati v obdelavo vinograde denar in delo, torej mu tudi tečejo obresti za denar; trgovina proda vino povprečno v 14 dneh, plača pa ga šele v 45 do 60 dneh, torej služi še obresti od vina. Kako rešiti take probleme? Mislim, da bo v samostojni Sloveniji lažje doseči politične račune s trgovino, kot je bilo prej v Jugoslaviji. Ko smo trgovcem grozili z ustavitvijo dobave, so nam odgovorili, da je v Srbiji in Makedoniji vina dovolj.

Letošnji zbor se mi je zdel kot dialog dveh popolnoma nepovezanih partnerjev, vsak se ukvarja s svojimi težavami, kakor da skupnih ne vidi. Spomnil sem se na zadrugo klasičnega tipa in si predstavljaj občni zbor zadrugnikov. Prepričan sem, da delovni zbor ne bi bil končan v 90 minutah in bi se vsem mudilo na pokušnjo vin. Ne bi bilo opaziti dveh interesov, dveh strani. V debati bi bilo več življenja, manj nepomembnih kritik, manj dolgovestnosti, več kritičnih analiz dela na obeh straneh, več obvezujočega dogovora, več rezultatov.

Menim, da bi kljub ekonomskim težavam zbudila pozornost vinogradnikov taka ponudba: »Ponujamo dolgoročni ugodni kredit za obnovo polhektarskih parcel, ugodnih leg za sorto chardonnay.« Tak zadrugni načrt in riziko temelji na naslednjih dejstvih:

- belokranjski chardonnay je odličen in ga primanjkuje,
- na trgu dosega visoko ceno in kljub temu gre v prodajo,
- z večjo količino chardonnaya bi osvojili več trga,
- zmogljivost kleti bi bila bolj izkoriščena,
- cepljenke prinesejo dohodek in se dobro prodajo...

Verjetno nam gre še predobro, vsaj nekaterim.

mag. JULIJ NEMANIČ

POHVALJENO DRAŠIČKO VINO

Preteklo soboto so imeli vinogradniki iz Drašičev degustacijo letošnjega vina, na katero so povabili tudi mag. Julija Nemanica. Od 22 vzorcev jih je bilo precej dobre kakovosti, nekatere vina pa bo potrebno z ustreznim kletarjem še izboljšati. Mag. Nemanic je dal vinogradnikom navodila ter jih pohvalil, vinogradniki pa so izrazili željo, da bi gostilničarji prodajali dobra domača vina, ki jih v Beli krajini ne manjka. Čeprav niso zadovoljni s prodajnimi cenami vina, pa drašički vinogradniki pridno obnavljajo vinograde in zasajajo nove sorte, kot so pinot, muškati in še nekatere.

J. MAVRETIČ

gospodinjski kotiček

Zgodovina vedenja pri mizi

Prvo slovensko knjigo o lepem vedenju pri mizi je izdal leta 1530 Erazem Rotterdamski. V tem času še niso poznali krožnikov v današnjem pomenu, pa tudi vilice še niso uporabljali, pač pa vilicam podobno orodje, s katerim so nabadali meso. Razne tekoče jedi, kot so kaša in ostro začinjene omake, so zajemali s kruhom ali z leseno žlico iz skupne skledke. Meso so rezali na velike kose. Vsak si je položil svoj kos na kruh ali leseno desčico, si ga rezal z nožem, ki ga je moral prineseti s seboj. Koščke so s prsti tlačili v usta ali jih nabadali na nož.

Avtor te knjige meni, da je zajemanje s prsti spodobnejše, še zlasti, če prijemlješ meso s tremi prsti. Grdo pa je, če s prsti posegaš v jed in jih nato obližuješ. Za brisanje prstov so uporabljali prt in prtiček. Že od davnaj velja pravilo, da ni primerno sedeti za mizo s klobukom na glavi, srebati juho ali ponuditi sosedu načet kos kruha, meso in podobno. Žlica, nož in kozarci za pitje, to je bil prvi namizni pribor. Sprva so bili kozarci iz bivoljske roga, kasneje iz kovine in stekla.

Krožnik in vilice so uvedli v osrednjem delu Evrope šele konec

18. stoletja. Razni mogotci v Italiji pa so zlate vilice uporabljali že v 16. stol. Danes imamo vse to davno razkošje razstavljeno v muzejih. Dragoceno posodje so nekoč izdelovali izurjeni rokodelci in še danes v tej panogi zasledimo močan vpliv umetniškega oblikovanja. Lepo oblikovana posoda, pribor in namizni prt dopolnjujejo celotno podobo doma. Tudi z manjšimi stroški in z nekaj okusa si lahko omislimo privlačno namizno opremo.

Evropski porcelan je prvi izdelal leta 1709 Johann Bottger, ki se je ukvarjal z alkimijo in hotel odkriti recept za izdelavo zlata. No, umetno zlato se mu ni posrečilo, zato pa so z zlatom plačevali porcelan. Šele v drugi polovici 19. stoletja se je porcelan uveljavil v splošni rabi. Glede na način izdelave, na material za okraševanje in vrsto glazure je bil poznan dragocen in navaden porcelan. Porcelan uporabljamo vsak dan, zato ga kupujemo po temeljitim premislekih. Nikoli ne kupimo raznih modnih domislic, temveč takšnega, da bodo njegove oblike vedno lepe, sodobne in praktične.

HELENA MRZLIKAR

Spet sto novih delovnih mest?

Iz občinskega razvojnega sklada v drugo razdeljena ugodna posojila 38 programom po znanih kriterijih — Subvencioniranje bančnih obresti

NOVO MESTO — Pred dobrim letom dni sprejeti vladni program je v okviru prizadevanj za prestrukturiranje gospodarstva v okretnejše in učinkovitejše predvidel tudi spodbujanje razvoja zasebnega podjetništva in obrti v novomeški občini. V občinskem sekretariatu za družbeni razvoj je takoj steklo svetovanje vsem, ki imajo idejo, da bi nekaj počeli. Iz občinskega razvojnega sklada pa so pred kratkim že drugič razdelili posojila, s pomočjo katerih naj bi prišli do novih delovnih mest v zasebnem podjetništvu in obrti.

Prva posojila iz tega sklada so bila razdeljena letošnjo pomlad. Občina je s 15 milijoni dinarjev podprla 55 programov, od tega večji del proizvodnih, ki so najbolj zaželeni. Na osnovi razpisa v avgustu pa so pred kratkim odobrili še 38 razvojnih posojil. Tokrat je bilo razdeljenih nekaj več kot 10 milijonov tolarjev. Za ohranjanje realne vrednosti danih posojil pa je poskrbljeno z valutno klavzulo in 5-odstotno letno obrestno mero.

Zanimanje je tudi to pot močno presleglo možnosti. Za občinsko razvojno posojilo je konkuriralo kar 126 programov, od tega 46 proizvodnih, 30 gostinsko-turističnih, 27 trgovinskih, 19 storitvenih in še štirje drugi. S kreditom so se v sekretariatu za družbeni razvoj odločili podpreti 25 proizvodnih, 9 gostinskih, 3 storitvene in 1 trgovinski program. Vsi ti doslej zaposlujejo sto ljudi, z razširitvijo dejavnosti pa naj bi dajali kruh še 103 novim delavcem.

SREČANJE STAROSTNIKOV KS KANDIJA—GRM

NOVO MESTO — Odbor Rdečega križa Kandija—Grm Novo mesto s svojim klubom za čajanke vabi vse starejše krajanke te krajevske skupnosti na prednovoletno srečanje, ki bo v sredo, 18. decembra, ob 16. uri v prostorih krajevske skupnosti (pod vrtcem). Organizatorji se bodo potrudili, da bo srečanje čimbolj domače in prijetno. Niti srečelov ne bo manjkalo, k dobremu razpoloženju pa naj bi pripomogla tudi domača glasba. Kot redno ob podobnih srečanjih ob čaju bodo udeležencem po želji izmerili pritisk in dodali kakšen zdravniški nasvet.

Plin je že v Novem mestu

NOVO MESTO — V začetku decembra so, na jezo mnogih Novomeščanov in drugih, zaprli za ves promet novomeško Cesto herojev, križišče pri Ljubljanski banki in del Ceste komandanta Staneta. Popolne zapore naj bi bilo konec 24. decembra, promet v tem koncu mesta pa bo verjetno moten še precej v pomlad 1992, ko naj bi bila dokončana rekonstrukcija križišča pri banki.

»Rekonstrukcija križišča pri banki sodi v sklop urejanja priključkov na novi most. Obnovljeni bodo komunalni vodovod in del mesta, odvodnjavanje vozišča, urejen bo uvoz do parkirišča za občinsko stavbo in pri športni dvorani, križišče pa bo tudi semaforizirano in urejeno z razvrstitvenimi pasovi. Predvidevamo, da rekonstrukcija križišča dokončana do maja 1992, saj je tu zima. Da so se dela začela v takšnem času, se ne da pomagati, saj je investicija vezana na republiška sredstva. Investitor je namreč Republiška uprava za ceste, ki bo dala tudi večji del potrebnega denarja. Takšna zapora prometa pa bi bila težka v vsakem času, čeprav je zdaj pred novim letom zaradi prireditev v mestu toliko hujša. Tolažimo se

lahko s tem, da je še sreča, da se kaj dela, saj bodo pridobitve vsem v korist.« je povedal Jože Preskar, sekretar novomeškega sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora.

Delo na križišču sovpadla s polaganjem cevi za plinovod. Magistrni plinovod do Novega mesta je namreč že zgrajen in plin čaka, da ga od merilno regulacijske naprave spustijo do prvih porabnikov. Sedaj pa je v gradnji primarna mestna mreža, plinovod po Cesti herojev je njen del. Prav zaradi gradnje plinovoda je popolna zapora Ceste herojev, ki naj bi bila, kot rečeno, odpravljena s 24. decembrom, do katerega morajo biti dela opravljena, promet pa bo moten tudi po tem datumu. Do popolne ureditve Ceste herojev pa bo plinovodni jarek zasipan le v makadamski izvedbi.

Rekonstrukcijo Ceste herojev do križišča s Koštalovo, za kar zdaj intenzivno pripravljajo potrebno dokumentacijo in iščejo za prebivalce ob cesti najmanj boleče rešitve, pa načrtujejo za poletne šolske počitnice. Če bo seveda zagotovljen denar. Investitor bo tudi tu republiška uprava za ceste, novomeški del pa naj bi bil pokrit s prodajo občinskih obveznic.

Z. L.-D.

HITIJO Z DELI — Popolna zapora novomeške Ceste herojev bo prinesla plinovod in kasneje še s semaforji urejeno križišče pri banki. Ker je prometni nered v mestu zaradi tega velik, Pionirjevi delavci hitijo, da bi bilo delo končano do 24. decembra. Delali so tudi v nedeljo, ko so naletavale prve snežinke. (Foto: Z. L.-D.)

Tuji interes za novomeške čevljarje

Prizadevanja za rešitev Tovarne obutve

NOVO MESTO — O težavah, v katerih se je znašel 270-članski kolektiv novomeške Tovarne obutve, ki je še lani posloval z dobičkom, smo nedavno že pisali. Letos se je stanje v podjetju zelo poslabšalo. V prvih devetih mesecih je Tovarna obutve priglasičila za 13 milijonov tolarjev izgube, kar je dobra četrtina vsega trajnega kapitala v lasti tovarne.

Analiza poslovanja, opravljena v občinskem sekretariatu za družbeni razvoj, je pokazala osnovne vzroke proizvajanja izgube. Fizični obseg proizvodnje se je v devetih mesecih zmanjšal za 16,7 odst., produktivnost pa je padla kar za dobro četrtino ob 6 odst. manj zaposlenih. Zelo je poskočil delež izdelkov slabe kvalitete (od 2,9 na 4,4 odst. proizvodnje), pri čemer večja reklamacija Adidas programa sploh ni všteta. Bile so velike težave s prodajo, tovarno pa pesti tudi pomanjkanje strokovnega kadra in nizka tehnološka raven proizvodnje. V takem poslovanju so stroški prenormalno naraščali, tako da jih s prihodki od prodaje ni bilo mogoče pokriti. Položaj dodatno otežuje odplačevanje opreme Desola, ki je bila kupljena na račun prilivov iz izvoza, ki jih zdaj ni dovolj, ter s kratkoročnimi krediti, ki z visokimi obrestmi tovarno stiskajo za vrat. Težave, ki niso ostale skrite zunanjim, netovarniškim očem, so povzročile tudi direktorjevo ostavko.

Novomeška vlada je prejšnji teden podprla prizadevanja za sanacijo Tovarne obutve. Nujni pogoji zanjo pa so: usklajeno delovanje vseh funkcij oz. služb v podjetju z nastavitvijo primernih čelnih kadrov, zagotovitev višje tehnološke ravni proizvodnje, nov(i) program(i), finančna sanacija, zmanjšanje števila zaposlenih itd. Vlada je podprla tudi morebitno vključitev tujih partnerjev v ohranitev in ozdravitev Tovarne obutve. Nekaj tovrstnega resnega zanimanja za Tovarno obutve namreč je.

JEKLOTEHNA V KAMENCAH — Štefan Špoljar (levo), zasebnik iz Dolejše Kamenc, je minuli petek ob svoji kovinarski delavnici v sodelovanju z mariborsko Jeklotehno odprl novo prodajalno, ki bo brez dvoma dobrodošlo popestritev tovrstne ponudbe v novomeški občini. Poleg številnih zasebnikov in direktorjev Dolenjske so se otvoritve udeležili tudi vodilni možje Jeklotehne. (Foto: B. B.)

SEMINAR O POSLOVANJU S TUJINO

NOVO MESTO — Trgovsko organizacijsko podjetje Maxus iz Ljubljane prireja v novomeškem hotelu Metropol v sredo, 18. decembra, od 9. do 14. ure seminar o zunanjetrgovinskem poslovanju. Vsem zainteresiranim, ki izvajajo zunanjetrgovinske posle, bodo o carinski ureditvi v Sloveniji, o slovenski zaščitni politiki, o plačilnem prometu in vodenju evidenc govorili strokovnjaki Republiške carinske uprave, Gospodarske zbornice Slovenije in mednarodnega podjetja Slovenijales.

RUSKI KLOVN NA TRGU

NOVO MESTO — V okviru prireditve Veselega decembra bo pred rotovcem na Glavnem trgu v dnevi od 16. do 21. decembra vsak dan ob 17. uri najmlajše zabaval sloviti ruski klovn Marin.

Do stanovanja z zavarovalno polico

Pomoč zavarovancem pri odkupu stanovanja

NOVO MESTO — V Zavarovalnici Tilia Novo mesto so se odločili pomagati svojim zavarovancem pri odkupu stanovanja. Vse bolj je namreč jasno, da marsikdo, ki je zaradi vseh informacij o stanovanjskem zakonu in odkupu že sklenil pogodbo o odkupu stanovanja, nima dovolj denarja za njegovo plačilo.

Tilia je denar od pobranih premij vedno nalagala skrbno in v korist svojih zavarovancev. Prenekateri meter asfalta je bil položen z njeno pomočjo, pomaga gospodarstvu, zasebnikom pa tudi šolam, ki jim je lani podarila 16 računalnikov. Najnovejša poteza je del te skrbi za svoje zavarovance, ki jih nocoje videti le takrat, ko je treba pobrati premijo, ampak ko so v stiski. Pripravlja je projekt življenjskega zavarovanja, prek katerega bo zavarovane lahko prišel do denarja za odkup družbenega stanovanja.

Premijo, ki jo bo plačeval 7, 10 ali 12 let za življenjsko zavarovanje, bo zavarovalnica namreč namesto na koncu zavarovalne dobe zavarovancu izplačala namensko za nakup stanovanja. V primerjavi z bančnimi krediti ali dolgoročnim odplačilom je zadeva ugodna, posebno, ker je koristnik hkrati življenjsko zavarovan. Premije so, kot sicer pri življenjskem zavarovanju, različne, tak odkup stanovanja pa se pokaže za ugodnega, če ima zavarovane vsaj 30 odst. svojega denarja za plačilo kupnine. V okviru možnosti bo Tilia skušala tako pomagati čim več svojim zavarovancem.

Kmetijstvo še vedno tava v megli

Do konca leta bodo izdelali strategijo razvoja kmetijstva v novomeški občini — Kljub vsemu kmetijstvo v občini najuspešnejša gospodarska dejavnost

NOVO MESTO — Novomeški odbor Slovenske kmečke zveze Ljudske stranke je v ponedeljek v kmetijski šoli pod Trško goro pripravil pogovor, na katerem je tekla beseda o kmetijskem programu za naslednje obdobje.

Kmetijstvu bo posvečena tudi seja občinske skupščine v februarju ali marcu, do takrat pa naj bi pripravili strategijo razvoja te pomembne panoge v novomeški občini. Kmetje in kmetijski strokovnjaki svari, da kmetijstvo v novomeški občini zastaja. Spodbude za razvoj sicer obstajajo, vendar je jasno, da ne bo moč dolgoročno zastaviti razvoja kmetijstva v občini, dokler ne bo jasnega koncepta razvoja kmetijstva za celo Slovenijo. »Vedeti je treba, kaj in koliko bo država dolgoročno namenjala kmetijstvu, sicer imamo mi lahko še tako lepe razvojne programe, a bomo kljub temu taval v megli,« je med drugim dejal inž. Ljubo Nenadič, novomeški kmetijski minister.

Novomeško kmetijstvo poleg znanih in splošnih težav, problemov in nadlog tare tudi hudo pomanjkanje strokovnjakov. Kot primer je ravnatelj kmetij-

stve šole, Tone Hrovat, navedel podatke, da ima Tovarna zdravil Krka okoli 1000 ljudi z visokošolsko diplomjo, v kmetijstvu v občini pa jih je le 20. Razpravljalci so opozorili tudi na znano neskladje med cenami kmetijskih pridelkov ter cenami živil v trgovinah. Ko je bila odkupna cena pšenice 5,5 tolarjev, je bil kruh po 25 tolarjev, isto velja za mleko, meso in druge proizvode. »Kmetijski pridelki so pri nas trikrat cenejši kot v Evropi, cene živil v trgovinah pa so na evropski ravni. In nihče ne more kmetom očiti, da so krivi za to. Zato bo treba organizirati tako združništvo, ki bo v korist tako kmetu kot potrošniku. Dejstvo je, da si kmetijske združbe tudi do sedaj niso gradile razkošnih palač, pač pa so si jih velike trgovske firme,« je dejal Hrovat. Nenadič pa je poudaril tudi z bolj optimističnimi po-

Predsednik med krščanskimi demokrati

Obisk Lojzeta Peterleta

NOVO MESTO — V petek, 5. decembra, je predsednik slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle med dvema nalogama na Dolenjskem, otvoritvijo prizidka v zdravilišče Šmarješke Toplice in srečanjem z dolenjskimi menedžerji na Otočcu, skoraj celo uro časa naklonil članom IO SKD Novo mesto.

Predsednik SKD Novo mesto Marjan Dvornik je prikazal dosedanje delo občinskega odbora. Nanizal je dejavnosti od skupine za stike z javnostjo prek komisij različnih specialnosti do predlogov in tudi nekaj kritičnih pripomb na delo IO SKD. Spregovorili so še: Igor Sladič o delu in sindikatu, Marjan Kelvišar o delu in programu gospodarske komisije, Marjeta Nardin o delu krajevnih odborov, Lojze Simončič o delu in programu na socialnem področju, Nada Božnik o delu regijskega odbora SKD.

Predsednik je na kratko komentiral poročila še prisotnih. Kljub temu da število članstva in krajevnih odborov SKD stalno narašča, je še potrebno redno in vztrajno delati. Na gospodarskem področju tečejo akcije od osnovnega izobraževanja dalje in so mnoge naloge še odprte. Sociala je neizmeren vir akcij. Poudarek naj bo na zdravi družini in z najrazličnejšimi oblikami samopomoči. Spregovoril je o II. kongresu SKD, ki bo predvidoma sredi januarja prihodnje leto.

NADA BOŽNIK

ZAHVALA RDEČEGA KRIŽA SLOVENIJE

Rdeči križ Slovenije se ob koncu leta zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri krivodajskih akcijah in tudi drugih nalogah Rdečega križa. V tem letu smo bili namreč v Sloveniji velikokrat na preizkušnji in dokazali smo, koliko lahko storimo, če sodelujemo. Vsem težavam navkljub je Rdečemu križu uspelo zagotoviti dovolj krvi za potrebe slovenskega zdravstva, kar je nedvomno zasluga vseh krivodajcev. Belokranjski pa se bodo lahko znova izkazali januarja, ko bo redna krivodajska akcija, in sicer v Metliki 28. januarja, v Črnomlju pa 29. in 30. januarja.

ZMOTÉ — Časi, ko se je vedelo, zakaj hodita skupaj po dva policista, tedaj še tovariši miličnika, so mimo, možje postave pa so kajpak še vedno zmotljivi. Njihovih zmot včasih niti sodniška inštanca ne uspe odpraviti. Upokojenec kot voznik tovarnjačka nedavno na cesti ni uspel dopovedati policistu, da ni dolžan opravljati preventivnih pregledov vozila. Podobno je bilo tudi pri sodnici za prekrške; naložila mu je plačilo kazni in sodnih stroškov, kar je zneslo skoraj za pol penzije, čeprav zakon omenjene preglede izrecno nalaga samo skupnostim, organizacijam, organom in zasebnim avtoprevoznikom. Razliko med upokojencem in pravno osebo naj bi zdaj pojasnila višja sodna oblast, medtem pa bo, če drugega ne, inflacija vsaj zmanjšala kazen.

FOTOGRAFIRANJE — V petek je bila slovesna otvoritev dozidanega hotela v Šmarjeških Toplicah. Bilo je zelo slovesno, gostov se je kar trlo. Vse v kravatih, metuljčkih, svili, elegantne drže in ravnanja. Poskusil je tudi novomeški župan Marjan Dvornik in kazalo je zelo dobro. Ko pa je stopil za mikrofon njegov strankarski šef Lojze Peterle, se je župan od treh snemalnih ekipah in nekaj novinarskih bliskavicah ročno prelevil v fotografa. Zgodovinski posnetek bo gotovo uspel. Od takrat, ko je brez filma na veliko fotografiral sodelavce, je minilo že mnogo let.

OGLASI — Čas je za iznajdljive. Novomeščanka se je odzvala na oglas, ki je obljubljal dober zaslužek z branjem knjig za profit. To bo res, vprašanje je le, za koga. Na gospejin naslov je po nekaj dneh prišlo pismo z vljudnimi zahvalami za odziv in predstavitev programa. Od zainteresiranih pričakujejo, da preberejo poljubno avtobiografijo, izdano pri slovenski založbi, napisano v slovensčini, ki mora imeti vsaj sto strani. Branje je treba zaključiti z obnovo na treh pisanih ali dveh tipkanih straneh. Vse skupaj naj bi vrglo od 2.000 do 5.000 tolarjev plus navodila za branje naslednje knjige. Najprej pa delodajalci pričakujejo prijavnico s 150 tolarji za stroške obdelave in poštnino. Novomeščanka se je odločila, da z branjem za denar ne bo nič, čeprav sicer zelo rada bere.

ELEKTRIKA — Odkar je Novo mesto miklavževsko-novoletno razsvetljeno, kar se sicer spodobi, imamo v našem uredništvu spet težave z elektriko. Ko Glavni trg razsvetljujejo lučke, torej neka-ko po četrti popoldne in do osme ure zjutraj, se črke na naših računalniških ekranih spet opotekajo kot pijančki. Sicer pa je bilo lani mnogo huje, saj računalniki sploh ožigati niso hoteli, luči so brlele, telefon pa je krknil. A potrpljenje kaže verjetno porazdeliti, do novega leta je vendar še kar nekaj delovnih dni.

Ena gospa je rekla, da je bilo v ponedeljkovem srečanju z dr. Drnovškom veliko vprašanj, kdaj bo Slovenija deležna mednarodnega priznanja. Upati je, da Drnovškova večerja nima s tem nobene zveze. Jedel je namreč polže.

ZA ČETRTINO DRAŽJI VRTCI

NOVO MESTO — Čeprav so se novomeški vrtci nazadnje podražili z novembrom (za 14 odst.), so visoka rast cen na drobno v zadnjih tednih ter poprejšnje nižje in kasnejše podražitve od predvidenih pripeljele do novega zvišanja cen s 1. decembrom. Vrtci so dražji za četrtno, za toliko se bodo povečali tudi prispevki staršev za oskrbo njihovih otrok v vrtcih. Podražitev je celo za desetino nižji od zahtevane, zaradi česar bo Vzgojnovarstvena organizacija leto skoraj gotovo zaključila z nekaj minusa v blagajni. Tega naj bi pokrila sama VVO z rezervnimi sredstvi in na račun nižjega obračuna amortizacije objektov.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 14. decembra, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- **Novo mesto:** PC Mercator v Ločni
- **Šentjernej:** Samopostrežba Mercator
- **Dolenjske Toplice:** prodajalna Vrelec
- **Žužemberk:** Market Dolenjka
- **Straža:** Samopostrežba KZ.
- **Novo mesto:** v nedeljo bo od 8. do 11. ure odprta prodajalna Samopostrežba na Glavnem trgu 23.

Sprehod po Metliki

METLIŠKI KULTURNI DOM ne nosi več imena Edvarda Kardelja, kaže pa, da bodo svoje revolucionarne pridih v nazivih izgubile tudi osnovne šole. Ni pa slišati, da bi se kdo spotal ob Cesto bratstva in enotnosti, ki poteka skozi vso Metliko in zveni danes dokaj tragikomčno. V veselih družbah se porajajo nova imena za Cesto bratstva in enotnosti: od Okupatorske ceste pa tja do Ceste veselih bratcev.

V DOLGIH TRČARSKIH VEČERIH teče ob kozarčku dobre pijače beseda tudi o treh fantih, izhajajočih iz metliških »boljših« družin. Po pripovedovanju naj bi nadobudneži osnovali topol, ki potuje od gostilne do gostilne, vzemirja goste, za nameček pa jih prebota še s pestmi in verigami. Strah vzbujajoči skupini pripisujejo tudi takšne duhovitosti, kot je petje pod prilo. To se je bojda zgodilo na Črnomaljski železniški postaji. Ko so vročerkveži odhajali v okrilje matere Metlike, so zapovedali nekaj mlajšim Črnomalcem, da jim morajo za slovo peti: »Bodimo veseli, veselega srca, smo z lušnega kraja Metlike doma.«

STANOVALECI V STARI ŠOLI PODZEMELJ sta obiskala metliška občinska službenca, da bi se na kraju samem prepričala, kaj je treba storiti s stavbo, ki je sramota kraju in ljudem, bivajočim v njej. Po ogledu so družno ugovorili, da bodo popravili streho, ometali zunanost bajte, zamenjali vrtno ograjo, poskušali urediti kanalizacijo pa se to in ono. Poudarjeno je bilo tudi, da je bila adaptacija hiše pred leti površno opravljena in da je moral gradbeni material, namenjen prenovi stare šole, izginjati po skrivnih poteh na ne tako skrivna zasebna gradbišča.

Črnomaljski drobir

OPTIMISTI — Črnomaljski so optimisti, ni kaj. Medtem ko precej dobro na lastnih ramenih občutijo vojno na Hrvaškem, saj so v občini še vedno številni begunci, tu in tam pa jo tudi slišijo, še vedno razmišljajo o turizmu v občini. A ne le to, celo »operativni program aktivnosti za področje turizma« so sestavili. Napisan je v glavnem v nedoločnikih, kljub temu pa Črnomaljski ne bi bili, kar so, če ne bi našli v njem celo stvari, ki bi jih bilo potrebno še bolj »poglobiti«. Tako se je eden od njih obregnil ob projekt vinske ceste, pa mu je drugi takoj oporekal: »Ah, kaj bi dajal prednost le eni cesti, saj so pri nas tako in tako vse vinske!« In če je tako, poseben projekt sploh potreben ni.

MARIJA — Tisti bolj zadržani optimisti pa so prepričani, da v črnomaljsko občino turistov ne bo moč zvabiti z nikakršnimi projekti. Morali bi si izmisliti kakšno »finto«, na katero bi padli naivneži. Ena od hibridnih rešitev bi bila ponudba zidanice, ki jih je v občini nekaj sto, in občasno prikazovanje Marije Device. V slednje ljudje še verjamejo, ker pa se zidanice po novem imenujejo prostori za odhiti in rekreacijo, naj bi se v njih oddihovali vsaj turisti, če se že domačini nimajo časa.

TRANZIT — Ko smo že pri cestah in turizmu, ne smemo pozabiti največje želje Črnomalcov: da bi dobili tranzitno cesto od Jugorja do Vinice. Njihova želja je tako goreča, da ob njej pozabljajo, kaj vse bi z njo izgubili. Ekologija, poseg v krajino in življenje tamkajšnjih ljudi, je sedaj postanska stvar. Vse za cestro, ki je zanj dokaz razvoja! Za proteste ob spoznanju, da so se zmotili, ki bo morda prišlo prepozno, pa bo tako in tako še čas.

Trebanjske iveri

FARAONKE — Tudi trebanjska vlada se je seznanila z invazijo »faraonskih maveljev« v treh blokih v Ulici Kanjarjeve brigade v Trebnjem. S pravočasnim ukrepanjem želi preprečiti, da se ne bi ponovila mučna zgodba s ščurki na Cvibljah. Trebanjski si zaslužijo tudi kakšno drugačno slavo. Na primer podjetniško, podobno tisti, ki firmo Barlog in njen izdelek praktično držijo v ospredju medijske pozornosti.

FRONTA — Dva trebanjska obrtnika, ki so ju Srbi tri dni »masirali«, da sta godna za mobilizacijo in fronto na Hrvaškem, sta sicer dokazovala polnoletnost, a vseeno ne želita, da bi nastopala s polnim imenom še v domačih logih. Pomembno je, da sta spet doma, o tem, kako sta preliščila lakave bizantinske bojovnike pa morda kdaj drugič.

ČESTITKA — Naši bralci so nas opozorili na čestitko po valovih Studia D za trebanjskega dušnega pastirja. Menda so župniku blagovozno melodije in dobre želje prijateljev oz. faranov dale novih moči, da je okrevljal in bo lažje kos Scilam in Karibdam iz posvetnega in duhovnega življenja.

STOJNICA — Odgovorni delavnic podjetniški pogoji z Mirne so se letos družno z novomeškimi kolegi dogovorili z organizatorji novomeškega predbožičnega sejma, da bodo imeli stojnico zastoj. Zato je odveč razburjanje nepoučenihi, ki so razbotali, da morajo delavnice stojnico plačati in so zadeve prišle na uho tudi novomeškemu županu, saj organizatorji sejma na novomeškem Glavnem trgu niso požrli besede, kakor so jih nekateri po krivem obdolžili.

IZ NAŠIH OBČIN

Pravice hrvaških delavcev na ledu

Tistim delavcem iz Hrvaške, zaposlenim v Sloveniji, ki branijo svojo domovino, pravice in dolžnosti pri delodajalcih mirujejo — Nič plač in prispevkov

METLIKA — Glede na to, da je bilo slišati vse več vprašanj o tem, kako pri izplačilu prejemkov ravnati z delavci s sosednje Hrvaške, ki so zaposleni v metliški občini — teh pa je okrog 700 — in so jih vpoklicali v vojsko, so iz Metlike zaprosili za stališče republiško ministrstvo za delo. Kot so pojasnili z republike, slovenski predpisi predvidevajo pravico do nadomestila osebnega dohodka le v primeru, če na vojaško služenje pokličejo slovenski oblastveni organi.

Po preteku moratorija ta pravica delavcem, ki so poklicani na vojaške oz.

SPREJEMAJO PRIJAVE

ČRNOBELJ — Kmetijska svetovalna služba v Črnomlju sprejema prijave za obnovo sadovnjakov in vinogradov, ki jih bo moč sofinancirati. Natančnejši navodil z republike svetovalci še nimajo, vendar kljub temu svetujejo vsem, ki nameravajo spomladati zasaditi s trtami ali sadnim drevjem večje površine, naj se oglasijo na svetovalni službi.

O KULTURNI DEDIŠČINI

METLIKA — Za vse, še posebej pa za tiste, ki se usmerjajo v kmečki turizem, bo gotovo zanimivo predavanje o tem, kako razumeti kulturno dediščino v sodobnem turističnem življenju Bele krajine. O tem bo v četrtek, 12. decembra, ob 17. uri v metliški skupščini občine Metlika predaval znani slovenski etnolog dr. Janez Bogataj. Na predavanju vabita Belokranjsko muzejsko društvo in kmetijski svetovalni službi iz Metlike in Črnomlja.

Meja ni samo belokranjska

Obtrtniki opozarjajo na težave, v katerih so se znašli predvsem zaradi trde meje s Hrvaško

METLIKA, ČRNOBELJ — Iz obeh belokranjskih obrtnih zbornic na vse strani opozarjajo na probleme, ki so se pri njihovih članih nakopili zaradi težav pri poravnavanju davčnih obveznosti v letošnjem letu in carinjenju v blagovnem prometu v Beli krajini. Povrh tega, da velja Bela krajina v Sloveniji za manj razvito, so jo precej prizadele najnovejša politična in gospodarske spremembe, k temu pa je močno pripomogel tudi geografski položaj. Številni belokranjski obrtniki so namreč dobro sodelovali s partnerji iz Hrvaške in drugih republik, to sodelovanje pa je sedaj skoraj povsem pretrgano. S tem se je obseg poslovanja belokranjskih obrtnikov zmanjšal kar za 70 odst.

Drugi, prav nič manjši problem belokranjskih obrtnikov, pa je neurejeno carinjenje v blagovnem prometu na mejnem prehodu v Metliki. Zato morajo blago, ki ga izvažajo v sosednje republike, voziti na carinarnico v Novo mesto, ki je od Metlike oddaljena 30, od Črnomlja pa 45 km. S tem obrtniki nimajo le velikih stroškov, ampak izgubijo tudi precej časa. Ker pa si v Črnomlju

prizadevajo za mednarodni prehod v Vinici, obrtniki predlagajo, naj bi imeli tudi poleg tega prehoda carinarnico.

Ob vseh teh problemih so na metliškem izvršnem svetu poudarili, da imajo Belokranjci od republike pravico zahtevati olajšave in ugodnosti, saj so vse neugodnosti, ki jih lahko prinese meja, že dobili. Meja namreč ni le belokranjska, ampak je nastala v interesu Republike Slovenije, zato naj bi ta Belokranjcem priznala vsaj maloobmejnost in jim zmanjšala določene obveznosti in dajatve.

M.B.-J.

Zgodba o jari kači se nadaljuje

Ko so v Črnomlju že upali, da so končno našli prostor za odlagališče odpadkov, rudniška kadunja, ki so jo krajani že zavrnili, spet buri duhove

ČRNOBELJ — Realna vrednost denarja, ki so ga v letošnjem letu v črnomaljski občini vložili v gospodarsko infrastrukturo, presega 115 milijonov tolarjev. Vendar so delegati občinske skupščine, ko so pretekli teden razpravljali o teh naložbah, pustili skoraj v nemar tako ceste kot vodovode in elektro omrežje, precejšnje razburjenje pa je bilo zaradi nedokončane ureditve telekomunikacijskega omrežja v višinski krajevni skupnosti (o tem na drugem mestu) ter o selitvi občinskega odlagališča komunalnih odpadkov z Vranovčev.

V gradivu so tej problematiki namenili le dva stavka. In sicer, da so izdelane programske zasnove za novo lokacijo v Kanizarski kadunji, ki so sedaj javno razgrnjene in v razpravi zaradi spremembe in dopolnitve prostorskega plana občine. Za to so iz občinskega prora-

• Predsednik skupščine občine Martin Janžekovič je spomnil, da delegati menjavajo bregove: enkrat so na strani Vranovčanov, drugič Ločanov, tretjič se navdušujejo nad Bukovjem. Sicer pa je pri projektu za novo odlagališče odpadkov doslej imela besedo stroka, sedaj pa so na vrsti še krajani. Predsednik IS Tone Horvat pa je pristavil, da izvršni svet ne bo izbral lokacije za deponijo, ampak opredelil le tiste možnosti, za katere se bo odločila stroka. Zavedajo se, da bo IS vedno v istem položaju: kjerkoli bo nova lokacija, bo nekaj krajevnih skupnosti proti. Če pa bo prišlo do zakasnitve, bodo po Horvatom mnenju krivi tudi delegati. Temu je oporekal Mužar, češ da za dokumente, ki niso dobro pripravljene, prevzame odgovornost izvršni svet.

čuna namenili 280 tisoč tolarjev. Boris Mužar iz Liberalno-demokratske stranke je opozoril, da so ljudje, ki živijo v bližini bodočega odlagališča odpadkov sedaj še tiho, pričakovali pa je, da bo odpor zelo velik. Leto 1993, ko imajo »dovoljenje« za sedanjo deponijo od prebivalcev Vranovčanov in Zastave, je pred duri, zato je predlagal, naj odgovorni poiščejo še kakšen alternativni predlog za odlagališče. Odprl pa je tudi vprašanje upravičenosti naložbe v projekte za deponijo v kadunji.

dela mirujejo, če se seveda podjetje ali delodajalec in delavec nista dogovorila drugače.

Delavce, zaposlene v Sloveniji, sicer pa s stalnim prebivališčem v vseh ostalih republikah, ki so jih vpoklicali tuji vojaški oz. oblastveni organi, pa je moč obravnavati bodisi kot da so odsotni z dela brez pravice do nadomestila OD ali pa kot neopravičeno odsotni. Vendar je v dopisu, ki ga je metliški referat za obrambo poslal vsem večjim podjetjem v občini zapisano, da je presoja o tem odvisna od interne odločitve v posamezni organizaciji ali pri delodajalcu.

M.B.-J.

BIVŠA VOJAŠKA STANOVANJA SO POD NADZOROM

ČRNOBELJ — Eno od delegatskih vprašanj na zadnjem zasedanju občinske skupščine se je dotaknilo tudi bivših vojaških stanovanj v občini, predvsem pa, ali so zaklenjena in zapečateni. V vsakem bivšem vojaškem bloku je namreč nekaj stanovalcev, iz blokov pa je slišati prebijanje sten, zato bi bilo prav, da odgovorni sedaj preverijo, kaj se v resnici dogaja. Kot je povedal podpredsednik IS, je v občini 76 bivših vojaških stanovanj, od tega je 28 praznih in so zapečateni ter pod strogim nadzorom obrambnega ministrstva, ki je pristojne v občini le obvestilo, da bodo ta stanovanja namenjena za potrebe štaba TO in policije.

IZVRŠNI SVET NI KRIV

METLIKA — V zadnjem času je od obrtnikov v metliški občini vse več pripomb, češ da je občinski izvršni svet sprejel sklep o zaračunavanju obresti za nepravčasno poravnane dajatve. To pa so na izvršnem svetu zanikali ter zatrili, da so sklenili le, naj Uprava za družbene prihodke dela po zakonih. Poudarili so, da bi morali dati informacijo o razlogih za izterjavo obrtnikom gotovo tudi na obrtni zbornici. Ker si torej obresti ni izmislil izvršni svet, so v tem organu še pripomnili, da je nesmiselno, če se hodijo obrtniki k njim pritoževati.

Topla beseda, ne zdravila

Stanka Nemanič, ena od aktivistk Rdečega križa, o svojem humanem delu — Pritegniti mlade

METLIKA — Mnogi od tistih, ki ne potrebujejo pomoči Rdečega križa, sploh ne vedo, koliko požrtovalnosti, humanosti, dobrote, potrpežljivosti in marsikaj tudi odrekovanja zasebnemu življenju je pri aktivistih ali bolje aktivistkah — te so namreč v večini — te humane organizacije. Tudi 21 članic krajevnega odbora RK Metlika pri tem ni izjema. Obiskujejo predvsem starejše in bolne ljudi in vse leto skrbijo za njihovo dobro počutje, dobro pa sodelujejo tudi z zdravstvenim domom in Centrom za socialno delo. Čeprav jih je 21 za 3.300 ljudi, kolikor jih je v metliški krajevni skupnosti, znatno premalo, pa so v zadnjih mesecih temeljito pomagale tudi pri sprejemanju in oskrbi beguncev iz Hrvaške. In žrtvovalce se bodo, tako pravijo, dokler bo potrebno.

Ena med mnogimi aktivistkami, ki nočejo prav nič izstopati in si ne lastijo nikakršnih posebnih zaslug, je tudi Stanka Nemanič. To, kar naredi za ljudi, pravi, je zgolj uresničitev njenega notranjega klika, da pomaga. »Čut in sočutje do soljudi

sta mi v 23 letih, kar sem članica metliškega krajevnega odbora RK, že zlezla pod kožo, in če bi danes odšla iz te organizacije, se ne bi prav nič spremenila. Še naprej bi obiskovala ljudi, ki so se navezali name in pričakujejo, da se z njimi pogovorim. Mnogi so namreč bolj kot zdravil potrebni tople besede, ki jo v dandanašnji naglici marsikdo ne zna več dati. Zato pa bi morali toliko bolj v svoje vrste vključiti mlade in jim v začetku pač vcepiti čut in spoštovanje do starejših,« pravi Stanka in zatrjuje, da sama pri svojem poslanstvu ne bo odnehala. Nasprotno, ko je bilo potrebno prisiljena na pomoč beguncem, ji ni bilo škoda časa, ki ga je prebila v skladišču Rdečega križa pri izdajanju robe. Nič kolikokrat je sama ponudila pomoč. »Kako tudi ne, ko pa so bili ti ljudje tako potrebni pomoči, bodisi v hrani ali obleki! Mnogi so pribežali v Slovenijo le z oblačili, ki so jih imeli na sebi,« pravi Nemaničeva, in hitro pristavi, da so se za delo zavzele vse aktivistke RK, delale pa so pošteno in iskreno.

M.B.-J.

Z LJUBEZNJO DO OTROK IN OSTARELIH — Stanka Nemanič, po izobrazbi sicer medicinska sestra, kot vzgojiteljica v metliškem otroškem vrtcu svojo ljubezen in prijaznost dopolnje razdaje majmlajšim prebivalcem metliške občine, popoldne pa kot aktivistka RK najstarejšim. Malčki so tako navezani nanjo, da se ji brez njih niso dovolili niti fotografirati. (Foto: M.B.-J.)

V VRTCU ZOPET VIŠJE CENE

METLIKA — Tukajšnji izvršni svet je sicer sprejel predlog povišanja cen v otroškem vrtcu za 36 odst., vendar hkrati opozoril, da so cene v VVO že izredno visoke in da je vprašanje, ali jih bodo starši še zmogli ali pa bodo začeli jemati otroke iz organiziranega varstva. Ekonomska cena v jaslih je namreč od 1. decembra 7.226 tolarjev, v vrtcu pa 5.588 tolarjev. Največ, kar bodo starši plačevali, je polovica teh vsot. IS je tudi predlagal, naj bi imeli vnaprej v VVO tri kategorije cen, in sicer v jaslih za otroke od prvega do drugega leta starosti in od drugega do tretjega leta ter v vrtcu. Pripravi bodo morali tudi analizo cen v drugih vrtcih na Dolenjskem ter opraviti temeljito analizo poslovanja ter varčevalne ukrepe v prihodnjem letu.

• Aristokrat je demokrat s polnimi žepi. (Billings)

M.BEZEK-JAKŠE

Denarja niso delili »na lepe oči«

Ne držijo govornice, ki se širijo — Niso se javili perspektivni podjetniki

TREBNJE — Medtem ko so nekatere slovenske občine pohitele z ustanavljanjem skladov za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva, čeprav za to niso imele pravne podlage, so se Trebanjci odločili, da bodo obrtnikom in podjetnikom za njihove razvojne načrte dodelili posojila iz občinskega proračuna v skupni višini 1.600.000 tolarjev. Na občini zanikajo, da bi ta denar delili »na lepe oči«. Take očitke smo namreč lahko slišali na terenu, govornice pa so bile tudi povod za odborniško vprašanje.

V razpisu občinskega sekretariata za družbeno planiranje in gospodarstvo so določili, da bodo imele prednost dejavnosti, ki zagotavljajo nova delovna mesta, boljše oskrbo storitvenih dejavnosti in preskrbo prebivalstva, dopolnjujejo proizvodne in druge programe gospodarstva v občini Trebnje, so ekološko neoporečne in uvajajo sodoben tehnološki proces. Na razpis se je oglasilo 23 obrtnikov, podjetnikov in občanov, ki so pri občinskem sekretariatu vložili zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oz. za izdajo odločbe po 147. členu za-

kona o podjetjih. Komisija za oceno programov je pri pregledu vlog ugotovila, da je pet vlog nepopolnih, zato jih pri obravnavi ni upoštevala. Trebanjski izvršni svet je obravnaval predlog komisije in sodelil posojilo še podjetju, ki je registrirano za kmetijsko razvojno dejavnost, s tem pa se je zmanjšala višina sredstev dvema drugima upravičencema.

Prej ko slej pa razpis za pospeševanje razvoja podjetništva in obtništva ni prinesel želenih rezultatov, ker se po bese-

dah sekretarke sekretariata za družbeno planiranje in gospodarstvo Majde Ivanov na razpis niso javili obrtniki in podjetniki z novimi proizvodnimi programi, ki bi bili perspektivni.

P. P.

• Da bi še bolj smotrno delili denar, bi bilo potrebno po ustanovitvi sklada za pospeševanje drobnega gospodarstva izdelati bolj natančna merila za to delitev. Trebanjci pravijo, da bodo raziskali teren, da bi ugotovili, katere storitvene dejavnosti v občini niso razvite, pa jih potrebujejo, in kateri so tisti proizvodni programi, ki so izvozno usmerjeni in omogočajo zaposlovanje večjega števila delavcev. Izdelali naj bi tudi razvojni program dejavnosti, pomembnih za razvoj turizma.

Se bodo želje uresničile?

»Želiva kmečki turizem z biološko prehrano«

DRAGA — V Dragarski dolini je menda najčistejši zrak v Sloveniji in čudovita, neokrnjena narava nudi številne možnosti za razvoj kmečkega turizma. Franc Vesel in njegova žena Slavica o tem razmišljata vse od dne, ko sta pred petimi leti s hčerami prišla iz Ljubljane v Lazec, prvo vas ob vstopu v Dragarsko dolino.

»Občina za to ni imela posluha,« potožita zakonca, ki že tretje leto kmetujeta na 23 ha lastnih kmetijskih in gozdnih zemljišč in 20 ha, ki jih imata v najemu. Trenutno imata 9 glav živine, spomladi, ko naj bi jih bilo s podmladkom 13, pa bosta kupila tudi nekaj prašičev. Rada bi namreč ustvarila zaključen krog ponudbe biohrane. S tem namenom sta letos v sodelovanju s kmetijskim zavodom in kmetijskim inštitutom že poskusno gojila koren, solato, čebulo in kumare.

Skupni pridelek poskusne biološke pridelave treh vrst kumar, ki sta jih gojila na 126 m² na tri različne načine, je bil 238 kg, kar pomeni, preračunano na hektarski pridelek, 18.917 kg. Najboljši pridelek je dala gojitev vrste levina v kombinaciji

folije in opore, in sicer 28.905 kg/ha. To pa je rekorden pridelek, če vemo, da kumare potrebujejo toplo podnebje in da je njihova gojitev že na 500 m nadmorske višine vprašljiva, Veselova kmetija v Lazcu pa leži na 800 m.

Zaradi možnosti pozebe sta kumare sejala sredi maja v lončke in jih šele konec junija presadila v zemljo. Ker sta jih zaradi slane pokrivala, sta jih pobirala še ves september, pridelek pa bi bil lahko še večji, če jih ne bi napadla plesen, ki sta jo sicer s škropljenjem z naravnimi škropivi (njivska preslica) ustavila.

Slavica se je že pred osmimi leti začela ukvarjati s predelavo hrane na osnovi naravnih sredstev na svojem vrtičku v Ljubljani. Pravi, da je pri biološki pridelavi hrane potrebno veliko dela, predvsem pa znanja. S poskusnim gojenjem bosta nadaljevala tudi prihodnje leto, že letos pa sta na 35 arih zasejala riž. Upata, da bo na njuni kmetiji kmalu zaživel kmečki turizem, vendar se zaveda, da brez občinske ali republiške podpore verjetno ne bo šlo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Bavčar v Fari

Problemi ob slovensko hrvaški meji

FARA — V ponedeljek je bila v Fari razširjena seja Sveta krajevne skupnosti Kostel. Udeležila sta se je tudi slovenski notranji minister Igor Bavčar in direktor carinarnice Franc Košir. Krajanom, zbranim z obeh strani reke Kolpe, sta odgovarjala na številna vprašanja v zvezi z mejo in postavitvijo carinarnic.

Ugotovila sta, da je nekatere probleme, zahteve in želje možno rešiti še kmalu. Tako, denimo, željo prebivalca Laz, da bi se vsaj občasno, kot preventivno, v njegovi vasi pojavili policisti. Franc Košir je tudi naredil konec večnim ugrabitvam, koliko denarja se lahko prenese čez mejo. Povedal je, da se lahko prinese ali odnese 5 tisoč tolarjev, prav toliko dinarjev se lahko odnese, v Slovenijo pa se lahko prinesejo neomejene količine dinarjev in deviz, ki pa se jih lahko odnese le v vrednosti 1000 DEM. Prav tako bo zgrajena 3 km ceste do Kužlja, saj je ta tudi v interesu policije.

Vse probleme, ki niso rešljivi takoj, pa bo moč rešiti, ko bodo sprejeti meddržavni sporazumi s Hrvaško o malo-obmejnem prometu, o dvolastnosti v turističnem prometu. Bavčar je še obljubil, da se bo osebno zavzel, tako kot se je že za položitev asfalta do Žage, da bo narejeno na zahtevo večine krajanov Osilnice, 23 km ceste na levi strani Kolpe.

POTREBUJEJO APARTMAJE

KOČEVJE — Kot nov organizator ponudb lovskega turizma se pojavlja tudi podjetje Oprema Kočevje, ki gostom poleg lova in gostinskih uslug nudi tudi svoje izdelke — lovsko oblačila. Manjka jim ustreznih prenočitvenih zmogljivosti, saj zanimanje za tovrstni turizem, ki prinaša visoko zahtevne goste, v zadnjem času narašča. Trenutno nujno potrebujejo 10 apartmajev, ki naj bi jih Kočevci zagotovili v svojih zasebnih hišah.

Plazovi se še vedno niso umirili

Ljudje sporočajo na sevniško občino, da po obilnem novembrskem deževju tla marsikje še kar naprej polzijo — Velika škoda, ki še ni dokončna

SEVNICA — Poročali smo že, da je dolgotrajno deževje od 20. do 24. novembra povzročilo v sevniški občini veliko škodo. Izredno narasli potoki ter Sava in Mirna so poplavlili njive, travnike in tudi nekatere hiše, deževje pa je sprožilo številne plazove, ki so povzročili še več škode. Plazovi so povzročili neprevoznost cest vseh kategorij, porušili so hlev in večjo drvarnico, pretrgali so več poti, zaradi plazov je postala neuporabna ena zidnica, večji plazovi pa ogrožajo sedem stanovanjskih hiš.

Sekretar občinskega sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora, dipl. komunalni inženir Jože Kolar, pravi, da bo škoda še večja, saj se plazovi še niso umirili. Ocenjevalne komisije so ugotovile, da je doslej nastalo samo za zagotovitev prevoznosti na magistralnih in regionalnih cestah za 3.150.000 tolarjev škode oz. stroškov, na lokalnih cestah le za 90 tisočakov manj, na nekategoriziranih cestah za 2.755.000 tolarjev, na poljskih poteh, ki služijo kot dostop do posameznih objektov, pa za 3.500.000 tolarjev. Na magistralnih in regionalnih cestah je prevoznost že za-

gotovljena v celoti, na lokalnih cestah omogočajo prevoz s prometno signalizacijo, medtem ko nekateri odseki nekategoriziranih cest še niso prevoznosti, omogočen pa je promet po raznih obvoznikih. Na krajevnih poteh pa v nekaterih primerih še zmeraj ni možen promet.

Za sanacijo magistralnih, regionalnih, lokalnih in nekategoriziranih cest v sevniški občini bi potrebovali skupaj okrog 83 milijonov tolarjev, od tega več kot polovico samo za lokalne ceste. Pri teh ocenah pa niso upoštevali stroškov, ki bi nastali, če naj bi odpravili tudi

Naravne »čistilne naprave«

Sanitarno močvirje v Sušju bo prvo v občini

RIBNICA — Kanalizacija, ki jo jo letos speljali iz Sušja proti Bistrici, je bila urejena na črno. Del projekta je bil sicer narejen, ne pa tudi celoten sistem, saj je ta predvideval tudi postavitev čistilne naprave. V iskanju rešitve problema in preprečitve onesnaževanja Bistrice so se v ribniški občini odločili, da bodo pri Sušju, vasi, oddaljeni 7 km od Ribnice, naredili sanitarno močvirje.

Sanitarna močvirja naj bi bila najboljše in najcenejše »čistilne naprave« za prečiščevanje sanitarnih voda in vode iz gospodinjstev. V Sloveniji je zaenkrat poskusno uvedenih le okoli 6 sanitarnih močvirij, zato bi o dejanski uspešnosti ali neuspešnosti še težko govorili. Primerna so za manjše kraje, saj se predvideva, da je potrebno za okoli 55 ljudi-onesnaževalcev okoli 100 m² sanitarnega močvirja. Sama lokacija je najprimernejša, če je v bližini vodotok. Odpadne vode usmerjene v takšno močvirje, ki je oblikovano stopničasto, se skozenj pretakajo, medtem pa se škodljive snovi s pomočjo sonca in delovanja rastlin razkrajajo.

Komisija za komunalno dejavnost in ekologijo, ki jo je imenoval ribniški izvršni svet, je že maja določila primerno lokacijo pri Sušju ob Bistrici. Ker je v Sušju okoli 200 onesnaževalcev, se bo sanitarno močvirje razprostiralo na 4 arih občinskih zemljišč v bližini Bistrice. Trenutno potekajo dela na projektu, že spomladi pa naj bi to prvo sanitarno močvirje v ribniški občini začelo delovati. Projekte mora plačati občina, za izvedbo dela pa bo tretjino potrebne denarja, ki ga ocenjujejo na okoli 1.500.000 SLT, prispevala republika.

Če bo ta naravni način čiščenja odpadnih voda uspešen, bosta sanitarna-

mu močvirju v Sušju v kratkem sledili še dve v krajevni skupnosti Loški potok. Komisija je 3. decembra na ogledu terena že določila lokacijo v Travniku, glede lokacije v Retjah, kjer je problem odtok iz načrtovanega močvirja, pa bodo morali za mnenje povprašati še strokovnjake.

M. L.-S.

SEKAJO ZA NAKUP STANOVANJ

LOŠKI POTOK — Planiranih 11.000 kubičnih metrov letnega poseka gozda na območju krajevne skupnosti Loški Potok bo letos preseženih za okoli 3.500. Vzrok za to je v veliki meri v novem stanovanjskem zakonu. Sekajo predvsem tisti lastniki gozdov, ki ne prebivajo v Loškem Potoku in ki s prodajo lesa želijo priti do denarja, potrebne za nakup stanovanj. Delavci Gozdnega gospodarstva z njimi sodelujejo pri odkazilu dreves za posek, saj bi bila drugače škoda v gozdu še večja. Zato tudi ni golosekov in večjih prime-rov črne sečnje.

RIBOGOJNICA V RIBJEKU

RIBJEK — V vasi Ribjek v KS Osilnica je zasebnik Željko Knaps uredil na potoku (pritoku Kolpe) ribogojnico za postrvi. Trenutno ima v njej 80 kg postrvi. Vzrejene postrvi bo prodajal podjetjem in drugim interesentom predvsem v občini Kočevje pa tudi drugam.

Več očitkov vladnemu predlogu

Z javne razprave o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v Kočevju

KOČEVJE — 3. decembra je bila v Kočevju javna razprava o predlogu pokojninske in invalidske zakonodaje. Udeležba na razpravi, ki jo je organizirala Socialistična stranka Slovenije — Kočevje, je bila skromna, saj je bilo prisotnih le 20 ljudi. Poslanica SSS v družbenopolitičnem zboru Republike Slovenije, Darja Lavtižar-Bebler, je predstavila glavne spremembe, ki jih prinaša nova zakonodaja.

Vlada zagovarja postopno podaljšanje pokojninske dobe, s čimer daje prednost ekonomskim razlogom pred socialnimi. Zanimarila je področje so-

ciale in vprašanje je, ali bodo zaposleni, ki že tako težko živijo, sposobni vzdrževati vse brezposelne. Povečalo pa se bo tudi število upokojencev. Šele od leta

1993 bo veljal postopen prehod po polletnem razmiku, vendar tako, da se bodo s polno pokojninsko dobo leta 1998 lahko upokojili vsi moški, stari vsaj 58 let, in vse ženske, stare vsaj 53 let.

Pomembna novost je uvajanje postopovne in dodatnega zavarovanja poleg obveznega. Vsi tisti, ki se ukvarjajo z dejavnostjo, ki jim prinaša dobiček, se lahko zavarujejo za več, kot predvideva obvezno zavarovanje. Ob tem pa ni dobro, da se ohranja razmerje 1:13 med najnižjo in najvišjo pokojnino. Razpored bi bilo potrebno zmanjšati oz. zvišati spodnjo mejo.

Ker vlada ni naredila finančnega prikaza, kaj bi pomenila avtomatična vključitev študijskih let in časa služenja vojaškega roka v pokojninsko dobo, ni mogoče vedeti, kakaj se je vlada odločila le za možnost dokupa teh let. Kljub temu pa je to pozitivna pridobitev glede na staro zakonodajo.

Največja slabost zakona je v tem, da ob uvajanju povečevanja pokojninske dobe ne uvaja nobenih omejitev glede beneficiranih delovnih mest. Tako imajo beneficirano delovno dobo še naprej tudi vsi tisti delavci v organih za notranje zadeve in drugod, ki »sedijo v pisar-

Ustanovili Demokrasko stranko Kočevje

Predsednik F. Bartolme

KOČEVJE — Po razcepitvi v slovenski SDZ so minuli petek tudi v Kočevju ustanovili Demokrasko stranko, se pravi, da so se priključili Ruplovemu delu nekdanje skupne SDZ.

Na ustanovnem zboru so sprejeli program dela, za predsednika pa so izvolili Franca Bartolmeta. Sklenili so še, da bodo vsi člani — stranka jih ima uradno le 14 in še od teh dva razmišljata, če se ne bi vključila v kakšno drugo stranko — tudi izvršni odbor stranke. V program so zapisali, da se bo njihova stranka zavzemala za duhovni in gospodarski preporod Kočevja; izboljšanje ekologije (ustavitev vseh obratov, ki nimajo obratovalnega dovoljenja), borili se bodo proti korupciji, itd.)

V razpravi so med drugim poudarili, da prihaja do mnogih nepotrebnih zapletov, sporov in hude krvi med občani tudi zato, ker občinske strokovne službe ne rešujejo zadev skladno z veljavno zakonodajo. Zato prihaja do mnogih

• ZAKASNA PREPOVED GNOJEVKE — Na nedavnem ustanovnem obnem zboru Demokrasko stranke so med drugim razpravljali predvsem o varstvu okolja. Na zboru so prebrali tudi dopis ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora Slovenije o začasni prepovedi gnojenja z gnojivko na površinah kmetijskega gospodarstva Kočevje. Ta prepoved bo veljala do predložitve gnojilnega načrta, ki ga bo dopolnila ustrezna strokovna institucija. Gnojilni načrt mora upoštevati predvsem stranske učinke gnojenja, ki se pojavijo v vodi ali zraku in tako vplivajo na življenjsko in bivalno okolje. Če bo gnojivke preveč, so potrebne še druge rešitve ali pa postopno zmanjšanje zmogljivosti farne.

pritožb ne le na najvišje predstavnike občine, ampak tudi države Slovenije. Zahtevali bodo, da se nesposobni uradniki zamenjajo. Ugotovili so še, da je kočevski občinski zbor stranke premalo povezan z republiškimi strankarskimi vodji, nekdo pa ga je opozoril, da je potrebna tudi tesnejša povezava z občani in zavzemanje za reševanje zadev, ki obane vsak dan najbolj žulijo.

J. PRIMC

IZ REPUBLIŠKE SOLIDARNOSTI 57,367.500 TOLARJEV

SEVNICA — Toliko denarja je dobila sevniška občina iz republiške solidarnosti za odpravo posledic zaradi poplav 1. in 2. novembra lani. Koordinacijski odbor za odpravo posledic elementarnih nesreč je razdelil 56.866.670 tolarjev. Večino denarja je dobila industrija, znotraj te pa Jugotanim.

VEČERI VALČKOV

SEVNICA — V lepo prenovljenem lokalu sevniškega gostinskega podjetja, v gostilni »Na križišču«, niso le obogatili ponudbe z boljšo kuhinjo in izbranimi vini, ampak se poslej lahko vsak petek od 20. do 24. ure gostje prijetno zabavajo na večerih valčkov in polk z ansamblom Ocvirk. V tem lokalu najdemo svoj kotiček tudi zaključene družbe, ki bi hotele zaokrožiti letošnje leto. V restavraciji hotela Ajdovec pa se bodo v soboto, 14. decembra, pričele zabave z ansamblom Alenka in Marjan, ki je nastal iz nekdanjih trboveljskih Mladih upov, znanih zlasti po rudarski pesmi Srečno. Trboveljčani, ki igrajo glasbo za staro in mlado, bodo gostovali v Ajdovcu tudi preostali soboti do novega leta. Gostinci pa ne bodo pobirali vstopnine ne Na križišču niti v Ajdovcu.

MODRA, ROŽNATA, RAZPOSAJENA

BOŠTANJ — Glasbeno-plesna prireditev pod zgornjim naslovom, ki so jo pripravila dekleta dekliškega okteta Corona iz Boštana, je preteklo soboto navdušila številno občinstvo v dvorani boštanskega TVD Partizana. Večno zelene melodije, glasbena spremljava, kostimi, primerna koreografija Polone Gačnik in Romane Pernovšek, ki je tudi dala idejo za celotno uprizoritev, so zagotovili za dober obisk in sprejem prireditve tudi na prihodnjih nastopih okteta Corona. Dekleta sicer nastopajo po vsej Sloveniji štiri leta, prepevajo pa slovenske ljudske, umetne in renesančne pesmi ter večno zelene melodije.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Drobne iz Kočevja

PONAREDEK — O ponarejenih tolarjih smo v zadnjem času že nekaj slišali, zato ni nič čudnega, da se je takšen primer pojavil tudi v Kočevju. Služba družbenega knjigovodstva je pri kontroli ugotovila, da je bankovec za 1000 SLT ponarejen. Bankovcu za 10 tolarjev je nekdo spretno pripelil dve ničli in ga nato kot tisočaka vnovčil v kavarni. Čudno ob tem pa je, da ponarejenega bankovca, ki je šel v obtok 27. novembra, kljub temu da je drugačne barve od pravega, da je pripeljene ničle mogoče otipati in da je na njegovi hrbtni strani zapisana beseda deset ostala nespremenjena, niso prej opazili.

NE ZA VSAKO DELO — V kočevski občini je že okoli 1200 nezaposlenih. Nekateri med njimi živijo že v pravi socialni bedi, zato je kočevski izvršni svet naredil seznam socialno ogroženih z namenom, da bi jim pomagal. Povabil jih je na razgovor in jim predlagal, da bi opravljali javna dela. Čeprav so eksistenčno ogroženi, pa niti eden od 40 poklicanih ni bil pripravljen sprejeti ponujena dela.

DANES SEMINAR O KMEČKEM TURIZMU

KOSTELSKO, KOČEVJE — Danes, 12. decembra, ob 17. uri bo v prostorih osnovne šole v Fari seminar o kmečkem turizmu, ki ga organizira domače Turistično društvo Kostel. Seminar je za udeležence brezplačen, namenjen pa je vsem, ki se že ukvarjajo s kmečkim turizmom ali pa se nameravajo ukvarjati s to dejavnostjo. O zakonodaji s področja kmečkega turizma bo predavala inž. Milena Kulovec, ki je svetovalka za področje kmetijstva, gospodarstva in dopolnilnih dejavnosti pri republiškem ministrstvu za kmetijstvo in prehrano Slovenije. Direktorica družne turistične agencije »Vas« d.o.o., Mojca Kraševac, pa bo predavala o trženju. Posebno predavanje bo še o urejanju bivalnega okolja na turistični kmetiji. Po seminarju bo pogovor o reševanju praktičnih vprašanj s tega področja na tem obmejnem območju občine.

Ribniški zobotrebci

OBVEZNA UDELEŽBA — V dvorani športnega centra Osnovne šole dr. France Prešeren v Ribnici je bila v petek predstavitev športne ritmične gimnastike. Članice kluba za športno ritmično gimnastiko Narodni dom iz Ljubljane so skupaj z državnimi reprezentantkami predstavile to športno panogo tudi učencem ribniške osnovne šole. Nekdo izmed staršev je izrazil nestrinjanje s tem, da je bila udeležba otrok na predstavitvi menda obvezna in da so za obvezen ogled morali še plačati vsak po 40 tolarjev.

VEČ ZADOVOLJNIH — S preselitvijo ribniške ekspoziture Službe družbenega knjigovodstva v nove prostore v Oničini hiši so zadovoljni tako delavci Službe družbenega knjigovodstva kot njihove stranke. Delavci se verjetno počutijo prav kraljevsko v primerjavi s prejšnjimi delovnimi razmerami v prostorih v Kolodvorski ulici. Številne trgovine, gostilne in drugi lokali pa so zadovoljni, da lahko po zaprtju gotovino varno oddajo v nočni trezor.

POSIL — Medtem ko nekaterim posel nikakor ne gre, drugim samo tako, tretji svoje posle razširjajo, četrti spet z njimi šele začnajo. Eden takšnih, ki je z delom komaj začel, je nov frizerski salon Linija na Griču. Nova mesarija v prostorih bivše združne mesarije v Dolenji vasi pa je razširitev ponudbe Mesarije Ambrožič iz Sušja na drugi konec ribniške doline.

Sevniški paberki

MIKLAVŽ — Letošnji Miklavžev sem, ki ga je na sevniškem Glavnem trgu spet pripravilo športno in kulturno društvo Florjanska, je bil slabše obiskan kot lanski. Še najbolj so bile oblegane stojnice gostincev, kjer so obiskovalci ob kuhanem vinu in medicini ugibali, kakaj sevniški Miklavž ni prišel in bil radodaren 6. decembra, kakor je to običajno. So pa bili zato toliko bolj dejavni »parkejlni«. Peklenški so že na predvečer sv. Miklavža rožljali za verigami po nekaterih ulicah, da je bilo strah in groza.

BONI — Skupina prizadetih navadnih delavcev sevniškega Merkatorja, kot so se nam predstavili v anonimki, se nam je pridružila zavoljo »demokracije«, ki da jo zganjajo direktorja Merkatorja, gospoda Ječelnik in Imperl. Delavci tožijo, da imajo že tako nizke plače, zdaj pa še tistih fičnikov ne dobijo, ampak del plače predstavlja za 2.500 tolarjev obveznih bonov, ki jih lahko zapravijo samo v sevniškem Merkatorju. »Če se s tem ne strinjamo, pravijo gospodje: Pa nasvidenje!« — tarjajo delavci in se sprašujejo, kako naj zdaj plačajo elektriko, stanarino in še druge stroške, saj marsikomu že tako ni kaj dosti ostalo od plače. Pozanimali smo se na Merkatorju, kako je s tem in s tem odvrnili, da v teh kriznih časih počno podobno še v marsikaterem podjetju. Gre pač za preživetje!

BOHOR JE VSTAL — Delavci sevniške obrtne družbe Bohor so izrekli nezaupnico svojem direktorju Vojtuhu Rogliču. Ta je dal 11 delavcev na čakanje oz. v suspenz. Prihodnjič: Bohor žari!

Krške novice

ZA SPOLZKE PRILOŽNOSTI — Novotehna si na odprtju avtomobilskega salona v Krškem obeta veliko gostov, predvsem gospodarstvenikov. Ob tej priložnosti gostitelji pripravljajo tudi prikaz delovanja najnovejših snežnih verig, prav tistih, ki so kot plod domačega znanja letos dobile nagrado Eureka. Zaenkrat še ni čisto razjasnjeno, ali si organizator tokrat zares obeta zelo snežno zimo ali pa tako spolzke gospodarske razmere, da bi bilo za gospodarstvenike priporočljivo, da se odenejo v to domače znanje, da jih na njih ne bo spodneslo.

SLIKAJTE ROŽNATO — Črno-belih filmov tudi v Krškem, tako kot marsikje drugje po Sloveniji, ni več moč dobiti. Je to resnično pomanjkanje ali le posledica diskretne direktive vsem trgovcem, češ, tako bodo fotografije, zlasti pa časopisni fotoreporterji slikali razmere bolj rožnato?

BODITE POZORNI! — Danes popoldne bodo poslanci vseh zborov krške občinske skupščine sprejemali nov odlok o javnem redu in miru v občini Krško, ki prinaša nekaj pomembnih novosti, zlasti kar se tiče varstva občanov in premoženja, onesnaževanja okolja in varstva zunanje videza naselij. Zato že sedaj opozarjamo vse, ki so bili na teh področjih malomarni, naj bodo v prihodnje previdnejši.

Novo v Brežicah

ŠE V ILEGALI — Kdor se v teh mračnih zimskih dneh podaja z avtomobilom na pot po Bizeljskem in Kozjanskem, naj vzame s sabo dobre specialke in sovznika, ki jih bo znal brati, ali pa se pripravi na ustavljanje in spraševanje. Tisti, ki so zadolženi za postavljanje oznak krajev in kažipotov, so na ta lepi del Slovenije pozabili. Edino opravičilo, ki bi ga kdo lahko potegnil iz zadnjega žepa za takšno stanje, je to, da so kraji pač ob meji in da se nikoli ne ve, kdaj bi po naših cestah spet zabrnele sovražne kolone. V tem primeru bi se sovražnik res našel v veliki zagati, tako kot vsi, ki jih pot prvič privede v te kraje.

NOVI VUKOVAR? — Če boste hodili v okolici Mokric in domačine, četudi samo za šalo, spraševali, kaj mislijo o tem, da bi jih dali Hrvaški v zameno za kos jadranske obale, vam svetujemo, da to storite iz primerne razdalje. Uporniški plamen v očeh, ki vas bo oplazil, je nevarnejša od žara, s katerim so vukovski borci branili svoja ognjišča, in obljublja, da bi ob vsakem poskusu take izjave slovenski vladi ne bilo prizaneseno tako, kot je bilo hrvaški ob padcu Vukovarja.

OBMEJNA SEKSUALNA VZGOJA — »Kam, oča?« je uvoženi mladi miličnik vprašal možakarja, ki jo je po nedovoljeni bližnjici mahal na hrvaško stran. »Kam? Samo po sperme skočin tja le čez,« je odgovoril možakar, miličnik pa je vzrojil, češ, pri teh letih pa norca brijete iz mene s takimi neumnostmi. Toda možakarja je že zaradi spoštovanja do starejših le spustil čez. In kmalu je možakar po isti poti prikorakal nazaj in zaupno pomahal miličniku pred nosom z drobno stekleničko: »Vidite, po tole sem šel. Za moje svinje je. Hrvaški prasci so boljše pasme.«

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 1. do 7. decembra so v brežiški porodnišnici rodile: Irena Rožman iz Brežic — Urško, Hodorovič Nevenka iz Gorice — dečka, Anica Romančič Senovega — Katjo, Martina Mihelin iz Bizeljskega — Andrejo, Jerica Urbanč iz Veniš — Kajo, Marija Pavlovič s Sel — Jernejo, Martina Habinc iz Hrastja — deklico, Paša Hotič iz Brežic — Marseljo, Anica Zupc iz Raven — deklico. Čestitamo!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. novembra do 1. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Aleksandra Lučič iz Osijeka — Tajano, Mojca Kapler iz Ravnj — Davida, Vesna Redžić iz Siska — Diano, Valerija Cerar iz Breznika — Silva, Jožica Avsec iz Dolža — Jožeta, Marija Udovč iz Zajčjega Vrha — Tejo, Marija Ljubi iz Loške vasi — Benjamina, Nevenka Lahne iz Šmarjanskega Toplica — Matevža, Luca Aščič iz Mirne Peči — Marka, Mihaela Tomažin iz Gmajne — Uroša, Nada Jurejevič iz Vranovičev — Antona, Jadranka Muc iz Mišincev — Sunčico, Anica Deželjan iz Zagrada — Tjašo, Sonjica Štublar iz Kamanja — Vlada, Slavica Smrekar — Šterk iz Črnomlja — Urško, Tatjana Junc s Sel pri Straži — Boštjana, Ivanka Banko iz Dvor — Matica, Tanja Strniša iz Dol Toplica — Filipa, Jožica Sladič iz Goljeka — Domna, Majda Obštetar iz Mačkoveca — Aleksa, Gordana Grbič iz Karlovca — Andrejo, Biserka Povýšič iz Duge Rese — Andrejo, Marija Kralj iz Boršta — Janja, Viktorija Jerlan iz Martinje vasi — Sašo, Martina Zupančič iz Polja — Jerneja, Marija Pleš iz Karlovca — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Atifa Kadriabasić, Pot na Gorjanec 26 — Semira, Sabina Cilenskič iz Mačkoveca 25 — Matija, Vesna Avbar iz Zagrebške ceste 14 — Matija, Anica Perko, Ob Težki vodi 55 — Jožico, Tatjana Turk, Ob Težki vodi 27 — Anžeta, Zdravka Drenik, Nad Milni 41 — Ano, Andreja Beg s Ceste brigad 16 — Miha. Čestitamo!

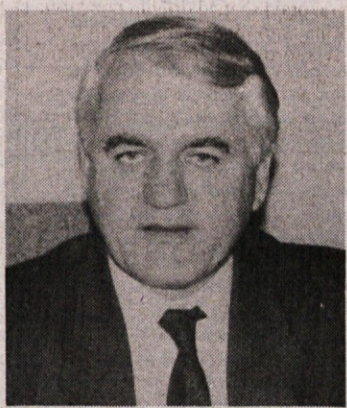
IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Salon izraz zaupanja v Posavje

Novotehna napoveduje avtomobilski prodor na posavsko tržišče — Zaupanje v partnerstvo — Spomladi v Novem mestu in Krškem tudi General Motors

KRŠKO — Jutri, v petek 13. decembra, ob 11. uri bo Novotehna iz Novega mesta v stavbi ob stadionu Matije Gubca v Krškem poleg že obstoječega prodajalne odprla še nov salon za prodajo avtomobilov iz proizvodnih programov Citroen, Škoda, Golf in konec koncev tudi Zastave, kolikor jo bo še moč prodajati, nekako od konca prvega četrtletja prihodnje leto pa bodo tam na voljo tudi avtomobili iz programa General Motorsa.

»Sektor avtomobilov, kamor sodi tudi novi avtomobilski salon, je ena od dejavnosti, ki naj bi predstavljala v naši realizaciji deset odstotkov, v dohodku pa 6 do 7 odstotkov. Ker tega letos iz objektivnih vzrokov ne dosegamo, poizkušamo z dopolnitvijo in razširitvijo ponudbe, z boljšimi plačilnimi pogoji in drugačnim odnosom naših prodajalcev do kupca ta poslovni rezultat izboljša-

ti,« pravi direktor Novotehne Niko Galeša.

Nove prijeme narekujejo razmere na avtomobilskem trgu, kjer je v zadnjem času že čutili večjo ponudbo, kot je povpraševanje. Tako so se morali tisti, ki se ukvarjajo z avtomobilsko trgovino, čez noč preleviti iz avtomobilskih distributerjev v prodajalce, kar je pravzaprav normalno, čeprav za tiste, ki jim je vloga razdeljevalcev blaga ugajala, nekoliko boleče. Marketinška miselnost na avtomobilskem trgu pri nas je nekaj novega, za kupca vsekakor dobrodošlega, saj se je iz moledovalca za kakršnokoli prevozno sredstvo pod kakršnimikoli pogoji prelevil v kupca, ki lahko izbira. Direktor Niko Galeša pravi, da so v njihovem novoorganiziranem sektorju avtomobilov za prodajo

vzeli v servise, ki ga vodi Stane Romih, z dodatnimi seminarji za osebe miselnost dokončno spremenili. Če pa so se poslovlili od stare miselnosti, se ne nameravajo posloviti tudi od nekdanjih partnerjev.

»Kar zadeva Krško in Posavje nasproh, lahko rečemo, da je bilo to do nedavnega naš največji kupec, zaradi poznanih gospodarskih težav tamkajšnjih partnerjev pa je kupna moč padla. Menimo, da ostaja področje za nas še vedno zanimivo, zato smo se odločili, da poleg naše že obstoječe trgovine in predstavnstva odpremo še salon, kar pomeni, da dopolnjujemo našo ponudbo. Menimo, da je poslovno in moralno, če okrepimo svojo prisotnost tam, kjer smo v zlatih časih posavskega gospodarstva bili uspešni. Prepričani smo namreč, da bo kljub sedanjim težavam jutri to gospodarstvo splavalo. Na otvoritev smo povabili vse, s katerimi poslovno sodelujemo preko avtomobilov,

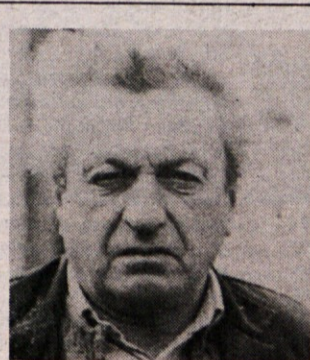
»NIČ NE BOMO POSLUŠALI, NIČ GLEDALI!« Tako napolnjena je bila dvorana gasilnega doma v Smedniku le nekaj minut. Predstavniki občine Krško in Savaprojekta so se zaman trudili, da bi prišli do besede. Slišati je bilo le: »Smetišča ne maramo, tukaj imate podpise in pika. Filme na televiziji pa glejte sami!«. (Foto: J. Pavlin)

ter poslovne partnerje iz PTT sistema, elektrogospodarstva in industrije, skupaj prek 130 ljudi. Tako bo otvoritev tudi priložnost, da se s svojimi poslov-

Novotehna je v tem obdobju veliko investirala, še največ v zadnjih kriznih časih, kar je vsekakor pozitivno. Otvoritev salona avtomobilov v Krškem je le ena v vrsti investicij, ki jih je letos že opravila ali jih ima za bliznjo prihodnost še v načrtu. Aprila letos je kupila poslovno stavbo Novotehna v Novem mestu in v njej oktobra odprla tehnično prodajni center, avgusta je bila odprta trgovina v blagovno servisnem centru v Metliki, usposobili so servis za avtomobile Golf, januarja bo v Kandiji odprt salon avtomobilov Citroen, konec prvega četrtletja pa bo v prostorih novomeške občine na Novem trgu, kjer je bilo včasih predstavnstvo Gorjanec, odprt salon avtomobilov General Motorsa.

nimi partnerji še enkrat srečamo ob zaključku poslovnega leta 1991 ter pogovorimo o problemih in načrtih,« meni direktor Niko Galeša.

T. JAKŠE

Stanko Klemenčič

Zamenjati se ne dajo

VELIKA DOLINA — V zvezi s slovenskim izhodom na morje in savudrijskim polotokom je bilo v zadnjem času v časopisju že marsikaj zapisanega, med drugim tudi ugibanja o tem, če se ne bi dala morská meja le popraviti s ponovno priključitvijo dela polotoka Slovenije, medtem ko bi Hrvaški, ki je bojda zainteresirana, odstopili grad Mokrice z okolico. To so seveda računni brez krčmarja, ki so domačine v okolici Mokric, kamor so take vesti tudi že prišle, močno razburile, saj nikoli niso bili in tudi nikoli ne bi hoteli živeti pod Hrvaško.

»Po mojem to nikakor ne more priti v resna razmišljanja. Kolikor jaz vem, naš nikoli ni nihče nič spraševal o tem in kolikor poznam ljudi, bi se temu z vsemi silami uprli,« pravi predsednik krajevné skupnosti Velika Dolina Stanko Klemenčič, ko smo ga povprašali, kaj meni o teh govoricah, ki so seveda tudi njemu prišle na uho.

»Mislim, da je bolje, če se ukvarjamo z resnejšimi zadevami, kot pa razpravljamo o takih čenčah,« pravi predsednik. »To pa je za nas telefonija, ki smo jo pričeli graditi že leta 1981 in je bilo omrežje že zgrajeno v letih 1985 in 1986. Nekaj manj kot polovica, kakih 80, priključkov je bila leta 1988 res priključenih, druga polovica pa čaka še danes, ker centrala v Jesenicah na Dolenjskem nima dovolj zmogljivosti. Upajmo, da se bodo stvari sedaj, ko je zamenjana centrala v Brežicah, pričele urejati tudi pri nas.«

T. J.

Brežičanom mirno življenje

Besede notranjega ministra Igorja Bavčarja

BREŽICE — V soboto zvečer je bil tukaj občni zbor Demokratske stranke, ki se ga je udeležil tudi koordinater te od SDZ ocepjene Ruplove skupine, slovenski notranji minister Igor Bavčar. Spregovoril je o napetih političnih časih, ki so se pred nami, o oblikovanju tako imenovane slovenske politične sredine, komentiral pa je tudi pojave, ki te dni niso zapustili ali pa se s hrvaških bojišč vračajo v Slovenijo.

Minister Igor Bavčar je med drugim dejal tudi: »Mi smo z našo lastno zakonodajo postavili načela, po katerih lahko ljudem ne samo damo, ampak tudi odvzamemo državljanstvo, po teh načelih lahko tujce izženemo iz države, jih proglasimo za nezaželene osebe, ljudi lahko preganjamo na podlagi pozitivnih kazenskoopravnih predpisov. Vse te metode bomo uveljavili, da bomo preprečili, prvič, prihod pripadnikov tujih oboroženih sil in tujcev na naše ozemlje, drugič, podeljevanje državljanstva tistim, ki služijo tujim vojaškim formacijam in tujim oboroženim silam in tretjič, na podlagi spremembe štiridesetega člena zakona o državljanstvu tega statusa ne bomo podeljevali tistim, ki so kakorkoli sodelovali z agresorjem v času napada na Slovenijo. Mislim, da je to poleg dejavnega nastopanja slovenskih policistov tisto, kar lahko tudi prebivalcem Brežic jamči mirno življenje.«

Na občnem zboru je bil za predsednika brežiške podružnice Demokratske stranke izvoljen Franc Pacek.

T. J.

NAČRTI ZA NOVO POKOPALIŠČE

BRESTANICA — Sedanje brestaniško pokopališče je premajhno, poleg tega pa po mnenju nekaterih tudi ne ustreza več današnjim navadam in potrebam v zvezi s pokopavanjem preminulih. Brestaničani bodo naredili novo pokopališče, in sicer ga želijo urediti po zgledu nekaterih podobnih objektov kot neke vrste park. Pokopališče v Šitah, kot pravijo kraju, kjer bodo pokopavali v prihodnje, bo veliko nekaj čez poldrug hektar. Doslej so za pokopališče že pripravili nekaj začetne dokumentacije.

• Poslanstvo, ki hoče to deželo spet narediti slovensko, bo pregazilo demokratska pravila, Neslovenec in demokratske Slovence. (Kreft)

• Nisem Kristus v Kani Galilejski. (Prometni minister Kranjc)

• Tisk mora nadzirati oblast, in ne obratno. (Splichal)

kulturna dediščina, oddaljenost od naselij, cestne povezave, čiščenje izcednih vod, odvoz in drugo), je »zmagal« peskokop Ravno. Rešitev smo videli v tem, da se uporabi velik izkop v velikosti več kot 22 ha. Novo deponijo bi uredili po vseh evropskih normah,« je peščici krajanov po neuspelem zboru razložil inž. Jakhel.

Med tistimi, ki so predstavnikom občine in Savaprojekta postavili največ vprašanj, je bila najglasnejša Županova Justa z Ravnega: »Prej bi se morali priti

pogajat s kraji, ne pa sedaj, ko je že vse skupaj pripravljeno in zrelo! Od sedanjega Kremena smo dobili le blato in prah; če bi bilo tukaj smetišče, bi nas oskrbeli še s steklimi lisicami, podgami, strupi in podobno nadlogo. Tu je krakovski gozd, poplave, štirideset vodnjakov, hiše so prav na robu bodočeh deponij. Nič nimamo proti, da tudi naš kos Slovenije dobi urejeno odlagališče odpadkov, vendar ga poiščite tam, kjer daleč naokoli ni ljudi!«

J. PAVLIN

Z malo potrpljenja do boljših zvez

Nova telefonska centrala Iskra IS 2000/224 omogoča več kvalitetnejših telefonskih povezav — Nekaj začetnih motenj bo kmalu odpravljenih

BREŽICE — Prejšnji teden so bili mnogi telefonski naročniki v brežiški občini nejevoljni nad telefonskimi zvezami, saj nekaj časa nekaterih predelov tako rekoč ni bilo moč poklicati, zapletli pa se pojavljajo še sedaj, bodisi zato, ker nekatere stare številke ne veljajo več, bodisi zato, ker je treba nekatere napake še odpraviti.

Za kaj pravzaprav pri vsej stvari gre, nam je povedal Ivan Golobič, referent za tehnične investicije pri novomeški PTT: »Devetindvajsetega novembra smo v Brežicah priključili novo vozliščno telefonsko centralo. Z njo smo nadomestili dosedanje centralo, ki je zaradi tehnološke zastarelosti in pomanjkanja ni bilo več možno širiti. V ta namen je bil zgrajen tudi novi telekomunikacijski center. Nova centrala je iz Iskrine proizvodnje, tako kot prejšnja, le da je ta digitalna centrala s programskim krmljenjem model SI 2000/224.«

To je trenutno ena najmodernejših central, ki jih je moč dobiti pri nas. Omogoča uvajanje novih tehnologij in dodatnih storitev naročnikom, na primer razpoznavanje zlonamernega poziva, avtomatsko beleženje podatkov o dohodnih in izhodnih pozivih, se pravi da v je možno v primeru, če naročnik meni, da je račun previsok, preveriti,

kateri klici so bili opravljeni — tako številke, ki so bile klicane, kot številke, s katerih je bila številka poklicana — možna je preusmeritev poziva na drugo izbrano številko, če je naročnik odsoten itd.

Začetna zmogljivost nove centrale je 3600 telefonskih priključkov, medtem ko jih je imela stara 2000, s tem da bo možno to centralo širiti v obstoječih prostorih do končne kapacitete 10 tisoč priključkov, kar bi moralo zadostovati za srednjoročne pa tudi za dolgoročne potrebe brežiške občine. Trenutno so na novo centralo priključeni že vsi stari naročniki, to je približno 1.800 števil, v kratkem pa bo opravljen tudi tehnični pregled narčniškega omrežja, nakar bo možno vključevanje novih naročnikov. Z vključitvijo nove centrale so tudi povečane zveze z nadrejeno centralo v Krškem, tako da je brežiško vozlišče bolj odprto.

»Menimo, da se bo telefonija na področju občine Brežice občutno izboljšala, saj obstoječa telefonska centrala ni več omogočala vgradnje nekaterih komponent, s katerimi bi lahko povečali število medkrajevnih zvez oziroma zmanjšali notranje blokade. Vključitev nove centrale pa je hkrati tudi pogoj za povečavo končnih telefonskih central na

• Ob vključitvi centrale je bilo potrebno spremeniti precej naročniških števil, kar bo nekaj časa vplivalo na kvaliteto telefonskega prometa, se pravi, da bo malo zmešnjave. Vsi naročniki so dobili pisna obvestila o spremenjenih številkah, izdan je bil interni imenik za naročnike brežiške centrale, se pa pojavljajo motnje. Nove številke so dobili vsi tisti naročniki, ki imajo dvojčke, medtem ko so samostojne številke ostale nespremenjene.

področju občine Brežice, kot so Bizeljsko, Jesenice, Cerklje, Globoko in druge, kjer sedaj nismo mogli povečevati števila novih naročnikov,« pravi Ivan Golobič.

T. JAKŠE

Je bil Novoles oškodovan ali ni bil

»Ker zakona o lastninjenju ni, se dogaja odujevanje družbene lastnine na različne načine. Prav v zadnjem času je obseg tega zelo velik, tolikšen, da ga ni več mogoče puščati skritega očem javnosti, zadeve družbene lastnine pa so javne zadeve in se jih lahko javno obravnava.« je na množično obiskanim srečanju v novomeškem Metropolu pretekli tork dejal slovenski pravosodni minister dr. Rajko Pirnat. Srečanje je pripravil novomeški odbor SDZ—NDS. Lastninjenje je sedaj ena najbolj vročih slovenskih tem, novomeško srečanje pa je bilo prvo tovrstno javno so- očenje dr. Pirnata, in sicer z vodstvom novomeškega podjetja Novoline, ki ga je ta minister že pred časom navrgel kot enega od primerov divje privatizacije. Zadržal pa je, da o njem in o drugih ne bi govoril, če ne bi imel v rokah dokazov.

Dr. Rajko Pirnat je v tork v Novem mestu opisal, kako se je zgodila divja oz. neustrezna privatizacija v Novolinu. Podjetje je bilo vpisano v sodni register 2. oktobra lani s 4.246 milijona din ustanovitvenega kapitala. Novoles je prispeval 3 milijone, metliška Kolpa 924 tisoč, deset delavcev Novolesa pa 322 tisoč din, od katerih so v začetku vplačali le 64 tisoč din, potem pa so mesečno dodatno vplačevali normalno visoke vložke. 4. aprila letos je bil s spremembo v registru ustanovitveni kapital zmanjšan zaradi izpadlih prilivov terjatev. Novoles je namreč dva milijona, od treh, ustanovitvenega kapitala prispeval v obliki terjatev, Kolpa pa celoten znesek. S spremembo v registru so ustanovitveni kapital Novolesa zmanjšali na dva milijona din, Kolpe pa na 700 tisoč din. Kapital zasebnikov je ostal enak. Nato pa se je po besedah dr. Pirnata zgodilo nekaj nenavadnega. V dveh dneh v letošnjem maju je 22 zasebnikov vložilo v podjetje velike zneske. Največji je znašal kar 1,04 milijona din. Položnice so bile napisane na istem pisalnem stroju in pri vseh je bila uporabljena napačna tarifa plačilnega prometa. Dr. Pirnat je dejal, da so ugotovili, da je bil del sklada skupne porabe podjetja Novoline prenesen na njegov žiro račun, nato pa knjižen kot kapitalski vložek posameznikov v podjetje. Po ponovni spremembi ustanovitelskih deležev so imeli zasebniki že 4.583 milijona din, delež družbenega kapitala, v katerem se je pojavil z manjšim deležem še Slovenijalec, pa se je od približno 90 zmanjšal na 37 odst. Zakaj se je vse to dogajalo? Zakaj je Novoles 14 dni pred prisilno poravnavo ustanavljal nova podjetja, terjatve pa prenesel na enega, s čimer je bila dana možnost, da so udeleženci prisilne poravnave oškodovani za 40 odst. terjatev? Dr. Pirnat je dejal, da je zaradi suma nepravilnosti njihova stranka (zakaj ne raje dr. Pirnat kot pravosodni minister?) dala pobudo centrali SDK, ki je kot eden od kontrolnih mehanizmov povsem neučinkovita, naj opravi pregled finančnega poslovanja podjetja Novoline in vseh podjetij, s katerimi je kapitalsko povezan.

Na ministrove obtožbe se je odzval direktor Novolina Dušan Plut. »Minister ni povedal, koliko premoženja je Novoles vložil, koliko ga ima danes oz. koliko je bil Novoles oškodovan. Trditve o prenosu sredstev skupne porabe je laž. Minister ne citira sklepov skupščine Novoline. Novoline je bil ob ustanovitvi vreden 12 tisoč mark, danes pa je vreden več kot milijon mark. Vsaka marka, ki je prišla v Novoline, je danes vredna 1,2 marke. Novoles je v začetku vložil 148 tisoč in dodajal toliko, da ima zdaj 279 tisoč mark, na kar bo v enem letu dobil 20 odst. dobička. Za koliko je bil Novoles torej oškodovan?« Plut je navrgel še vprašanje, koliko položnic se sme napisati na en stroj, ter podatek, da je ministrstvo za pravosodje s podpisom dr. Rajka Pirnata ravno v Novolinu naročilo pripravo projekta privatizacije nekaterih objektov v lasti ministrstva. Minister je hotel videti dokument, da bi se prepričal, ali mu niso kaj podtaknili v podpis, »saj ministrstva vendar ni mogoče privatizirati«, a mu ga iz Novolina niso pokazali. Na trditev, da bo vsaka marka prinesla 1,2 marke, pa je dr. Pirnat dejal, da bo v poprečju to res, a da bo ena vložena marka enim prinesla več, drugim manj. Za prenos sredstev skupne porabe pa ima dokaze v obliki kopij virmanov. Dejajle je tudi, da je popolnoma nemogoče, da bi podjetje v enem letu podvojilo svojo vrednost brez razpisa in dejanskega plačila delnic, za kar so iz Novolina trdili, da se je zgodilo. Andrej Šter, podpredsednik stranke, ki je Novomeščanom predvsem govoril o blokadi pri sprejemanju lastninske zakonodaje v skupščini oz. v zboru združenega dela, je vprašanje Pluta o številu položnic ocenil le kot na videz smešno. Dejstvo je, da so vplačala, očitno, šla z enega mesta.

Oglasil se je tudi Tone Panjan, sodnik, ki je registriral Novoline, ki je opravil postopek prisilne poravnave Novolesa, od nedavna pa je zaposlen v Novolinu. »Teh dejstev ne zanikam. Na njihovo navajanje v negativnem kontekstu divje privatizacije doslej nisem reagiral, ker sem bil prepričan, da se bo to končalo. Vnaprejšnje obtožbe in razčiščevanje takih stvari v javnosti za pravosodnega ministra niso primerne. Sicer pa sem Novoline registriral kot še tisoč drugih podjetij, tudi spis prisilne poravnave Novolesa, ki je bil pr-

vi večji takšen primer in so se ga vsi bali na sodišču, mi je bil dodeljen. Doslej v tem postopku ni bila ugotovljena nobena napaka, niti v postopku revizije, ki sem ga sam zahteval. Svobodna volja upnikov je, ali bodo pristali na poravnavo ali ne, sodišče to itak le potrdi. Spis pa je bil od sodišča zahtevan s strani pravosodnega ministrstva šele, ko je bilo v medijih, da isti sodnik, ki je registriral Novoline in vodil prisilno poravnavo Novolesa, zdaj odhaja na vodilno mesto v Novoline. To niti ne drži, saj gre le za mesto strokovnega sodelavca, odkrito pa sem povedal, da odhajam iz pravosodja zaradi boljših materialnih možnosti drugje. Ko pa sem 2. oktobra 1990 registriral Novoline, še ni bilo predloga prisilne poravnave Novolesa, ki je bil vložjen skoraj dva meseca kasneje,« je povedal Tone Panjan, na kar je dr. Pirnat dodal, da ni nikoli trdil, da je bilo s prisilno poravnavo kaj narobe. Glede javnega navajanja sicer nespornih dejstev v negativnem kontekstu pa se je delal nevednega.

Kaj zdaj? Po javnem nabiranju političnih točk ministra dr. Pirnata in strankarskega prvaka SDZ—NDS na račun divjih privatizacij naj bi stvari vendarle vzele v roke ustanove oz. organi, ki jih imamo in ki se morajo ukvarjati tudi s takimi rečmi, če naj bomo pravna družba. Za to pa je dr. Pirnat kot pogoj navedel sprejem lastninskega zakona.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Mlini tudi nagrajujejo počasi

V Sloveniji so bila letos že podeljena številna nacionalna priznanja za pomembne dosežke v raznih dejavnostih, in to od Prešernovih pa vse do Bloudkovih nagrad. Področje vzgoje in izobraževanja je eno od redkih, če ni celo edino, za katero letos takšna priznanja niso bila podeljena oziroma sploh niso bila razpisana.

Gre seveda za znane in ugledne Žagarjeve nagrade, s katerimi so do zdaj nagrajevali šolnike, pedagoge, vzgojitelje in druge služne posameznike za njihove ustvarjalne in

nacionalno pomembne prispevke na vzgojno-izobraževalnem področju, in kar nekaj teh nagrad je šlo tudi na Dolenjsko, v Belo krajino in Posavje.

Pravega razloga za to, da je Slovenija v letu 1991 in tako sploh prvič, odkar so bile uvedene Žagarjeve nagrade, ostala brez teh nagradencev, pa pravzaprav ni. Nedvomno imamo ljudi, ki bi takšne nagrade zaslužili, in tudi pravno osnovo za podeljevanje. Skratka, lahko bi prepričali, da se kontinuiteta podeljevanja ne bi pretrgala, če bi to resnično hoteli.

Kajti če že ni več uporaben dozdajšnji Zakon o nagradah in priznanjih Staneta Žagarja, ker je zastarel, poleg tega pa vsebuje primesti preživele ideologije, bi morali napisati in sprejeti nov zadevni zakon. Časa za to je bilo dovolj, sposobnih ljudi, ki bi znali napisati pravo besedilo in vanj vlititi pravega duha, pa tudi ni nikoli manjkalo.

Leto 1991 se končuje, novi zakon, ki naj bi nadomestil dosedanjega, pa je bil ne tako dolgo nazaj še v osnutku. To je bilo moč prebrati tudi v sporočilu, ki ga je objavil predsednik Odbora za podeljevanje Žagarjevih nagrad in priznanj Ivan Godec. Sporočilo navaja, da se Odbor zavzema za to, da bi z novim zakonom uveljavili številne novosti.

Nagrada, kakorkoli že se bo imenovala, naj bi bila najvišje državno priznanje Republike Slovenije za izjemne uspehe in dosežke, ki pripomorejo k razvoju teorije in prakse v šolstvu. Odbor za podeljevanje Žagarjevih nagrad in priznanj meni, naj bi vsako leto podelili vsaj po eno nagrado za vsako od vzgojno-izobraževalnih področij, npr. za predšolsko vzgojo, osnovno izobraževanje, srednje izobraževanje, višje, visoko in podiplomsko izobraževanje itd.

Počasno rojevanje omenjenega zakona moti. Javno se je že oglasila poslanka slovenske skupščine iz vrst šolnikov in zapisala, da bi morali sprejem zakona o teh nagradah pospešiti, ne pa dovoliti, da ti »mlini meljejo tako počasi«. Tak zakon res ne bo razpihal črnih oblakov nad šolstvom, bo pa omogočil, da bodo dobili zasluženo priznanje tisti, ki kljub razmeram, kakršne so, dajejo od sebe, kolikor največ morejo.

Nepodelitev Žagarjevih nagrad v letošnjem letu in prepočasno rojevanje novega zakona o teh nagradah sta že tako moteča, da sta zbudila tudi že šolskega ministra dr. Petra Venclja, ki je izjavil, da je treba res storiti vse, da bodo nagrade za leto 1991 podeljene čim prej ali vsaj skupaj z nagradami za leto 1992.

I. ZORAN

Viničani naj bi plačali že plačano

Je res zgolj splet nesrečnih okoliščin pred nekaj dnevi pripeljal do resnega telefonskega problema v viniški krajevni skupnosti? Ali morda bolj drži, da je temu problemu že začela rasti brada, da pa je sedaj bolj izbil na plan zato, ker so Viničani začeli popuščati živci? Njihove potrpežljivosti je bilo očitno dokončno konec. Precej čudno je namreč, da te-

lefonsko omrežje, ki so ga začeli graditi leta 1984, še vedno ni v uporabi, čeprav je že tri leta tudi popolnoma zgrajeno in se je začelo na nekaterih delih celo že uničevati. Ljudem, ki so vložili veliko denarja, dela, materiala, skupaj kar 3.000 DEM za telefonski priključek, je bilo dovolj poštnih monopolistov in tudi odgovornih mož z občine, ki so pred tremi leti sprejeli s pošto sporazum, po katerem morajo vsi, ki se na novo priključijo na telefon, plačati dodatnih tisoč mark za širitev dodatnega omrežja PTT v občini. Prav ta prispevek pa je postal za Viničane najbolj sporen in zagrozili so, da so pripravljeno protestirati sredi Črnomlja, če ga občinski možje ne prekličejo. Slišati je bilo tudi, da bi morali zaradi tega odiranja odstopiti celo kdo iz občinske vlade.

Med Viničani je dobesedno vrelo in mnogi si niso upali napovedati posledic, ki bi sledile, če bi črnomljska vlada vztrajala, da dobi od njih 270.000 DEM. Ljudje niso razumeli, kako morajo za telefonski priključek, ki je v mnogih krajih, zlasti od Vinice proti Sinjemu Vrhu, poleg žarnice edino, kar so dobili po drugi svetovni vojni, plačevati znatno več, kot je v navadi v razvitih krajih. Je torej res, da bodo reveži sedaj morali dati denar še za napeljavno telefona razvitim in bogatim? So to tiste obljube, ki jih znajo zapeti republikanski funkcionarji, ko se pripeljejo v Belo krajino: da bodo Belokranjci dobili zeleno mejo, ki bo morala biti seveda dobro opremljena tako s cestami kot vodo, elektriko, telefonom, v zameno pa bodo varovali mater Republiko Slovenijo? In da jim bo seveda vse te dobrine prikrbela mati Slovenija. Vendar takoj tudi dodajo, da za zdaj še nima denarja. Do takrat pa naj Belokranjci, tako so jih pač navadili, segajo v svoje žepe.

Nerazumljivo je namreč, da bi morali Viničani plačati 1.000 DEM prispevka samo zato, ker telefona niso imeli priključenega — a ne po svoji krivdi — čeprav so vse obveznosti, ki so jih imeli pri gradnji, poravnali. Daje res tako, priča primer tistih 20 srečnikov, ki so jim telefon, čeprav so ga gradili skupaj z ostalimi, takoj priključili. Ti so bili dodatnega plačila oproščeni. »In če je tako,« so rekli Viničani, »bomo poskrbeli, da bodo tudi oni brez telefona. Bomo imeli vsaj eno zadoščenje.« To pa ni edina grožnja, ki jo je bilo zadnje dni slišati iz Vinice. Občinska vlada je sicer poskušala najprej popustiti tako, da je priznala 20 odst. popusti ter vrednost marke po slovenskem uradnem, in ne borznem tečaju. Pa se krajani niso vdali. Potem je bilo celo slišati iz izvršnega sveta, da se temu plačilu lahko odpove, ne ve pa, če bo ravnal odgovorno do tistih, ki so prispevek morali plačati. Pa to ugibanje in tuhanje občinske vlade Viničanov očitno ni ne zrahljalo ne omajalo v njihovih zahtevah. In kot kaže, se jim je sicer povsem upravičena trma splačala. V občinski vladi so sklenili, da tistim, ki so pogodbe za telefon podpisali v letih 82 in 83, dodatnega prispevka ne bo potrebno več plačevati. Volk je torej sit, koza je ostala cela, zahtevam je zadoščeno, vprašanje pa je, ali bi bili jeza in huda kri sploh potrebni, če bi se odgovorni občinski možje in krajani usedli skupaj, preden so slednji izgubili potrpežljivost.

M. BEŽEK-JAKŠE

O NOVOLINU — Slovenski pravosodni minister in prvak SDZ—NDS dr. Rajko Pirnat (levo) je v Novem mestu spodbudil javno soočenje s predstavniki Novolinea na temo divje privatizacije. Strankarski podpredsednik Andrej Šter (desno) mu je asistiral v obtožbah zboru združenega dela v slovenski skupščini zaradi nesprejema lastninske zakonodaje. (Foto: Z. L.-D.)

V DECEMBRU

do 20% POPUSTA
za takojšnje plačilo

STARE CENE

* PRENOVA OKEN *

* okna * vrata * senčila * obloge *
* hiše * mont. stene * dopolnilni program *

AKCIJSKA PRODAJA
polken in stilnih vrat FOREL

Srečno 92

JELOVICA

lesna industrija ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
Tel.: 064/631-241, telefax: 064/632-261

Predstavnitvo:
NOVO MESTO, Ob Potoku 5, tel. (068) 22-772
METLIKA, Vinogradniška 41, tel. (068) 58-716

Delovni čas: vsak dan od 8. do 15.30 ure in vsako prvo in tretjo soboto v mesecu od 7. do 12. ure.

Saloni pohištva in keramike:
Krško, Cesta krških žrtev 100, tel. in fax: (0608) 31-302
Novo mesto, Resljeva 2, tel. (068) 22-305
Prodajalna barv in lakov, Novo mesto, Partizanska 21, tel. (068) 28-950

vas vabijo

k ugodnemu nakupu pohištva do 31. 12. 91
za takojšnje plačilo od 10 do 40% popusta
za obročno odplačevanje do 6 mesecev samo 5% obresti na mesec

Poseben novoletni popust in presenečenje za vsakega desetega kupca!

Gorjanci p.o.

Razpisna komisija Avtopromet, gostinstvo in turizem »GORJANCI« Vavta vas 36, Straža

razpisuje
po sklepu delavskega sveta
prosta dela in naloge

GLAVNEGA DIREKTORJA PODJETJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba cestno-prometne, ekonomsko-komercialne, strojne ali pravne smeri
- pet let delovnih izkušenj, od tega tri leta na vodilnih delih in nalogah
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika.

Kandidati naj pisne ponudbe z vsemi dokazili pošljejo v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: Avtopromet, gostinstvo in turizem Gorjanci, Vavta vas 36, 68351 Straža, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v osmih dneh po opravljeni izbiri.

elba

Trgovina na drobno, debelo in inženiring d.o.o.
Ulica talcev 9, Novo mesto

V Elbi smo vam pripravili za gotovinski nakup nad 2.000 SLT od 5 — 30% praznični popust za:

- elektroinstalacijski material
- svetila — lestenci, plafonize, reflektorji
- klubske mizice
- bela tehnika
- gospodinjinski aparati in
- akustika

Nasvidenje v Elbi!

68000 Novo mesto
Ulica talcev 9
Telefon: (068) 24-884

Ste pravkar ustanovili podjetje ali pa ga ustanavljate? Imate vpeljeno dejavnost, s prodajo pa niste zadovoljni? Želite predstaviti vašo dejavnost, a ne veste kako?

Marketing DOLENJSKI LIST pozna rešitve, primerne za vašo dejavnost in vaš žep!

Za tisk vam pripravimo:
znak podjetja
vizitke
dopise
propagandna sporočila vseh vrst in poskrbimo za objave v časopisih, revijah, na radiu, TV, itd.

Z našo pomočjo je uspeh v vaših rokah!

DOLENJSKI LIST
marketing
tel. (068) 23-610
fax: (068) 24-898
Pokličite nas, obiskali vas bomo!

Knjige za razrušene knjižnice na Hrvaškem

Prva pošiljka v Sloveniji zbranih knjig že v Zagrebu — Zbiranje podarjenih knjig se nadaljuje

LJUBLJANA — Minuli četrtek je Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani odpremila v Zagreb prvo pošiljko knjig, zbranih v Sloveniji za razrušene knjižnice na Hrvaškem. Na vozilo so natovorili 1867 knjig, ki so jih podarile knjižnice širom po Sloveniji, poleg njih pa še založniki, individualni darovalci in drugi.

Deset knjižnic je v tej akciji zbralo 1055 knjig, največ, 260, Knjižnica Otona Župančiča in Knjižnica Velenje (200). Sto ali več knjig so podarile še: NUK Ljubljana (120), Študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu (118), Univerzitetna knjižnica Maribor (103) ter Narodna in študijska knjižnica v Trstu (100).

Založniki so prispevali 200 knjig, od tega založbe, ki so razstavljale na nedavnem Slovenskem knjižnem sejmu v Cankarjevem domu v Ljubljani, 91 knjig, Slovenska ma-

tica 58, ADIT Ljubljana 41 itd. Temeljno javno tožilstvo v Ljubljani je darovalo 211 knjig.

Izkazalo se je sedem posameznikov, ki so podarili 401 knjigo, vsi pa so iz Ljubljane. Ciril Ulčar je prispeval kar 146 knjig, Srečo Rudolf jih je podaril 111, Andrej Jerovšek in Dare Balažič pa po 60. Med darovalci je tudi pisatelj Anton Ingolič, njegov dar pa šteje 20 knjig.

Zbiranje knjig za razrušene hrvaške knjižnice se v Sloveniji nadaljuje. Posamezniki, ustanove in društva lahko pošiljajo knjige v Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljano, Turjaška 1, ki je zbirni center za Slovenijo. Tu bodo skupaj z Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije poskrbeli, da bodo knjige, ustrezno opremljene, prispele v zbirni center Hrvaške. Ta je v Hrvatskem saboru kulture v Zagrebu. I. Z.

PREDAVANJE DR. PLUTA

NOVO MESTO — V torek, 17. decembra, ob 18. uri bo dr. Dušan Plut predaval v študijski knjižnici Mirana Jarca o temi okolje in razvoj. Predavatelj, ki je član Predsedstva Republike Slovenije, profesor in ekolog, bo poslušalcem predstavil svojo najnovejšo knjigo Entropijska zanka.

»JAJCE« ZA NAJMLAJŠE

NOVO MESTO — Novomeška Pionirska knjižnica misli tudi na najmlajše obiskovalce in bo skupaj s študijsko knjižnico Mirana Jarca v njeni veliki čitalnici jutri, v petek, 13. decembra, pripravila dve zaključeni predstavi lutkovne igre Jajce za otroke iz novomeških vrtcev. Gostovalo bo Lutkovno gledališče iz Ljubljane, predstavi pa bosta ob 10.15 in 11.30.

Slovenski slikarji za Dubrovnik

Osemnajst slikarjev prispevalo devetnajst slik, ki so od minulega četrta na ogled v Šmarjeških Toplicah in jih bodo danes prodali na avkciji, prvi na Dolenjskem — Pokrovitelj je novomeški izvršni svet — Sodelujejo mnogi sponzorji

ŠMARJEŠKE TOPLICE — V tukajšnjem zdraviliškem hotelu bo danes, v četrtek, 12. decembra, ob 19. uri avkcija umetniških slik, katere izkupiček bodo namenili za obnovo kulturnih spomenikov v Dubrovniku. Za prvo tovrstno avkcijo na Dolenjskem je osemnajst znanih likovnih ustvarjalcev prispevalo devetnajst slik, katerih skupna vrednost je ocenjena na 321.000 SLT. Javno dražbo in prodajo bo vodila SKB Aterna, znana avkcijska hiša iz Ljubljane.

Organizatorjema, novomeškemu storitvenemu podjetju Rudolf in Activ-studiu, je uspelo za to humanitarno akcijo, katere geslo je Kultura za kulturo, pridobiti umetniška dela naslednjih akademskih slikarjev in slikarjev: Mitje Berceta, Draga Cifreka, Dušana Filipčiča, Hermana Gvardjančiča, Janeza Hafnerja, Staneta Jagodiča, Aleksandra Saša Jarca, Alojza Konca, Jožeta Kotarja, Jožeta Kumra, Jožeta Marinka, Simona Mlakarja, Janka Orača, Mirne Pavlovec, Borisa Sića, Branka Suhyja, Klavdija Tutte in Staneta Žerka. Vsak je za avkcijo prispeval eno sliko razen Žerka, ki je dal dve. Cene posameznih del, ustvarjenih v različnih

tehnikah in slogih ter z upodobitvami najrazličnejših motivov, so od 8.000 do 37.000 SLT.

Branko Suhy: BESEDE PRIJATELJA, akril/platno, september 1991

Branko Suhy bo razstavljaj v Zagrebu

NOVO MESTO — Na letošnjo poletno vojno v Sloveniji in na še vedno trajajočo vojno v sosednji Hrvaški, kjer pa je še neprimerno bolj srdita, uničevalna in grozljiva, so se ustvarjalno odzvali že številni besedni, glasbeni, likovni in drugi umetniki pri nas in po svetu. Novomeški akademski slikar in grafik Branko Suhy je v protest proti vojni ter nasilju nad ljudmi, njihovim imetjem in kulturnimi dobrinami ustvaril obsežnejši cikel takih slik. Z njimi ne izraža samo svoje in splošne zgroženosti nad početjem jugoslovanske in tako imenovanih srbskih prostovoljcev na Hrvaškem in ne samo solidarnosti z ljudmi, ki so se znašli v strašni človeški stiski, temveč nakazuje tudi smeri in poti do človekove notranje pomiritev, ki je pogoj za kakršenkoli mir.

S temi deli se bo Branko Suhy predstavil zagrebškemu občinstvu. Razstavo bodo odprli jutri, v petek, 13. decembra, v Muzejsko-galerijskem centru Gradec na Katarininem trgu 5 v Zagrebu.

Gallusov čas

V Miklovi hiši razstava Slovenija in Ribnica v 16. stoletju — Otroške risbe

RIBNICA — Od torka, 3. decembra, je v Miklovi hiši v Ribnici odprta razstava, ki jo je ob 400-letnici smrti Jakoba Petelina-Gallusa pripravil ribniški muzej. V berljivih, povezanih, a tematsko ločenih zapisih, ki so domiselno izobeseni na velikih kartonskih panojih, so prikazane splošne razmere in samo življenje v Sloveniji in s tem oz. še posebno v Ribnici v 16. stoletju. Prikaz časa, v katerem je živel tudi Gallus in o katerem vemo relativno malo, je pripravila kustodinja muzeja, etnologinja Mojca Šifer.

Obiskovalci razstave si lahko ogledajo tudi na otroško prijeten način prikazani Gallusov čas, njegovo rojstvo in življenje. Pismene izdelke, obogatene s številnimi risbami, so pripravili učenci osnovnih šol v sklopu raziskovalnih nalog o Gallusu in času, v katerem je živel.

kultura in izobraževanje

Dober dan, kruh

Tak naslov ima knjiga, ki jo je izdalo Žito

Duška Kunaver je napisala in s pomočjo ljubljanskega Poslovnega sistema Žito izdala zanimivo knjigo o kruhu. Dala ji je saganovski naslov Dober dan, kruh, govori pa o kruhu v slovenskem ljudskem izročilu. Delo bogatijo fotografije in ilustracije; prve je prispeval Janez Pukšič, druge pa Marko Kočevar, ki je knjigi začrtal tudi grafično podobo.

Kunaverjeva se je pisanja o kruhu lotila drugače kot pred leti pesnica Svetlana Makarovič, ki je kruh, katerega pečejo žitove pekarnice kot nekakšno specialiteto, znan pa je pod imenom poprtnik, poveljela v verzih. Iz knjige Dober dan kruh predvsem zvemo, da kruh v slovenski tradiciji ni le vsakdanja hrana, pač pa ima tudi simbolni pomen.

Veliko naših starih rekov in pregovorov ima kruh v svoji pomenski oziroma sporočilni sredici. V vsakdanjih pogovorih večkrat slišimo, kako da je kdo zlahka prišel do belega kruha. Kdor brez kakršnega koli truda lagodno živi, za tega pravimo, da si prideluje kruh brez motike. Tudi vemo, da se zarečene ga kruha največ pojé.

S kruhom so bili povezani številni naši ljudski običaji, nas spominja Duška Kunaver. Ob rojstvu otroka je moral biti hlebec na mizi — za rojenice, da so novorojencu napovedale čim srečnejše življenje. Kruh že od nekdaj spremlja poroke, smrti, simbolizira gostoljubje.

Ob izidu knjige v začetku decembra so v ljubljanski Galeriji Kompas pripravili slovesno predstavitev in pravcato srečanje s kruhom. Bila je razstava krušnih izdelkov pa razstava umetniških slik z upodobitvami kruha. Na ogled so bile slike Franceta Godca, Marka Jakšeta, Dušana Lipovca in Darka Slavca.

Srečanje s kruhom so s svojo navzočnostjo počastile ugledne osebnosti iz slovenskega javnega življenja, med drugimi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Janez Milčinski pa član Predsedstva Republike Slovenije pisatelj dr. Matjaž Kmecl, ki mu je tudi pripadla čast slavnostnega govornika, pesnica Svetlana Makarovič in še nekateri. Kot prvi pa je imel priložnost povedati nekaj misli o kruhu in celotni prireditvi glavni direktor Poslovnega sistema Žito, Rudi Kajtner.

I. Z.

(SAMO)KRITIKA — Dirigenti Franci Arh (Kapele), Drago Gradišek, selektor Brlek, Janez Zupanc in Janez Ceglar so po reviji odkrito izmenjali poglede, na vse pa je revija napravila zelo dober vtis.

Čedalje boljša kakovost orkestrov

8. revija pihalnih orkestrov Posavja — Nastopilo 220 godbenikov

SEVNICA — »Orkestri rastejo, podmladka je vse več in kvaliteta je vse boljša. To je ena zadnjih letošnjih revij in po kakovosti zelo izstopa, samo z eno majhno pomanjklivostjo: da se program preveč ponavlja. V naši amaterski glasbi je precej odvisno od dirigenta. Na primer godba iz Loč je s prihodom novega dirigenta Jožeta Rusa pridobila veliko veljavo,« je komentiral sobotno 8. revijo pihalnih orkestrov Posavja v Sevnici prof. Vladimir Brlek, strokovni sodelavec za glasbo pri ZKO Slovenije, ki se je udeležil večine podobnih revij po Sloveniji.

Po uspešnem nastopu skupaj okrog 220 posavskih godbenikov iz Sevnice, Loč, Kapele, s Senovega in iz Krškega v pretni kulturni dvorani v sevnškem gasilskem domu je bilo zanimivo prisluhniti pogovoru prof. Brleka z dirigenti nastopajočih godb. Vsi so soglašali, da je opazen napredek, pa tudi, da je ta zahtevna ljubiteljska kulturna dejavnost medijsko preveč zapostavljena.

Prof. Janez Ceglar s Senovega je opozoril, da se v majhnem kraju, kakršno je Senovo, soočajo z naglim osipom godbenikov, saj je trenutno kar 20 god-

benikov manj kot v najboljših letih pihalnega orkestra Svoboda. Tako so odnehali trije hornisti, razpadal je cela saksofonska linija Senovčanov. S podobnimi zagatami se srečujejo tudi Sev-

Slike, vse posvečene Evi

V Krki bo razstavljala Irena Polanec, mariborska slikarka, ki je dolgo živela in slikala v Parizu

NOVO MESTO — V galeriji novomeške Tovarne zdravil Krka v Ločni

bo razstavljala svoja slikarska dela Irena Polanec iz Maribora. Predstavila se bo z deli iz cikla Eve. Razstavo bo v sredo, 18. decembra, ob 13. uri odprl podpredsednik slovenske vlade Matija Mašič.

Irena Polanec je slikarka, ki je bolj znana v tujini kot v domovini. Še ne uveljavljena se je v začetku sedemdesetih let odpravila v Pariz, kjer pa je kmalu opozorila nase. Veliko je razstavljala in dobivala laskave ocene. Njena dela so spoznali ljubitelji likovne umetnosti širom po svetu. Razstavljala je v Angliji, ZDA, Italiji, Švici, Avstriji in seveda v Franciji. V Sloveniji je malo razstavljala in še to največkrat v okviru skupinskih razstav.

Irena Polanec ne prihaja na Dolenjsko prvič. Od Dolenjcev so jo najprej spoznali Trebanjci. Kot slovenska slikarka iz Pariza je Irena Polanec sodelovala na enem od vsakoletnih Taborov likovnih samorastnikov v Trebnjem. Bila je navdušena nad Taborom, ugotovila pa je, da po slogu nekako ne sodi med ustvarjalce, ki se zbirajo na samorastniških srečanjih v tem dolenjskem kraju.

Ob slikah Irene Polanec, kakršne bodo na ogled tudi v Krkini galeriji, je Tone Svetina, slovenski pisatelj in kipar, med drugim zapisal: »Njene slike ponujajo močan estetski užitek in globoko filozofijo izpovednosti. Učinkovito uporablja ženske prasinbole, da z njimi slika lepoto življenja. Skoraj na vseh njenih slikah iz cikla, posvečenega Evi, se pojavlja jabolko. Kot simbol, ki v sebi skriva ljubezen, spoznanje, užitek in hkrati tudi strup.«

I. Z.

• Novinarstvo je literatura na hitro. (Arnold)

KONCERT STARE GLASBE — Ansambel za staro glasbo Ramovš Consort, ki ga sestavljajo Klemen Ramovš (kljunasta flavta), Domen Marinič (violončelo) in Andrej Misson (čembalo), je pred 17 poslušalci v Galeriji v Miklovi hiši v Ribnici izvedel Italijansko sonato za kljunasto flavto v c-molu. (Foto: M. L.-S.)

Koncert Klemena Ramovša

Izvajalci stare glasbe gostovali tudi v Ribnici

RIBNICA — 6. decembra je bil v Galeriji v Miklovi hiši v Ribnici koncert ansambla za staro glasbo Ramovš Consort. To je bil zadnji nastop ansambla v okviru slovensko-avstrijske turnee, ki se je pričela s koncertom v Narodni galeriji v Ljubljani, 20. novembra.

Ramovš Consort je v dvehletnem obdobju svojega delovanja nastopil že v številnih krajih Slovenije, Italije in Madžarske. Goji predvsem glasbo baroka, torej tisto, ki je nastajala od začetka 17. stoletja do Mozartovih predhodnikov v sredni 18. stoletja, v svojem repertoarju

pa imajo tudi dela, ki posegajo še dlje v preteklost, tja v čas zgodnje renesanse.

Pri izvajanju glasbenih del uporablja ansambel instrumente, ki so izdelani po vzoru originalov v nizki intonaciji in ne temperirani uglasitvi. To mu omogoča karseda avtentično zvočnost, poslušalci pa s tem še bolj približajo glasbo in tudi sam čas pred četrto stoletja in več, ko so ta, sodobnemu glasbenemu poslušalstvu manj znana dela nastajala in se izvajala.

M. L.-S.

TOKOVI ČASA

NOVO MESTO — Jutri, v petek, 13. decembra, ob 11.05 bo v Studiu D pogovor z Borutom Kržišnikom, diplomiranim psihologom in glasbenikom, ki mu je londonska založba Recommended Records pred kratkim izdala ploščo. Naslov plošče je Tokovi časa, Kržišnik pa nastopa kot skladatelj in izvajalec, pri čemer uporablja najrazličnejše instrumente in zvoci, od lesene palice do računalnika.

VESELA OPERETA

DOLENJA VAS — V soboto, 7. decembra, zvečer je v dvorani CD-16 v Dolenji vasi gostoval mešani pevski zbor župnije Rakovnik. Upriporil je veselo opereto Pri belem konjičku.

Cerkvi v Šmarju vračajo lepoto

Obnovitvena dela v Marijini cerkvi v Šmarju pri Šentjernej odkrivajo lepoto, ki je sad stoletnega stilnega razvoja arhitekturne lupine

Že nekaj časa tečejo intenzivna obnovitvena dela na cerkvi Marijinega rojstva v Šmarju pri Šentjernej. Kot eden zahtevnejših problemov se je pokazala obnova zunanjsčine.

Prve omembe naselja oz. cerkve v srednjeveških listinah iz leta 1330 izpričujejo obstoj srednjeveške cerkvene stavbe, ki pa so jo kasneje predelave močno preoblikovale, deloma celo uničile. Pri načrtovanju obnove zunanjsčine je bilo zato potrebno upoštevati večstoletno stilno rast cerkve, to pa pomeni, da so bila potrebna zahtevna raziskovalna dela, ki so izluščila prvotno gotosko zasnovano in njene številne spremembe od 17. stoletja do danes.

Pri načrtovanju raziskav smo si pomagali z nekaterimi letnicami, ki so opredeljevale posamezne podobe cerkve in njihove spremembe. Tako omenja vizitacijski zapisnik iz leta 1609 nov zvonik, baročen lesen kasetiran in poslikan strop, poslikano cerkveno zunanjsčino. Oblika kamnitega glavnega portala, sestavljena iz menjajočih se večjih in manjših kamnov, kaže baročne stilne značilnosti iz začetka 18. stoletja. Verjetno je bila cerkev takrat deležna tudi drugih obsežnejših predelav, npr. povišanja ladje, preoblikovanja oz. odpiranja novih okenskih odprtin na ladji in prezbitoriju, nove oltarne opreme.

Leta 1873 so cerkev razširili k sever-

ni in južni steni ladje so prislonili stranski kapeli, s tem pa uničili velik del srednjeveške, že barokizirane ladje. Sočasna s to predelavo je tudi sedanja oblika polkrožnih okenskih odprtin v prezbitoriju, zakristiji, poenotenje streh ladje in prezbitorija, njeno polkrožno obokanje in centralizacija notranjsčine. Zadnjo večjo prenavo zunanjsčine in notranjsčine je cerkev doživela leta 1925.

Sondiranje beležev je odkrilo na južni zunanji steni ladje fragmentarno ohranjen srednjeveško poslikavo z nedoločljivim prizorom, ki jo je ob barokizaciji prekrila prav tako še nedoločljiva poslikava, na vhodni fasadni pa je bila okoli okroglega prežračevalne odprtine naslikana rozeta. Fragmente poslikave smo sneli, odločili pa smo se za obnovo in prezentacijo baročne rozete nad glavnim vhomom.

Na prezbitoriju smo ob sedanjih polkrožnih oknih odkrili ostanke starejših, kasneje zazidanih in delno poškodovanih gotoskih šilastolčnih okenskih odprtin, nepoškodovano je ohranjeno le okno ob zakristiji. Na stenah ladje smo našli več zazidanih oken; njihova oblika in lega pričata vsaj o dvakratni barokizaciji prvotne stavbe zasnove. Na prezbitoriju smo nakazali obris gotoskih šilastolčnih okenskih odprtin, starejša okna na stenah ladje pa smo dokumen-

tirali in na obnovljeni fasadi ne bodo vidna.

Kljub številnim bolj ali manj temeljitim predelavam je osnova stavbe nedvomno še srednjeveška. Tudi iz tlorisa je jasno razvidna njena poznogotska oblika z dvopolnim prezbitorijem in podložno pravokotno ladjo.

Cerkvena stavba je smiselno sestavljena iz prezbitorija, ladje, razširjene z dvema stranskima kapelama, in zvonika. Prizidek zakristije in njena naslonitev k podložni južni stranici prezbitorija kvart enovito podoba celote. Zaradi nespretnih povezav z ostalimi deli arhitekture nastajajo vlažni in zanamerni vogali, morebitno ohranjanje neuglednega prizidka zakristije pa bi onemogočilo tudi tehnično neoporečno izvedbo nujno potrebnega osuševanja cerkvenih zidov.

S tem pa smo že nakazali nadaljnja prezentacijska dela: poleg dokončanja obnove fasad tudi osuševanje zidov in s tem povezano nižanje terena okoli cerkve, beljenje notranjsčine in ureditev prostora v pritličju zvonika, restavriranje kvalitetne oltarne opreme, morebiti tudi kvalitetna poslikava niš na stranskih kapelah.

Sedanja podoba Marijine cerkve v Šmarju je rezultat stoletnega stilnega razvoja arhitekturne lupine, z njim povezanih velikih sprememb in predelav, ki so jih povzročili različni družbeni odnosi, velike želje naročnikov in malo manjše znanje mojstrov. Vse skupaj pa je izvenelo v kvalitetno in slikovito podobo vsake podružnice, zato je tudi namen obnovitvenih del, poleg strokovnih raziskav, vrniti cerkvi nekdanjo lepoto.

Pa še to: dela izvaja podjetje Agrokombinat iz Krškega, obnovo zunanjsčine pa sta finančno omogočila ministrstvo za kulturo R Slovenije in proračun občine Novo mesto.

MARINKA DRAŽUMERČ
Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto

KRONA PRENOVE ORGEL — Zupnijska cerkev sv. Miklavža v Sevnici ima dragocene orgle, ki jih je leta 1862 postavil v to cerkev orglarski mojster Leonard Ebner po mehaničnem sistemu. Brata Zupan iz Kamne Gorice sta jih leta 1895 popravila, opremila z novimi klaviaturami ali manuali. Letos pa je Škofijska orglarska delavnica iz Maribora opravila temeljito prenavo orgel. Obnovljene orgle je v nedeljo blagoslovil v škofovem imenu kanonik msgr. Viljem Pangerl iz Maribora. Pri bogoslužju je prepeval sevnški cerkveni zbor, ki ga je spremljala organistka Betka Čimperšek (na posnetku). (Foto: P. Perc)

Slovenski koledar '92

Slovenska izseljenska matica je te dni že 39. leto zapored poslala rojakom po svetu Slovenski koledar. Izseljenstvo se je s spremembami, ki so letos temeljito prevetile razmere v domovini, bolj odprlo do matice, na poti k nji ne ležijo več ideološke in tabijske ovire, povezanost je večja, kot je bila kdaj poprej, vendar zaradi tega potreba po takšni publikaciji ni prav nič manjša, morda je celo še večja, saj je treba nekatere zdaj odprte staze med domovino in izseljeno Slovenijo ugoditi. Spoznavanje domovinske in izseljenske Slovenije je temu le v prid, svoj delček pa prispeva tudi Slovenski koledar.

Koledar za prihodnje leto je zasnovan po preskušanem konceptu

iz treh enot: iz koledarskega dela, literarnega almanaha in razdelka Slovenci po svetu. Koledarski del prinaša vrsto aktualnih in drugih zapisov, v katerih avtorji opisujejo sedanje in preteklo trenutke slovenstva, od političnih pregledov do zgodovinskih zanimivosti. Literarni almanah je vsebinsko pester, med avtorji pa so poleg domačih tudi ustvarjalci z vseh koncev sveta, kjer slovenska literatura tvornost še živi. V razdelku »Slovenci po svetu« so natisnjeni zanimivi pregledi iz nekdanjega in sedanjega delovanja slovenskih izseljencev.

Slovenski koledar '92 torej ponuja pestro branje, zanimivo tako za bralca na tujem kot za bralca v domovini.

MiM

Kljub rušenju grad ni pozabljen

Skupni napori Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto in občine za rešitev trebanjskega gradu, ki se mu je zrušil okrogli stolp

Zdi se, kot da je šele rušitev stolpa razgibala pristojne in povzročila zaznave premik k sanaciji kulturnega spomenika. Pa vendar ni tako. Poskusi, da bi »Baragov grad«, kot ga zadnji čas nekateri imenujemo, rešili pred propadom, segajo v leto 1978. Takrat je Ljubljanski zavod za spomeniško varstvo opravil presojo statične trdnosti stavbe in opozoril na dotrajani stolp. Uporabnik gradu, stanovanjska skupnost, ga je do danes uporabljal kot stanovanjski objekt in mu je uspelo le delno popravljati strehe.

Na pobudo Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta je občina Trebnje financirala izdelavo osnovnega načrta. S fotogrametrično metodo so strokovnjaki Zavoda za fotogrametrijo geodetske fakultete univerze v Zagrebu izdelali posnetek zunanega in notranjega obrisa tlorisa, vseh štirih zunanjih fasad, dveh prevezov in dveh fasad dvorišča. Za detajlno izdelavo načrtov bi morali izdelati pre-

bivalce, zato je bilo delo prekinjeno.

Občina Trebnje je že letos spomladi oblikovala projektno skupino za proučitev možnosti prenove in vanjo priregnila mag. Vladimirja Mušiča, dipl. inž. arh., strokovnjaka Urbanističnega inštituta Slovenije iz Ljubljane. Na osnovi njegovega okvirnega predloga pristopa k prenovi je mogoče nadaljevati delo, vendar je predpogoj izselitev stanovalcev. Spontana porušitev je vendarle pospešila delo. Zato je ZVNKD Novo mesto izvedel strokovno oceno stanja. Strokovnjak statik Stojan Ribnikar, dipl. inž. gradb, ki je med drugim reševal tudi poškodbo v Kotoru, Budvi in Dubrovniku, je ocenil, da ni mogoče zaustaviti rušenja stolpa. Stolp v spodnjem delu ni ogrožen, zgornjega dela pa ni mogoče začasnoma utrditi. Ker ni več vezan na zidove gradu, je treba stolp v vsakem primeru podreti, urediti nove temelje in nato ponovno pozidati.

Delo torej poteka v naslednjem vrstnem redu. Delavci Gradbeništva Zu-

pančič so očistili ruševine, ločili na depozijo uporaben kamen, odstranili les in drobir ter zavarovali cesto. Izvršni svet bo sistematično izseljeval stanovalce, zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine bo nato dopolnjeval arhitektonske načrte gradu ter pripravil podlage za projektiranje.

Najprej naj bi se izdelal projekt temeljenja in ponovne pozidave porušenega stolpa, nato pa stolp tudi pozidati. Dela naj bi bila izvedena v letu 1992. Za celotno prenavo pa je mogoče pričakovati nadaljnje delo takoj po izdelanih posnetkih gradu, ko bo mogoče govoriti o razpoložljivem prostoru, funkcionalnih povezavah med prostori in etažami ter izkoriščanju podstrešja v nove namene.

Z delom projektne skupine smo sproti seznanjali javnost.

Izvršni svet občine Trebnje
Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 12. XII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 13.40 in 14.55 — 0.10 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
9.00 TOK TOK, kontaktna oddaja
za mladostnike
ŠOLSKA TV:
9.50 RAZVOJ MEHANIKE
10.20 NEKOČ JE BIL... ŽIV-
LJENJE: MEZGOVNI SISTEM
10.45 RISANKA
10.50 SLOVENCI V ZAMEJ-
STVU
11.20 ZGODBE STIGA TREN-
TERJA, švedska naniz., 5/6
12.20 VIDEO STRANI
13.30 DNEVNIK 1
15.10 VIDEO STRANI
15.20 MOZAIK SLOVENCI V ZAMEJ-
STVU, ponovitev
15.50 SOVA, ponovitev
16.40 EP VIDEO STRANI
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 POROČILA
16.55 SLOVENSKA KRONIKA
17.05 MOZAIK
ENTROPIJSKO NAČELO, po-
novitev
17.30 V ČETRTEK OB 17.30
18.35 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
TELOVADKA, franc. nadalj.,
6/10
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 EVITA PERON, amer. nadalj.,
4/4
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
TAKSI, amer. naniz., 8/12
V OBMOČJU SOMRAKA, 11.
epizoda amer. naniz.
0.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

17.10 Euroritem (18. oddaja) — 17.30
Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik HTV
— 20.00 Danes v skupščini — 20.30 Pa-
ralaksa (nizozemska dok. serija, 1/5) —
20.55 Mali koncert — 21.05 Večerni gost:
Luko Paljetak — 22.00 Tenis (posnetek iz
Muenchna) — 23.30 Yutel

PETEK, 13. XII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.20 in 13.15 — 2.10 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
KLUB KLOBUK
EVITA PERON, amer. nadalj.,
3/4
EURORITEM, 18. oddaja
13.30 DNEVNIK 1
15.15 VIDEO STRANI
15.25 SOVA, ponovitev
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 POROČILA
16.55 SLOVENSKA KRONIKA
17.05 MOZAIK, ponovitev
TEDNIK, ponovitev
18.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za
mladostnike
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.00 FORUM
20.20 DOKUMENTARNA ODDAJA
21.15 TRGOVINA Z MAMILI, angl.
nadalj., 2/6
22.10 DNEVNIK 3, VREME
22.45 SOVA:
PRI HUXTABLOVIH, 20. epizo-
da amer. naniz.
HENNESY, angl. film
LJUDJE POČENEJO VSE MO-
GOČE, 1. oddaja amer. varieteske-
ga programa

SLOVENIJA 2

17.10 Euroritem (ponovitev 18. oddaja)
— 17.30 Studio Maribor — 19.00 Do-
mači ansambl: ansambel Nagelj (ponovi-
tev) — 19.30 Dnevnik SA — 20.00 Kon-
cert orkestra Slovenske filharmonije (pre-
nos 1. dela) — 20.35 Oči kritike — 21.15
Mozart na turneji (12/13) — 21.20 Tenis
(finale grand slama) — 23.45 Yutel

SOBOTA, 14. XII.

SLOVENIJA 1

8.20 — 1.25 TELETEKST
8.35 VIDEO STRANI
8.45 TV MOZAIK
8.45 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 30. lekcija
9.10 RADOVEDNI TAČEK
9.25 IZ STARE SKRINJE
9.45 PRAVLJIČNI PORTRET
10.00 PRAVLJICE IZ MAVRICE
10.15 ALF
10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.55 VEČERNI GOST: LUKO
PALJETAK
12.50 OČI KRITIKE
13.30 DNEVNIK 1
13.40 MOZAIK, ponovitev
15.50 DRUGA GODBA
16.20 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 POROČILA
17.05 ČAROVNICA, KI TO NI BILA,
kanad. film

18.40 PARALAKSA, ponovitev niz. dok.
serije, 1/5

19.05 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.00 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 X 3
20.35 KRIZKRAZ
21.50 SOVA
MURPHY BROWN, 2. epizoda
amer. naniz.
22.15 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.50 SOVA:
ZAČETKI MAFIJE, italij.-amer.
naniz., 1/5
FINANČNI SVETOVALEC, angl.
film

SLOVENIJA 2

13.00 Videonoč (ponovitev) — 16.00 Te-
leski 90 — 16.30 Tenis (finale) — 19.00
Garfield in prijatelji — 19.30 Dnevnik
HTV — 20.15 Filmske uspešnice: Zgodba
a Ann Jillian (amer. film) — 21.50 Tenis
(posnetek) — 23.20 APZ Boris Kidrič
(slavnostni koncert ob 10-letnici) — 0.30
Yutel

HTV 1

7.10 Sporočila beguncem — 7.25 Dobro
jutro, Hrvaška — 8.00 Poročila — 8.05
TV nadaljevanka — 9.00 Informacije —
9.05 TV šola — 10.00 Poročila — 10.05
Reportaže, Mirovne pobude — 11.00 In-
formacije — 11.05 Spored za otroke —
12.00 Poročila — 12.05 Dokumentarni
program — 14.00 Poročila — 14.15
Igrani film — 16.00 Poročila — 16.10
Glasba, reportaže, vključitve — 17.00 Po-
ročila v angleščini — 17.05 TV drama —
18.00 Poročila — 18.10 Dokumentarni
program — 19.10 V začetku je bila beseda
— 19.30 Dnevnik 1 — 20.15 Politični
magazin — 22.00 Zakaj se bojujemo
(amer. dok. serija) — 23.00 Dnevnik 2 —
23.50 Poročila v nemščini — 23.55 Po-
ročila v angleščini — 0.00 TV izbor — 1.00
Poročila

NEDELJA, 15. XII.

SLOVENIJA 1

7.45 — 12.45 in 13.25 — 0.25 TELE-
TEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 OTROŠKA MATINEJA:
ŽIV ŽAV
TELOVADKA, franc. nadalj., 6/10
9.35 GLASBA SKOZI ČAS, 6/16
10.35 GARFIELD IN PRIJATELJI, po-
novitev
11.05 VIDEO MEH
11.35 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 DNEVNIK 1
13.40 TVARIETE
14.40 JOHANN SEBASTIAN BACH,
nemška nadalj., 4/8
15.30 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 POROČILA
17.05 POZDRAV MARY, amer. film
18.40 EP VIDEO STRANI
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.20 SLOVENSKA LOTO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 D. Jovanovič: ŽRTVE MODE
BUM BUM, adaptacija gledal. pred-
stave
21.25 EPP
21.30 ZDRAVO
22.50 DNEVNIK 3, VREME
23.25 SOVA:
RAZREDNIK, amer. naniz., 4/22
ZAČETKI MAFIJE, italij.-amer.
naniz., 2/3

SLOVENIJA 2

9.55 Veleslalom (m), 1. tek — 12.55 Ve-
leslalom (m), 2. tek — 14.00 Športno po-
poldne — 19.30 Dnevnik HTV — 20.00
Svet narave: Tek za življenje (angl. po-
ljudnoznan. serija, 2/6) — 20.50 Dru-
gačne zvezde: Gospodariji živali (potopis-
na reportaža, 5/6) — 21.20 Izbor filmov
J. Tatija: Počitnice gospoda Hulota (franc.
film, ČB) — 22.45 Yutel

PONEDELJEK, 16. XII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.40 in 13.15 — 0.30 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.30 VIDEO STRANI
13.30 DNEVNIK 1
15.00 OBZORJE DUHA, ponovitev
15.20 SOVA, ponovitev
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 POROČILA 1
16.55 SLOVENSKA KRONIKA
17.05 MOZAIK, ponovitev
ZDRAVO
18.30 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 M. Jesih: ENSAM DOTIK, posne-
tek gledal. predstave
21.45 OSMI DAN
22.30 DNEVNIK 3
23.00 EP VIDEO STRANI
23.05 SOVA:
V OBMOČJU SOMRAKA, 12.
epizoda amer. naniz.

ZAČETKI MAFIJE, italij.-amer.
naniz., 3/5

SLOVENIJA 2

17.00 Teleski 90: Pripravimo se na smu-
čanje (ponovitev) — 17.30 Studio Ljub-
ljana — 19.30 Dnevnik KP — 20.00 Tri-
bute to... — 20.30 Entropijsko načelo
(angl. poljudnoznan. oddaja, 2/2) —
21.00 Sedma steza — 21.30 Omizje —
23.00 Yutel

TOREK, 17. XII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.45 in 13.15 — 1.05 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.00 V ČETRTEK OB 17.30,
ponovitev
11.00 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 32. lekcija
11.25 SEDMA STEZA
11.55 OSMI DAN
12.40 VIDEO STRANI
13.30 DNEVNIK 1
14.30 VIDEO STRANI
14.40 MOZAIK, ponovitev
ANGLEŠČINA - FOLLOW ME,
32. lekcija
15.05 SOVA, ponovitev
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 POROČILA
16.55 SLOVENSKA KRONIKA
17.05 MOZAIK
ŠOLSKA TV
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 MALA GLORIA, amer. nadalj.,
2/4
20.55 NOVOSTI ZALOŽB
21.05 NEW KIDS ON THE BLOCK:
VZTRAJAJ, 2. oddaja
21.55 DNEVNIK 3, VREME
22.25 POSLOVNA BORZA
22.40 SOVA:
DA, PREDSEDNIK, angl. naniz.,
3/8
ZAČETKI MAFIJE, italij.-amer.
naniz., 4/5
GLASBA SKOZI ČAS, 10/16

SLOVENIJA 2

Opomba: slalom (m), 1. tek 9.55, 2. tek
12.55
17.10 Euroritem (19. oddaja) — 17.30
Studio 2 Koper — 19.00 9. revija obrtni-
skih pevskih zborov Slovenije — 19.30
Dnevnik SA — 20.00 Žarišče — 20.30
Umetniški večer: Povečava, igrani film —
22.30 — 23.15 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Otroška oddaja — 10.00 Šolski program
— 12.00 Poročila — 12.10 Video strani
— 12.20 Satelitski programi — 16.45 Po-
ročila — 16.50 TV koledar — 17.30 Hr-
vaška danes — 18.15 Otroška oddaja —
18.45 Znanstveni program — 19.15
Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Se-
rski film — 20.55 Zrebanje lota — 21.00
V velikem planu — 22.30 Dnevnik 2 —
22.55 Kino-klub Evropa — 0.25 Poročila

SREDA, 18. XII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.10 in 13.15 — 1.05 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK, ponovitev
ŽIV ŽAV
MALA GLORIA, amer. nadalj.,
2/4
EURORITEM
13.30 DNEVNIK 1
15.10 VIDEO STRANI
15.20 SOVA, ponovitev
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 POROČILA
16.55 SLOVENSKA KRONIKA
17.05 MOZAIK, ponovitev
BOJ ZA OBSTANEK
DOMAČE OBRTI, nizozemska
izobraž. oddaja, 13/13
17.50 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 FILM TEDNA
FALLING OVER BACKWARDS,
kanadski film
21.55 INTERVJU
22.35 DNEVNIK 3
23.10 MARLBORO MUSIC SHOW
23.40 SOVA:
ALF, amer. naniz.
ZAČETKI MAFIJE, zadnja epi-
zoda amer.-italij. naniz.

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Otroški program — 10.00 Šolski program
— 12.00 Poročila — 12.10 Video strani
— 12.20 Satelitski program — 16.45 Po-
ročila — 16.50 TV koledar, Šolski pro-
gram — 17.30 Hrvaška danes — 18.15
Otroški program — 18.45 Poljudnoznan-
stveni program — 19.15 Risanka —
19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Filmski večer
— 22.00 Dnevnik 2 — 22.25 Dokumen-
tarni program — 23.25 Poročila

NAGRADA V NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 46. nagradne križanke izbral HELENO PETRIČ iz Novega mesta in ji za nagrado dodelil knjigo Slavka Dokla Uskoška princesa. Nagradjenki čestitam.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 23. decembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 48.

REŠITEV 46. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 46. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: OZN, PREMOR, LAKOTNICA, ATOL, ANET, TALAR, JAK, GALI, OPONA, BERN, PLAN, PLUT, OSLAR, LU, LOTNSKA, ABAK, AIR, ATAKA, AKA, SCOTT, LATERAN, TASO, ATONIJA.

MISLIJ

Pisatelj mora biti v prvi vrsti mislec, ki o stvarih misli jasno, stvarno in povsem logično. Mora prikazovati življenje stvarno in po resnici, torej tako, kot vidi, ne pa da prepisuje tisto, kar je videl napisano.

M. KRLEŽA

Pride trenutek, ko pozabimo, kdo smo, in se identificiramo s svojo družbeno vlogo. Tedaj zločinec ubije, rabelj usmrti, letalec odvzre napalm bombe.

C. CHARMES

Krvavi »Ivan Grozni« ni pravi?

Ali čaka na sodno usmrnitev zaradi storjenih vojnih zločinov nedolžen človek namesto zloglasnega »Ivana Groznega« iz Treblinke — Na morišče?

Za Žide je bil sodni proces, ki je pred tremi leti tekel proti ukrajinskemu vojnemu zločincu Ivanu Demjanjuku, boleče podoživljanje holokavsta in najbolj tragičnih dni v zgodovini židovskega naroda. Televizijske kamere so dan za dnevom v živo prenašale sodni proces in v izraelskih domovih so preživeli taboriščniki, njihovi potomci in drugi z grozo in gnusom zrlj v obraz človeka, ki ima na vesti življenja premnogih pripadnikov njihovega naroda in vest obteženo z nečloveškim trpljenjem, ki ga je sadistično povzročal. Danes ta sodni proces zbujta še nekaj drugega: dvom, ali je na obtoženski klopi sedel pravi človek.

Osem bivših taboriščnikov koncentracijskega taborišča Treblinka je na sodni razpravi prepoznalo obsojenca. Zanje ni bilo dvoma, da je obdolženi Ivan Demjanjuk res zloglasni Ivan Grozni, taboriščni stražar, ki se je izživljal z mučenjem taboriščnikov celo na njihovi poslednji poti, ko jih je gnel v plinski krematorij in je še žive ljudi metel v peč. Obsojenec je ves čas zatrjeval, da ni Ivan Grozni, da ga niso nikoli tako klicali, da je sicer bil taboriščni stražar, vendar ne zloglasna taboriščna zver. Toda pričevanja bivših taboriščnikov so bila bolj prepričljiva in sodni senat ga je spoznal za krivega ter ga 18. aprila 1988 obsoдил na smrtno kazen.

Od tistega dne do danes zdaj že 71-letni obsojenec čaka v izraelskem zaporu na dan, ko se bodo odprla vrata njegove celice in bo zakorakal na morišče. V zadnjem času pa se je resno zastavilo vprašanje, ali ni morda le imel prav, ko je trdil, da ni zloglasni taboriščni Ivan Grozni.

Izraelci so namreč prišli do novih dokaznih gradiv iz uradnih sovjetskih arhivov, iz katerih je mogoče sklepati, da je Demjanjuk bil taboriščni stražar, vendar ne tisti, ki so mu zaradi krutosti nadeli naziv Ivan Grozni. Med dokumenti so pričevanja 20 nekdanjih stra-

NAGRADNA KRIŽANKA										št. 48
	DL	VRSTA POSODE	ŠPICA NA KOLESU	VLAH	STOP THE WAR IN CROATIA	USTAVITE VOJNO NA HRVASKEM	NARKOZA	VNETJE MOŽGANSKE MREŽE	BISTVENA SESTAVINA IZVLEČEK	MOŠKI SUKNUČ ZA SLOVENSKE PRILOŽNOSTI
	ORIENTAL-SKOBARVILLO ZA LASE				AVTOR J. UDRI	PASJE ZELJE EMANUEL LASKER				
	MIT GERM OREL				ANTIČNO MESTO V SIBIRI					
	KEM SIMBOL ZA KISIK				BLIŽNIK					
		CELJSKA FIRMA					AM VRSTA KUNE			
	ANGL ATLET (SEBASTIAN)	BELG MESTO (BOJIN PLIN IPERITI)					REZULTAT VKOPA VANJA			
KRATICA ZA ORODIS								JEZ NASIP KAPLJICA		
EVROPSKI TUR					BIBLIJSKA OSEBA	PRISTANIŠKE NAPRAVE RIMSKI CESAR			ENICA	NEKDANJI AVSTR ZVEZNIK KANCLER (JULIUS)
PRADCE CLOVEŠTVA					VEČNOST GEOMETR POJEM		NASLOV REDOVNEGA DUHOVNIKA SU			
DL	POPUSTLJIV VEČ MIHEVC EDO							ZENSKO IME KEM SIMBOL ZA BERILU		
ŠPANSKI SUKAR (JOAN)					ARABSKI OKRASEK					
DRŽAVNI PRORAČUN					NOR CLOVEK				ACI BER-TONCELJ	

Več kot copati

Atletski copati daleč od obuval

Grški atleti so tekmovali bosi, danes pa so na nogah atletov vrhunski izdelki, katerim bi prej lahko rekli naprave kot obuvala. In nikakor niso poceni, saj je treba za vrhunske modele odšteti lep kup denarja. Seveda dragih copatov ne kupujejo le atleti, postali so priljubljeni tudi zunaj športnih stez, zato ne čudi podatek, da ameriška industrija športnih obuval obrne vsako leto okrog 5,5 milijarde dolarjev.

Med najnovejšimi dosežki so Aviini copati s kompresijskim sistem za blažitev udarcev, Reebokov nov model ima vstavljene napihljive blazinice, ki jih športnik po potrebi napihne, da mu čvrsto oklepa nogo v gležnju. Puma pa je te dni poslala na trg model s tako imenovanim diskovnim sistemom. Novost je v tem, da copati nimajo običajnega jezika in vezalk, marveč ploščico, s katero se zavezuje in odvezuje obuvalec. Zadošča, da uporabnik obrne ploščico, in copat se sam zaveže, s pritiskom na sredo ploščice, pa se razveže. Copati so menda odlični, saj se ne zategnejo samo notranje vezalke, marveč tudi posebni stabilizatorji okoli gležnja.

TBC se prebuj

Morilka iz preteklosti ponovno na delu

Tuberkuloza je bolezen, ki se je drži nadih romantike, zanjo so umirale mlade lepote in sanjavi pesniki, a v resnici je to kruta in neumljena bolezen, ki je pobrala ogromno življenj. Še sredi tega stoletja so ljudje množično umirali za njo, predvsem so bili žrtve revnejši sloji, delavstvo in v mesto priseljeni podeželani. Antibiotiki so jo potisnili v kot, kjer je nekaj desetletij mirovala, zdaj pa je ponovno pokazala zobe.

Zdravniki so sicer pričakovali obolenje za tuberkulozo pri obolenih za aidsom, ker so pač neodporni zoper bolezenske klice, vendar so bili hkrati prepričani, da bodo z antibiotiki lahko nadzorovali bolezen in njeno širjenje. Njihov optimizem pa se je porušil, ko se je razvedelo za najnovejšo primere. Pred kratkim je prišlo uradno poročilo iz ene od newyorških jetnišnic, da so paznik in 13 zapornikov umrli za tuberkulozo. Vznemirljivo je predvsem dejstvo, da bolniki niso mogli zaustaviti z nobenim znanim antibiotikom.

To je bil v zadnjih dveh letih že šesti primer takšne tuberkuloze v ZDA. Strokovnjaki govorijo o tuberkulozi, odporni do antibiotikov. Posamični primeri so se pojavili že prej, vendar so bili zelo redki vse do osemdesetih let, ko se je za zdravlila odporna tuberkuloza ponovno začela pogostejše pojavljati pri aidsarjih, brezdomcih in revežih. »Tuberkuloza je ponovno postala morilka,« pravi strokovnjak za to bolezen dr. Micheal Iseman.

Sonce ima prste vmes

Dogajanje na površini Sonca vpliva na rast temperature zemeljskega ozračja — Se pripravlja svetovna katastrofa?

Ogrevanje zemeljskega ozračja je že dolgo eno od tistih velikih strokovnih vprašanj, zaradi katerega prihaja do številnih sporov in razhajanj. Vsekakor gre za usodno zadevo, saj je od nje odvisna usoda človeštva. Če namreč drži trditev nekaterih strokovnjakov, da se zemeljsko ozračje vse bolj ogreva in da raste povprečna temperatura, potem nas v daljni bodočnosti čaka pravi pekel in vsesplošna katastrofa. Razumljivo je, da zaradi zlovesče sence, ki jo na svet meče ta znanstvena podmena - na njeni strani so številni zelo močni dokazi -, raziskovalci skušajo odkriti, kateri so vzroki globalnega ogrevanja, da bi katastrofo, če je seveda mogoče, kako preprečili.

Dosedanje raziskave so pokazale, da je velik krivec za ogrožajoče dogajanje človek sam. Če bi zmanjšali emisije plinov, ki nastajajo pri zgorevanju fosilnih goriv v prometu in pri pridobivanju toplotne in električne energije ter pri proizvodnji nekaterih polsurovin in izdelkov, bi se stanje lahko bistveno popravilo. Žal pa nevarnost s tem ne bi bila povsem odpravljena, saj na dogajanje vplivajo tudi naravni dejavniki, na katere pa človek nima nobenega vpliva.

Doslej so odkrili, da k pregrevanju pripomore ognjeniška dejavnost, da

delovanje nekaterih mikroorganizmov v oceanih ni povsem brez učinkovanja, razmišlja pa se tudi o drugih, eksotičnih naravnih dejavnikih, kot je denimo učinkovanje termifov. Če bi ostalo le pri tem in bi človeštvu uspel veliki cilj, zmanjšati škodljivo lastno delovanje, potem bi se lahko oddahnili, saj nobena od omenjenih naravnih dejavnosti ne vpliva bistveno.

Najnovejše odkritje dveh danskih strokovnjakov pa je zadevo zapletlo. Ugotovila sta, da ima pri rasti globalne temperature vmes prste tudi Sonce. Eigil Friis Christensen in Knud Lassen z Danskega meteorološkega inštituta sta raziskala 130-letno obdobje, za katero so na voljo natančni meteorološki podatki o nihanju povprečnih temperatur. S pomočjo računalniškega modela za simulacijo dogajanja na Soncu za isto časovno obdobje sta ugotovila, da je rast globalne temperature v tesni povezavi s občasnimi spremembami v jakosti aktivnosti Sonca. Gre za obdobja, ko se na Soncu pojavijo tako imenovane sončne pege.

Njuno odkritje bodo začeli skrbno preverjati s satelitskimi meritvami. Kaj več gotovega se bo dalo reči šele čez nekaj desetletij. Upajmo, da sta danska meteorologa v zmoti.

KMETIJSKA ZADRUGA KRKA

TOZD OSKRBA NOVO MESTO
Cesta komandanta Staneta 10

objavlja
prosta dela:

— vzdrževalca elektrotehnične smeri

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— da imajo končano šolsko izobrazbo IV. stopnje elektrotehniške smeri in 4 leta ustreznih delovnih izkušenj.
Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o končani šolski izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh.

BOŽIČ V PODOBAH IN PESMIH

Darilna zbirka božičnih voščilnic in božičnih pesmi

BOŽIČ

v podobah in pesmih

Bliža se božično in novoletno praznovanje. Poslati bo treba božične voščilnice, na božični večer

pa si vsi želimo tudi globlje dojeti ta stari družinski praznik. Pri Založbi Mladika v Ljubljani smo prvič na Slovenskem zbrali bogat izbor zlatih božičnih voščilnic iz časa pred drugo svetovno vojno in jih v imenitem barvnem razkošju ponujamo v knjigi z naslovom BOŽIČ V PODOBAH IN PESMIH.

Pesmi v tej knjigi so najprej slovenske ljudske, ki se pojejo, narodne, ki pripovedujejo o Jezuščku, Mariji in Jožetu, in pesmi o božiču slovenskih mojstrov vezane besede od F. Prešerna do J. Snoja.

Trdo vezana elegantna knjiga, v kateri je 55 pesmi in 30 barvnih celostanskih božičnih voščilnic, obsega 108 strani. Za uporabo je kot posebno založbino darilo knjigi priloženih 12 barvnih božičnih voščilnic. Oboje pa je nameščeno v prozorni praznični skatli.

Dvanajst izbranih božičnih razglednic pa je mogoče dobiti tudi v posebnem prazničnem zavojčku.

NAROČILNICA

Naročam:
☐ **BOŽIČ V PODOBAH IN PESMIH** (knjiga + darilne voščilnice)
Ceno 900 SLT bom plačal po povzetju.

☐ **BOŽIČNE VOŠČILNICE** (12 voščilnic v barvnem ovitku)
Ceno 200 SLT bom plačal po povzetju.

Priimek in ime

Naslov

Poštna številka in pošta

Številka osebne izkaznice izdane pri

Matična številka poklic

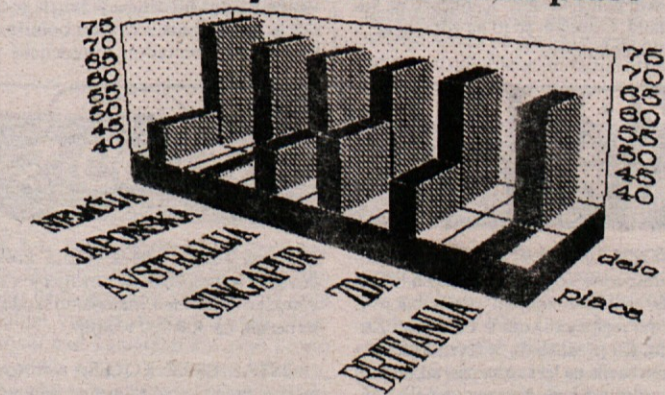
Naslov zaposlitve

Naročilnico pošljite na naslov: ZALOŽBA MLADIKA, Šubičeva 10, 61001 Ljubljana ali telefonirajte na št. 158-000, fax 213-943.

Datum Podpis

SVET V ŠTEVILKAH — SVET V ŠTEVILKAH — SVET V ŠTEVILKAH

Zadovoljstvo z delom in plačo

Marljivost in zavzetost na delovnem mestu je eno, zadovoljstvo pri delu pa drugo. Mednarodna raziskovalna družba ISRC je anketirala delavce v nekaj državah sveta in dobila podatke, ki kažejo, da so na splošno s svojim delom in vsem, kar ga spremlja, najbolj zadovoljni Nemci, s plačilom pa singapurski delavci. Graf kaže v prvih stolpcih odstotek anketiranih, ki so splošno zadovoljni s svojim delom, v drugih pa odstotek tistih, ki so zadovoljni s plačo.

dežurni poročajo

VLOM V HIŠO — 5. decembra med 8. in 12. uro je nekdo vlomil v stanovanjsko hišo Nevenke Jarc v Zavrdu in ji odnesel radiokasetofon, moško ročno uro in dve kaseti, tako da je škoda za 15.000 tolarjev.

ODNESEL TORBICO Z DOKUMENTI — V noči na 3. december je bilo vlomljeno v osebni avto R 5, last Novomeščana Marjana Zvera. Iz vozila, parkiranega v Lamutovi ulici, je nepridiprav odnesel moško torbico z dokumenti in lastnika oškodoval za 3 tisočake.

UKRADEL AVTORADIO — 2. decembra popoldne je nekdo s prodajne police blagovnice Merxa v Metliki ukradel avtoradio znamke Fenner, tip AF 083, in tako trgovca oškodoval natančno za 16.256,30 tolarja.

TAT V STANOVANJU — Na 1. decembra dan med 11. in 13. uro je nekdo iz stanovanja Ivana Zorana v Šmarjeških Toplicah zmaknil 14.000 tolarjev. Tatu še iščejo.

OSIROMAŠENE PRIKOLICE — Neznani storilec je v času med 3. in 6. decembrom z avtomobilskih prikolic, parkiranih v mirenški IMV, odvil in odnesel 4 zaključne luči, s čimer je tovarno prikrajšal za 5 tisočakov.

TRAKTOR BREZ KOLESA — V noči na 4. november je neznani storilec s traktorja, ki ga je imel Franc Fortun iz Pristavice pri Velikem Gabru parkiranega v gospodarskem poslopiju, odvil zadnje kolo in ga odnesel neznano kam. Fortun je vsaj ob 15 tisočakov.

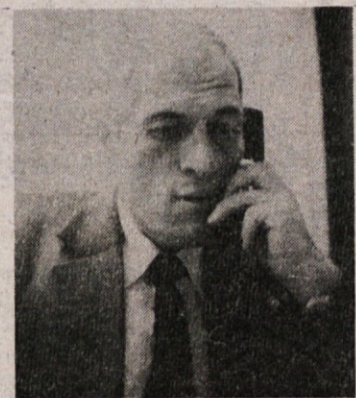
KJE JE AKUMULATOR? — V noči na 7. december je neznani vlomil v osebni avto Z 750, last Vide Šter iz Novega mesta. Na Šterovi ulici parkirano vozilo je ostalo brez akumulatorja, vrednega 4.000 tolarjev.

Cestarijem pomagata Bog in albanska sol

Novomeški cestarji si morajo denar za zimsko službo sami zaslužiti — »Upamo, da nam bo Bog s toplim vremenom tudi letos stal ob strani« — Namesto tuzlanske sedaj albanska, tuniška in sovjetska sol

Zagotovo se je minule dni, ko so prve snežinke pobelile ceste, znova našel kdo, ki je svojo jezo nad zimskimi neviščnostmi stresal nad dolenske cestarje. Krivi so za vsak zimski zastoj, za avto v jarku, za spolzko cesto, za zlomljeno roko ali nogo, za to, če delavcev ni v tovarno ali otrok v šolo. Kriviti cestarje je pač navada, kot je na Dolenjskem navada za vsako krajo kozo obdolžiti Cigana. Dolenjski cestarji ne tajijo, da jim na več kot 800 kilometrih magistralnih in regionalnih ter prek 1400 kilometrih lokalnih cest po brežiški, črnomajski, kočevski, krški, metliški, novomeški, sevnjski, ribniški in trebanjski občini uide kak spodrsilaj, pravijo pa, da bi teh moralo biti, oziraje se na zakon verjetnosti, zavoljo pogojev, v kakršnih delajo in živijo, vsaj še nekajkrat več. Odkrekanjem, iznajdljivosti in požrtvovalnosti grede zasluge, da temu ni tako.

»Da se v denarju ravno ne kopljemo, kaže podoba cest, zimska služba pa prinaša še dodatne probleme. Voznikov navsezadnje to ne zanima, hočejo pač tisto, kar od nas zahteva zakon — zagotoviti prevoznost cest. Sliši se hudo enostavno, naš odgovor je enako enostaven: po slovenskih normativih so naše kapacitete za zimsko službo dovolj, imamo dovolj ljudi, tudi področje radio zvez je dobro pokrito. Celo soli imamo navzlic jugoslovanski zmešnjavi, novim mejam in blokirane prometu dovolj za tri črti zime. Resda ne iz Tuzle, ki je vsakoletno Sloveniji namenjala 30.000 ton soli za posipavanje cest in pločnikov, pač pa smo si jo morali zagotoviti iz Albanije, Tunisa in Sovjetske zveze. Soli, ki je trikrat dražja od tuzlanske. Pa vendar se zgodi, da nas zima preseneti. Zakaj?« na videz laično razmišlja Franc Gole, direktor Cestnega podjetja Novo mesto, ki ima pri roki seveda tudi odgovor.

Franc Gole: »Da lahko opravimo zimsko poslanstvo, moramo čez leto cestarje s cest pošiljati na razna delovišča, da zaslužijo zase in potrebe zimske službe.«

»Zimska služba spada v redno vzdrževanje cest, za slednje pa republika namenja skromne denarce. Naj v ilustracijo le povem, da dobimo v te name- ne iz Ljubljane toliko denarja, kot ga za redno vzdrževanje cest v devetih občinah, ki jih naše Cestno podjetje »pokri- va«, 238 zaposlenih delavcev porabi za osebne dohodke. Kako visoki so ti, po- vede obrazi zaposlenih ob plačilnih dneh. Kje so potem vsi drugi stroški, po- trošni material itd.? Vsaj še dvakrat to- liko denarja potrebujemo za vzdrževal- no službo, zaslužimo ga sami. In to tako, da delavce s cest pošiljamo na gradbišča, zaposlujejo jih pri asfaltira- nju.«

• S kalcijevim kloridom bodo tudi letos posipane ceste le na novomeš- kem in trebanjskem območju, upora- ba te novosti namreč prinaša ogrom- ne izdatke. Novomeški cestarji tudi pravijo, da ga ob posipavanju porabi- jo vsaj nekajkrat preveč, kajti za nje- govo uporabo nimajo prave opreme, slednja pa je izredno draga.

njih dvorišč, gradnji mostov, izdelavi muld in še česa. V to smo prisiljeni, če nečemo plavati v rdečih številkah in če hočemo vzpostaviti zagotovitvi kolikor toliko normalne razmere za zimsko vožnjo. Kajti če bi naši cestarji lahko ves svoj delovni čas preživeli na cesti, bi bili po organizaciji in uspešnosti cestne službe zagotovo enaki Avstrijcem. Ceste bi bile vzdrževane in urejene, banki- ne pokošene, tako pa na račun zimske službe varčujemo pri letni. V Dravski banovini je cestar živel zgolj s cesto in od nje, danes si mora kruh služiti še drugje. In prav zato, ker so naši ljudje in mehanizacija do zadnjega drugod, po raznih gradbiščih, se zgodi, da nas zima tudi preseneti.«

Bolj kot na papirje in predpise se ce- starji pri organizaciji dežurne službe za zimo zanašajo na lastne oči in izkušnje. »Tudi to je prihranek,« pravi Gole, »kaj- ti plan zimske službe zahteva dežuranje od 15. novembra naprej. Koliko denar- ja bi s tem do danes vrgli v nič! Poslu- šamo vremenske napovedi in dežurstva prilagajamo tem. Za boj z zimo na ma- gistralnih in regionalnih cestah imamo letos v devetih cestnih bazah na Dolenj- skem, v Posavju in Beli krajini ter na kočevskem in ribniškem območju na voljo 50 tovornjakov, 9 nakladalnikov, tri univerzalna vozila, »Unimag« ime- novana, tri grederje, ob tem pa še okoli 100 kooperantov s traktorji za čiščenje lokalnih cest ter nekaterih novomeških

Streljanje ob meji je vsakodnevna stvar

Gardisti si dajejo duška s streljanjem tudi na slo-vensko stran

KRŠKO — Posavskim obmejnimi delavcem nikakor ni lahko in dolgčas. Za to dokaj redno poskrbijo neznanci iz sosednje Hrvaške, doslej znane ugotovitve kažejo, da gre za pripadnike Zbo- ra narodne garde, ki si po vrnitvi z bo- jišča dajejo duška s streljanjem.

Tako je 7. decembra med 21.45 in 22.05 nekdo v Slovenijo poslal več rafa- lov, med njimi so bili tudi svetleči nabo- ji, ki so natančno pokazali smer strelja- nja. Na srečo pa krogle niso zadele nikogar. Streljanje je bilo slišati tudi predvčerajšnjim ponoči, v torek, 3. de- cembra, pa so bili ogroženi celo milič- nici. Okoli 16.25 je namreč nekdo iz Bregane streljal na slovensko stran, občan, ki je to videl, je streljanje prijavil miličnikom. Slednji so se ob 16.05 od- pravili na ogled, neznanca pa ni motilo, da ne bi se njim namenil nekaj rafalov. Može postaviti se si morali kožo reševa- ti v zaklonu. Taki so pač vsakdanjiki v Posavju ob slovensko-hrvaški meji.

OŠKODOVANI BANKIRJI

ČATEŽ — Med 17. novembrom in 1. decembrom je nekdo vlomil v poči-tniško hišo Ljubljanske banke, DO Ljubljana, v čateških Termah. Nepridiprav je odnesel televizor, sesalec za prah in kavni mlinček, tako da je skupne škode vsaj za 55 tisočakov.

mestnih ulic. Skupaj je torej v zimski službi okoli 350 ljudi. Z vsemi temi ka- pacitetami dosegamo kakih 80 odst. avstrijskega nivoja, kar je vsekakor za- dovolj, zataknje pa se pri specialni namenski opremi. Manjkajo nam so- dobni plugi, posipalci, stroji za čiščenje snega. Naši posipalci so domače izdelave, ta oprema je bila sodobna pred dvema desetletjema; na račun tega po- trošimo trikrat več soli, kot bi bilo po- trebno. Evropa ima danes računalniško vodene posipače, v Sloveniji sta danes le dva taka. Samo naše cestno podjetje bi jih za magistralne in regionalne ceste potrebovalo vsaj 16, eden pa stane oko- li 5 milijonov tolarjev. Še večji problem so odmetači snega, na srečo tega zavoljo mlilih zadnjih zim ne občitimo, le upa- mo lahko, da nam bo Bog tudi letos stal ob strani.«

Zakon jasno in glasno pravi, da so za prevoznost cest odgovorni cestarji. Sled-

ZASEGLI PIŠTOLO IN NABOJE

METLIKA — Metliški mejni milič- nici so 4. decembra na prehodu ustavi- li osebni avtomobil, v katerem je sedel uniformiran pripadnik Zbora narodne garde. V vozilu so našli avtomatsko piš- tolo M 70 A in dva okvirja s 60 naboji kalibra 7,62 mm. Vse to so gardistu se- veda zasegli.

STRELJAL V HIŠO

VIŠEJEC — 34-letni F.N. z Mirne je utemeljeno osumljen, da je 30. novembra zvečer z avtomatsko pištole streljal v hišo Petra Skufce z Višecja. Kroga je v hišo prišel skozi okno, zadela v strop spalnice, se odbila in preluknjala odejo in jogi. Na srečo na postelji takrat ni bilo nikogar.

Trgovina s ponarejenimi tolarji

Na Dolenjskem je vse več primerov ponarejenih tisočtolarskih bankovcev — Kriminalisti prijeli 34-letno Novomeščanko I.R.

NOVO MESTO — Ponarejevalcem denarja posel cveti, kot na Slovenskem še ni nikoli doslej. Uvedbo nove nacionalne valute so mnogi s pridom izkoristili, tolarjski bankovci spreminjajo podobo, desettolarski se spreminjajo v tisočtolarske, zaslužek je dober, se zlasti zavoljo nepreviđenosti in naivnosti občanov.

Prejšnji teden, točneje v četrtek, je novomeški kriminalistom uspelo pri- jeti 34-letno I.R., doma iz Novega me- sta. Ženska je skušala v dveh trgovinah in v slaščičarni vnovčiti ponarejen ban- kovcev za 1000 tolarjev. Prodajalci so resda opazili, da gre za ponaredek, toda o tem niso nikogar obvestili, niti milič- nikov niti UNZ, njihov edini odgovor na odkritje je bil, da ponarejenega de- narja pač niso sprejeli, kupljeno blago pa so zadržali. Toda I.R. se ni dala kar tako, naposled je svojo starejšo sorod- nico nagovorila, naj poskusi še ona. Ta je stopila na novomeško pošto, tam po- kazala ponarejeni bankovec in zadržala, da je ponaredek dobila pri izplačilu so- cialne pomoči. Dobrodušni poštarji so ji verjeli in ponarejeni bankovec zame- njali s pravim, na srečo pa vso zadevo hkrati prijavili tudi novomeški UNZ. Šele na podlagi te prijave so možje po-

stave pričeli z iskanjem storilke in jo — kot smo zapisali že uvodoma — tudi prijeli.

Opisani primer pa še zdaleč ni osam- ljen. Zadnje mesece je UNZ Novo me- sto namreč prejela več prijav o tem, da so neznani storilci skušali vnovčiti po- narejen bankovec za 1000 tolarjev, sto- rilce ta čas še iščejo. Samo v zadnjih šti- rinajstih dneh so bile podane tri take prijave, v vseh treh primerih je bil ponaredek tudi vnovčen, prevara pa odkrita prepozno. Šlo je seveda za desettolarske bankovce, katerim je nekdo prilepil dve iz bankovca za 10 tolarjev izrezani ničli.

VLOM V JEDILNICO

KRŠKO — V dneh med 29. novem- brom in 2. decembrom je bilo vlomlje- no v jedilnico IGM Sava Krško, enota na Bregah. Nepridiprav je bil usmiljen, odnesel je le zaboj jupija, vreden 500 tolarjev.

HRAST PADEL NA AVTOMOBIL

ZABUKOVJE — Na lokalni cesti v Zabukovju je prišlo 5. decembra ob 13.10 do hude nezgode. Tega dne je 22-letni Dominik Kolman v gozdu nad cesto podi- ral dreve, njegova žena pa je na cesti opo- zarjala voznike na nevarnost. Mahala je tudi proti avtomobilu, ki ga je nasproti pripeljala 29-letna Marija Krajnc iz Za- bukovja, slednja pa njenih opozoril očitno ni videla ali jih zvela dovolj resno. Peljala je naprej, prav takrat pa se je na cesto zru- šil hrast. Padel je na avtomobil, ga domala povsem omajal, voznico Krajncovo pa hu- do ranil. Odpejali so jo na zdravljenje v celjsko bolnišnico.

KRONIKA NESREČ

VOZILA PO LEVI — 37-letna Amali- ja Kraševc iz Lopate se je 5. decembra ob 21.50 peljala z osebnim avtomobilom Z 126 po regionalni cesti iz Lašče proti Ko- čevju. Ko je zapeljala že izven Lašče, je z avtom zavila na levi vozni pas, takrat pa ji je nasproti z lada karavan pripeljal 46- letni Franc Berkopec iz Jedinščice. Slednji se je sicer umikal in skušal trčenje prepre- čiti, vendar je do nezgode vendarle prišlo. Voznica Kraševčeva se je pri tem hudo poškodovala, enako tudi njeni sopotnici, 27-letna Saša Kraševc in letno dni starej-

Po vlovu v lovski dom je podtaknil požar

Policistom je uspelo prijeti Silva S. iz Kočevskih Poljan

NOVO MESTO — V letošnji 7. november sega vlom, ki si ga je nekdo privoščil v Gačah. Vlomil je namreč v lovski dom, last gojitve- nega lovišča Medved iz Kočevja, od tam pa odnesel več steklenic alko- hola. Storilec je očitno vedel, da je za ostra očesa policistov pustil pre- več sledov, zato je ob odhodu eno- stavno podtaknil požar, ki je uničil vso opremo. Resda so bili po zasu- gi krajana gasilci hitro na kraju po- žara in ga skupaj s sosedji tudi pogas- ili, toda povzročena škoda je bila vseeno ogromna; ocenili so jo na kar 5 milijonov tolarjev.

Stekla je obsežna in temeljita ak- cija iskanja storilca, način vloma in še nekatere ugotovitve so akcijo vodili v pravo smer, pred dnevi je možem postavte naposled uspelo prijeti storilca. Gre za 22-letnega Silva S. iz Kočevskih Poljan, za ka- terega kaže, da ima na vesti še nekaj kaznivih dejanj. Tako tudi vloma v osebni avtomobil, ki ga je imel avst- rijski državljani parkiranega pred gostilno Štravs v Podturnu. Kot smo na kratko že pisali, sta takrat iz vozila izginili lovška puška in lov- ska oprema, hkrati pa še nekaj de- viz, tako da je bilo skupne škode za kar 672.000 tolarjev.

Vprašanje je, kdaj in ali sploh bo oškodovani Avstrijec ukradene stvar- i dobil nazaj. Silvo S. je namreč puško in opremo že prodal, enako tudi devize, ves izkupiček pa veselo zapravil. Za Silva S. je preiskovalni sodnik novomeškega temeljnega sodišča odredil pripor.

Ne pojavljajo pa se na Dolenjskem le ponarejeni tolarji, pač pa tudi njim zgolj po imenu izredno sorodni ameriški do- larji. 29. novembra je občan z Dolnjega Vrhopolja skušal na Ljubljanski banki v Šentjerneju zamenjati bankovec za 100

• Bržkone je vse zapisano dovolj za resno opozorilo občanom, zlasti pa trgovcem. Tolarjski ponaredek je moč odkriti že z otipanjem bankovca, ka- teremu so dodatno nalepljene ničle, ki povečujejo njegovo nominalno vred- nost. In kaj storiti v primeru takega odkritja? »Osebo, ki vam je tak denar izročila, si natančno ogledite, ponare- dka se ne dotikajte več, pač ga za- varujte do prihoda policistov. V pri- meru, da storilec zbeži, si zapomnite smer bega, če se je odpeljal z vozilom, si zapomniti vsaj tip avtomobila, po možnosti zapišite še registrsko števil- ko. Seveda pa o vsem skupaj čimprej obvestite najbližjo postajo milice ali UNZ Novo mesto, telefon 92 ali 21—080,« svetujejo novomeški mož- je postavbe.

ameriških dolarjev za slovenske tolarje. Povedal je, da je dolarje kupil od ne- znanega preprodajalca.

OBLEŽAL NEZAVESTEN

RADULJA — 5. decembra okoli 14.30 sta Stefan Perc iz Zabukovja in Bojan Znidarčič iz Radulje v gozdu nad vasio podirala dreve. Medtem ko je Perc z motorno žago odstranjeval debe- lejše veje z debla, Znidarčič pa s sekiro klesil tanjše, se je spozila veja in Zni- daričič udarila po glavi. Obležal je nezave- sten, zadnja novica pa pravi, da se do- slej ni osvestil niti v celjski bolnišnici, kamor so ga nemudoma prepeljali.

OSTAL BREZ KOLESA — Novo- mešan Ivan Grabič je imel prejšnji teden svoj osebni avto parkiran v skupnih gara- žah na Cesti herojev. Neznanka dne ali- noči pa je do vozila stopila enaka nezna- na oseba in s katrice ukradla kolo ter pokrov rezervorja. Grabič je ob vsaj štiri tiso- čake.

odbojka

SUPERLIGA, ženske, 6.KOLO: LIK TILIA—PALOMA BRANIK 0:3 (-1, -13, -12)

Lik Tilia: Klun, Akrap, Ogrinc, Turk, Ni, Briški, Na, Briški, Hočevar, Drobnič, Strnad, Vidmar.

LESTVICA: 1.Paloma Branik 12...4. Koper Cimos 8, 5.LIK Tilia 4, 6.Partizan Tabor 2, 7.Nova Gorica 0.

Pari prihodnjega kola: LIK Tilia—Koper Cimos, Bled—Nova Gorica itd.

SUPERLIGA, moški, 6.KOLO: TOVIL OLIMPIJA—GRANIT PRESKRBA 3:0, VILEDA MARIBOR—FUŽINAR 3:1, SALONIT—NOVI GRANITI KAMNIK 2:3, PIONIR je bil prost.

LESTVICA: 1.Vileda Maribor 12, 2.Tovil Olimpija 10, 3.Novi Graniti Kamnik 6, 4.Fužinar 4, 5.Salonit 4, 6.Pionir 4, 7.Granit Preskrba 2.

Pari prihodnjega kola: Vileda Maribor—Pionir, Tovil Olimpija—Salonit, Granit Preskrba—Fužinar, Novi Graniti Kamnik prost.

rokomet

SUPERLIGA, moški, 11.KOLO: INLES RIKO—ŠRK VELENJE 19:19 (11:11)

Inles Riko: Gelze, Mohar, Šilc 1, Marolt, Tanko, F.Lesar, P.Lesar 5, A. Mihelič 1, S.Mihelič 6, Jurič 3, Manček 3, Sinanović.

LESTVICA: 1.Pivovarna Laško 21...9. Presad 8, 10.Ajdovščina 7, 11.Inles Riko 5, 12. Predvor 5.

Pari prvega spomladanskega kola: Inles Riko—Ajdovščina, Pivovarna Laško—Predvor, Pomurka—Presad itd.

SUPERLIGA, ženske, 11.KOLO: OPREMA—PRIMOŽ 23:23 (13:9)

Oprema: Jesenko, Klarič, Lindič, Guštin 10, Vuk, Križman 2, Klančar, Bejtović 3, Dragičević 2, S.Jerič 6, Petek, Jančič.

BRANIK—IMV NOVO MESTO 27:27 (12:13)

IMV Novo mesto: Knafelj, Popadič, Repinc, Vučković, Klobučar 3, Hvala 3, Drčar 5, Pavlenič 1, Pate 3, Turk 5, Tomas 4, Dolenc.

LESTVICA: 1.Velenje 21, 2.Olimpija 20, 3.Mlinotest 17, 4.Oprema 13, 5.Krim 11, 6.Kranj 9, 7.Primož 7, 8.Burja 7, 9.Branik 3, 10.IMV Novo mesto.

Pari prvega spomladanskega kola: Mlinotest—Oprema KOČEVJE, IMV Novo mesto—Krim, Olimpija—Branik itd.

ISOL, moški, 11. KOLO: ČRNO-MELJ—PIVOVARNA LAŠKO 25:28 (16:12)

Črnomelj: Plut, Bohte 2, M. Papež 5, Kmetič 1, Čengija 1, Pezdirc 1, J. Papež 8, Grabrijan 2, Lozar 3, Novak 2, Satošek, Matotek.

DOBOVA—VELIKA NEDELJA 35:21 (15:10)

Dobova: Kuhar, Levec 4, Voglar 4, Starec 3, Bratanič, S. Deržič 4, Večerič 2, I. Deržič 7, Polovič, Glaser 10, Kranjc 1, Žitkovič.

KRŠKO—KROG 17:17 (8:10)

Krško: Božič, Kekič 3, Keše 1, Iskra 5, Bogovič 4, Martinčič 1, Vrtovšek 1, Urbanč, Kukavica, Novak 1, Rakar 1, Brodnik.

LESTVICA: 1.Pivovarna Laško 19, 2.Dobova 17, 3.GPG Grosuplje 15, 4. Krško 14...8.Črnomelj 10 itd.

Pari prihodnjega kola: Črnomelj—Krško, Emens Dol—Dobova, Pivovarna Laško—Kamnik itd.

košarka

I.REPUBLIŠKA LIGA, rdeča skupina, 11. KOLO: CELJE—PODBOČJE 78:98 (28:44)

Podbočje: Vego 25, Davidovič 7, Marčetič 4, Plevnik 2, F. Rozman 7, B. Rozman 4, Krajcar 21, Krivokapič 8, Jurečič 9, Rostohar 3, Krošelj 6, Vautpotic 2.

LESTVICA: 1.Mavrica Ilirija 21, 2.Tinex Medvede 21, 3.Rogaška Donat Mg 20, 4.Elektra 17, 5.Podbočje 16, 6.Comet 14, 7.Celje 12, 8.Smelt Olimpija 12.

Pari prihodnjega kola: Podbočje—Smelt Olimpija, Comet—Celje itd.

II.SK, zahod, ženske, 5.KOLO: NOVO MESTO—VRHNIKA 77:36 (40:14)

Novo mesto: Zupančič 9, D.Verstovšek 20, Žagar 17, Čavlovič 23, Birska 4, Kotnik 2, J. Verstovšek 2.

LESTVICA PO PRVEM DELU: 1.Novo mesto 8, 2.Jesenice 7, 3.Sentvid 6 itd.

kegljanje

I.slovenska liga, moški, 8.KOLO: LJUBLJANA SCT—KOČEVJE 5314:5024

LESTVICA: 1.Fužinar 16...6.Kočevje 6 itd.

II.slovenska liga, zahod, moški: ILIRIJA—RIKO 4987:4934

II.slovenska liga, vzhod, moški: INGRAD—KRŠKO 4859:4749

II.slovenska liga, zahod, ženske: ETA KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, zahod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, zahod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, zahod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, zahod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, zahod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, zahod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, zahod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, zahod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

II.slovenska liga, vzhod, ženske: KAMNIK—KOČEVJE 2334:2235

Superligašem sedaj zimski odmor

Neblesčeca bera dolenjskih rokometnih ekip po jesenskih obračunih v obeh superligah — V sobotnem zadnjem kolu vsem trem po točka

V soboto je padel zastor nad letošnje obračune tako v moški kot v ženski rokometni superligi, pri čemer velja zapisati, da so dekleta decembra odigrala še dve koli spomladanskega dela prvenstva. Dolenjski kupček ni ravno bleščeč, resnici na ljubo pa moramo zapisati, da je pred tedni kazalo še veliko slabše.

Rokometaši Inlesa Rika so jesen zaključili daleč od napovedi in želja. Cilj ekipe je bil zagotoviti si mesto nekeje v sredini lestvice, serija porazov pa je »lesarje« pripejala v položaj, ko bodo morali zastaviti vse moči, da se spomladi rešijo najhujšega. Prvi del so namreč končali z eno samo zmago in tremi remiji, zadnjega so v soboto doma izpuli Velenčanom. Gostje so bili namreč na pragu zmage, v 53. minuti so vodili že z 19:15, toda v razburljivi končnici so igralci Inles Rika navzlic temu, da so zastreljali kar štiri sedemmetrovke, rešili dragoceno točko. Brez nje bi jesenski del prvenstva končali na zadnjem mestu.

Dekleta so — kot že rečeno — jeseni odigrala še dve koli spomladanskega dela superlige. Obe sta Novomeščankam prinesli veliko veselja, čeprav bi si, po igri so-deč, namesto dveh zaslužili štiri točke. V sobotnem derbiju dna lestvice so bile v Mariboru znova na pragu zmage, vodile so skozi celo srečanje, v 42. minuti že z 21:18. Potem pa je prišlo, tudi po zaslugi sodnikov, do preobrata, branikove so izid izenačile in celo povedle. Imelo so dve igralke več in prednost dveh zadetkov, toda pravici je bilo vendarle zadosteno. Igralke lemveja so tako dokazale, kako daleč se da priiti z resno vadbo. Še v prvih

V SOBOTO HOLLYJEV MEMORIAL

BREŽICE — TVD Partizan iz Brežic pripravlja za soboto, 14. decembra, tradicionalni in letos jubilejni 20. Hollyjev memorial v športni gimnastiki. Pionirke bodo prišle z nastopi ob 10. uri, pionirji pa ob 15.00. Ljubitelji gimnastike vabljeni!

KOŠARKARJI ZA BEGUNCE

TREBNJE — V petek, 13. decembra, ob 18. uri bo športni dvorani v Trebnjem košarkarska tekma med evropskimi veteranskimi prvaki ljubljanske Olimpije in veterani košarkarskega kluba Trebnje. Za Olimpijo bodo nastopili tudi nekdanji as iz zlate generacije Daneu Žorga, Basin in drugi. Prihodek tekme, ki jo prireja košarkarski klub Trebnje, je namenjen hrvaškim beguncem.

bra odigrano še eno kolo spomladanskega dela prvenstva.

TEKAŠKI PRIREDITVI

LJUBLJANA — Ljubiteljem smučarskih tekov se letos obeta vsaj dvanajst množičnih rekreativnih prireditev, žal med njimi nobena na Dolenjskem. Prvi množični tek bo v soboto, 14. decembra, na Pokljuki; dolg bo osem kilometrov, že po tradiciji pa posvečen padlim borcem Cankarjevega bataljona. Že dan kasneje, v nedeljo, bo prav tako na Pokljuki uvodna sprehajalno—tekaška prireditev na 5 in 10 kilometrov dolgih progah.

TURNIR V MALEM NOGOMETU

ŠENTJERNEJ — NK Zidaki iz Šentjerneja pripravljajo v soboto, 28. decembra, ob 8. uri turnir v malem nogometu, ki bo v dvorani osnovne šole. Prijavit se je moč 26. decembra, ko bo v okrepčevalnici Grabnar v Rojah zbiranje, prijave pa zbira- raju tudi na telefon 42—398. Najboljše čakajo poleg pokalov še denarne in praktične nagrade.

OBLJUBA PLAVALNEGA MARATONCA

NOVO MESTO — Martin Strel, znani plavalni maratonec iz Trebnja, ki je svoje znanje in moči preizkušal že v vodah Nila, preplaval Sueški kanal, nastopal na mnogih tekmovanjih po Evropi, hkrati pa je edini, ki je doslej v treh etapah preplaval reko Krko od izvira do izliva, se je ondan oglašil v našem uredništvu. »Če bo Slovenija postala mednarodno priznana država, bom temu dogodku v čast preplaval reko Krko od njenega izvira do izliva v eni etapi,« je obljubil Strel, v isti sapi pa dodal, da bo ta maraton hkrati njegov prispevek v boju za čisto in zeleno dolenjsko lepotico. Prepričani smo, da bo Martin Strel svojo obljubo moral izpolniti, pokroviteljstvo nad tem dogodkom pa bo prevzel Dolenjski list.

koli so bile vsem nasprotnicam lahek jutranji zalogaj, s prihodom trenerja Slavoljuba Popadiča so se stvari spremenile, rezultat tega sta dve točki, na kateri nihče pred tedni še pomisliti ni upal. Škoda le, da je bilo toliko tega zamujenega, kajti z igro, ki so jo Novomeščanke pokazale v zadnjih kolic, na zimski odmor zanesljivo ne bi odšle kot zadnje. Neljub spodrselj pa so si v soboto privoščile Kočevke. Namesto tega, da bi že bolj ali manj dokončno potrdile četrto mesto na lestvici, so doma izgubile točko. Presenetil jih je Primož, ki je spretno izkoristil slabo in nepovezano igro domačih igralok. Slednje so sicer prvi del tekme zanesljivo zaključile v svojo korist, tudi v nadaljevanju povedle s 14:10, namesto zanesljive zmage pa so potem dovolile gostjam, da se razigrajo in osvojijo nenadejano točko.

Izredno zanimivo pa je bilo v soboto v republiški ligi, kjer se Dobovčani dve koli pred koncem še niso odrekli boju za naslov jesenskih prvakov. Le malo je manjkalo, da jim na poti k temu niso pomagali Črnomaljšci. Slednji so v tekmi z vodilno Pivovarno Laško namreč vodili vse do 38. minute, imeli so celo rezultat 19:15, toda potem kot da so se ustrašili velike zmage. Točki sta tako odšli s Celjani, ki so tudi obdržali prednost na lestvici pred Dobovo. Ta je po pričakovanju gladko opravila z Veliko Nedeljo, novo zmago pa si Dobovčani obetajo tudi v soboto v Dolu. Zanimivo in do zadnjih sekund negotovo tekmo pa so videli v Krškem, kjer se je morala domača ekipa krčevito boriti, da je Krogu iztrgala točko. Slaba igra Krčanov ni nič kaj dobra napoved pred težko pri-

Sevniški šahisti osmi, krški pa deseti

SEVNICA — V soboto se je končalo prvenstvo v vzhodni skupini II. slovenske šahovske lige, zadnje kolo pa je prineslo zmago ŠK Milana Majcena v Malečniku pri Mariboru s 4:2, medtem ko so Krčani osvojili točki v Zagorju z rezultatom 3,5:2,5.

Končni razplet je bolj ali manj pričakovan, naslov prvakov je pripadel ekipi Slovenj Gradca, medtem ko so Sevničani, za katere so v zadnjem kolu igrali Smerdel, Kranjec, Mesojedec, Šibilja, Grlic in Kunškova, osvojili imenitno osmo mesto, Krčani pa deseto. Končni vrstni red je naslednji: 1.Slovenj Gradec 9 (22), 2. Poljanec 9 (20), 3. Rudar Trbovlje 8 (20,5)...8.SK Milan Majcen Sevnica 7 (17,5), 10. SK Krško 6 (17) itd. Sodelovalni je petnajst ekip, katere od prvovrstencev pa bodo prihodnjo sezono nastopale v I. republiški ligi, zaenkrat še ni znano, saj se pripravlja reorganizacija tekmovalnega sistema po regijah.

J. BLAS

NOVOLETNI NOGOMETNI TURNIR

NOVO MESTO — Športna zveza Novega mesta je organizatorica noveletnega nogometnega turnirja, ki bo potekal 3. in 4. januarja 1992 v športni dvorani pod Marofom. Organizatorica sprejema prijave do 20. decembra na naslov: Športna zveza Novo mesto, p.p. 30. Prijavnina znaša 1500 tolarjev, poravnati pa jo je moč na žiro račun zveze 52100—678—80347. Vse ostale informacije je moč dobiti na telefon (068) 26—606, dodajmo le še, da prvovrsteno ekipo čaka 7.000 SLT nagrade, drugovrsteno 5.000 in tretjevrsteno 3.000 tolarjev. Nagrade čakajo tudi najboljše strelce, igralce in vratarje.

USPEŠEN NASTOP BOKSARJEV

NOVO MESTO — Po treh letih od ustanovitve boksarske sekcije v Novem mestu ta šport že žanje prve rezultate. Minulo nedeljo je namreč novomeško ekipa nastopila na boksarski reviji v Kamniku, kjer so poleg domačinov in Novomeščanov sodelovali še boksarji iz Kranja in Ljubljane. Največji uspeh je dosegel 15-letni Novomeščan Djeladini, ki je bil proglašen za najboljšega mladega boksarja revije, enakovredna tekmeem pa sta bila navzlic porazom tudi Judež in Majstorovič.

STRELJANJE ZA MIKLAVŽA

KRŠKO — SD Trap iz Krškega je minulo soboto pripravilo tradicionalno že 10. Miklavžovo tekmo v streljanju na glenaste golobe. Na strelišču LD Studenec je ostro oko in mirno roko preizkušalo 39 strelcev, v ekipnem seštevku je zmagala LD Globoko pred LD Arčice in LD Bizeljsko, v posamični konkurenci pa Jože Žabkar (SD TRAP Krško), drugi je bil Vrtovšek (Globoko) in tretji Strunjak (Dubravica).

šport

LOVORIKA STJEPANA LJUBIĆA-VOJVODE GORAZDU ŠTANGLJU — V Krkinem hramu na Trški gori so predstavniki zagrebških Sportskih novosti prejšnji teden proglasili najboljšega kolesarja pravkar iztekajočega se leta. Laskavo in ugledno priznanje Stjepana Ljubića—Vojvode si je z imenitnimi nastopi, zlasti pa z zmago na izredno težki etapni dirki »Po Kanadi« prikolesaril starejši mladinec Gorazd Štangelj. Priznanje mu je izročil lanski dobitnik lovorike Bogdan Fink, medtem ko so pred njim to priznanje zagrebškega športnega časopisa prejeli še Sandi Papež, Valter Bonča, Gorazd Penko in Jure Pavlič. Že ta imena dovolj zgovorno povedo, kakšna je »teža« Štangljevih letošnjih rezultatov. (Foto: B. B.)

Prekinili so serijo porazov

Košarkarji Podbočja zabeležili peto zmago nad prvenstvu rdeče skupine I.SKL

Po nekaj zaporednih porazih, ko so nekateri v Podbočju že pričeli biti plan zvo- na, so dolenjski košarkarji vendarle prekinili črno serijo in v Celju dosegli svojo peto zmago.

Košarkarji Podbočja so v Celje odpotovali odločeni, da osvojijo novi točki, temu primerna je bila tudi njihova igra. Že od prve minute naprej so zaigrali agresivno v obrambi in zbrano v napadu, edinkrat so Celjani na tekmi povedli, ko je bilo 2:0 zanje. Vse ostalo je bilo v znamenju gostov, ki so od rezultata 22:20 dosegli v devetih minutah kar 20 točk, Celjani pa vsega 2. Prvi polčas so tako zaključili s presežkom šestnajstih košev, zato je trener Strgar dal v drugem delu priložnost vsem dvanajstim igralcem. Izkazano zaupanje so prav vsi s pridom izkoristili in prednost do konca tekme celo še povečali. Med boljšimi igralci sobotne tekme omenimo Krajcarja, ki se je izkazal z metanjem trojk, od petih poskusov je bil kar štirikrat uspešen.

Priložnost za novo zmago in potrditev, da tista serija porazov ni bila realen odsev vrednosti in kvalitete ekipe, imajo košarkarji Podbočja že to soboto, ko bodo ob 19. uri doma igrali z mladinci ljubljanskega Smelta Olimpije. Vse razen novih točk gostiteljev bi bilo prvovrstno presenečenje.

MIRNOPEČANKAM DVA NASLOVA

MIRNA PEČ — Tu je bilo minulo soboto letošnje občinsko prvenstvo osnovnih šol v šahu. V širih kategorijah se je pomerilo 70 učencev iz sedmih šol, največ uspeha pa so imeli gostitelji. Med starejšimi in mlajšimi pionirkami so naslove občinskih prvakov osvojile Mirnopečanke, druge pa so bile vrstnice iz Šmarjete; pri starejših pionirjih je zmaga odšla v Šmihel, Mirna Peč je bila druga in Dolenjske Toplice tretje; med mlajšimi pionirji pa je zmagala OS Grm pred OS Mirna Peč in OS Šmihel.

»Lekcija« pokrovitelju

Melamin ni igralcem že dve leti namenil prebite pare — Kdo bo poravnal dolgove?

KOČEVJE — Upošteval je pogodbo za delo in prizadevnost ostalih struktur v klubu bi morali namiznoteniški igralci kočevskega Melamina prvi del letošnjega prvenstva v I. slovenski ligi zaključiti na repu lestvice. Toda Komac, Lesar, Špelič in Lasan so s trenerjem Marjanom Oražem naredili nemogoče, prvenstvo so neporaženi zaključili na prvem mestu.

Pred tremi leti je pokroviteljstvo nad klubom prevzel Melamin, toda tisti, ki so od tega koraka pričakovali veliko, so se krepko ušli. Tudi Marjan Oražem, ki je hotel s pomočjo Melamina namizni tenis narediti za pa-

radni šport Kočevja. Toda sponzor se za to ni zmenil, ekipo in trenerja je pustil na cedilu, celi dve leti ni klubu odščipnil niti prebite pare. »Milo rečeno, gre za nekorekten odnos. Če nas resnično ne želijo, naj to povedo. Odšli bi drugam, poiskali novega pokrovitelja. Navsezadnje smo ekipa, ki v slovenskem športu nekaj pomeni, namizni tenis ima v Kočevju bogato tradicijo in tudi rezultate,« razočarano govori trener Oražem.

Edini denar, ki ga je klub letos dobil za tekmovalne, je bilo 52.000 tolarjev, ki mu jih je namenila športna zveza. Jasno kot beli dan, da tega denarja še dolgo ni več, igralci sami posegajo v žep, kajti igrajo pač zase, igrajo zato, ker želijo igrati. Druge koristi v športu zaenkrat ne iščejo.

»Ker ni bilo denarja, nismo nastopali na turnirjih, mladi se niso imeli kje kaliti in dokazovati. Bojim se, da bo delo z mladimi, ki je bilo doslej ponos kočevskega namiznega tenisa, zamrlo.« Klub danes dolguje raznim naslovom 3.500 mark; znesek ni pretirano velik, toda očitno je za zaspano klubsko upravo tudi to prevelik zalogaj. Komac, Špelič, Lasan in Lesar si takšnega odnosa ne zaslužijo, brez izgubljenosti točke so prišli do naslova jesenskih prvakov. Vse kaže, da bo naslov prvakov tudi ostal v Kočevju. To bi pomenilo, da bo klub naslednjo sezono nastopal v slovenski superligi. Seveda pa tako elitno tekmovalno zahteva temu primerno upravo in sponzorja, ki to ne bo le na papirju.

M. GLAVONJIČ

Marjan Oražem: »Rezultati za petico, uprava in pokrovitelj neza-dostno.«

Z GOJZARJI IN CEPINOM

• Jože Jaki in Marko Hrovat sta konec letošnje plezalne sezone začinila z njunim letos najtežjim vzponom: še pred slabim vremenom sta v Zadnji Mojs-trovki nad Tamarjem kot prva prosto ponovila smer, imenovano Mavrica. Ocenila sta jo s VI — za premagovanje 600 metrov dolge smeri pa porabila 10 ur, medtem ko je z dostopom in sestopom na Vršič plezanje trajalo kar štiri-najst ur.

• Štirje pripravniki novomeškega al-

pinističnega odseka so se prejšnji teden udeležili izpitov za alpiniste, ki jih je letos privrkat organizirala Komisija za alpinizem pri PZS. Da so bili izpiti temeljiti in obsežni, kaže tudi podatek, da so trajali kar sedem ur; za uspešno oče- no je bilo potrebno praktične vaje opraviti stoodstotno, temu pa dodati še obilo teoretičnega znanja. Novomeški alpinistični odsek je tako poslej števil- čnejši za tri nove alpiniste: Ivana Hrovata, Jožeta Jakija in Marka Hrovata.

Novo v Sotelskem

Po težkih časih je vas le zaživela

Marsikdo še ni slišal za Sotelsko, vasico, ki se razprostira ob cesti Krško — Bretnica. Vas ima okrog 30 hišnih števil in 86 ljudi.

Pred petdesetimi leti so skoraj vse Sotelčane Nemci odpeljali v taborišča. Po končani vojni smo se vrnili v izpropano vas. Hudo je bilo, vendar smo preživeli. Življenje se je počasi normaliziralo. Nekaj vaščanov se je zaposlilo v rudniku Senovo, nekaj v bretniškem kamnolomu in krški Celulozi. V nekdanjih trapistovskih prostorih pa so odprli tudi tovarnico likerjev in čokolade, kjer je dobilo delo precej delavcev iz bližnje okolice. Ko se je pater, ki je bil njihov mojster, upokojil, je odnesel s sabo tudi recepturo, zato so delavnico zaprli. Čokoladnica se je preselila v Ljubljano, žvečilni gumi pa so preselili v pekarno v Staro vas, kjer je še danes. Zopet nam je ostala le zemlja za preživljanje, čeprav nam je Zadruga pobrala njive v Vrbinu, v zameno pa smo dobili v Sotelskem nekaj travnikov.

Lani smo dobili v vas težko pričakovani telefon, letos asfalt, nov vodovod iz Krškega in kabelsko televizijo. Za vse to smo tudi krajani globoko posegli v žep in naredili veliko prostovoljnih ur. Potrebno bi še avtobusno postajo. V kraju smo bogatejši še za frizersko-brivski salon. Trgovine in gostilne nimamo, sicer pa Krško ni tako daleč stran, da ne bi mogli nabaviti, kar potrebujemo.

G. C.

ODGOVOR NA PRIPOMBO F. G. IZ RODIN

Na pripombo F. G. iz Rodin v rubriki Halo, tukaj bralec Dolenjca, ki je bila objavljena v 49. številki Dolenjskega lista, se je oglasil serviser gospodinskih strojev Dančulović. V pismu pojasnjuje, kaj je bilo z zamrzovalno skrinjo.

»Na klic stranke sem prišel pogledat skrinjo, ki je delovala v zelo slabih pogojih. Skrinjo sem odprel v delavnico in se s stranko dogovoril, da bom sosedu sporočil, kdaj bo skrinja popravljena. Skrinja je bila stara že dvajset let. Odprl sem jo in v njej opazil podganje gnezdo in razpadlo instalacijo. Sporočil sem stranki, da skrinje ni vredno popraviti. Po treh telefonskih klicih je serviser sporočil, naj pridejo po skrinjo, vendar tega niso storili. Po enem mesecu je serviser skrinjo odprel na Dinosa.«

NIKOLA DANČULOVIC

Upokojenci protestiramo ob draginji Slovenski javnosti

Vse politične stranke so lansko spomlad v svoje volilne programe in na zborih volivcem dajale razne obljube, med njimi tudi, da se bodo zavzemali za tak nov pokojninski zakon, ki bo omogočal upokojencem dostojno življenje. Prav tako so se zavzemali za bolj human zakon o zdravstvenem zavarovanju in zdravstvenem varstvu, kot je sedanj. Ko pa so bile volitve opravljene, so poslanci na svoje volilne obljube popolnoma pozabili.

Že večkrat smo v lanskem in letošnjem letu seznanili Skupščin in Izvršni svet Republike Slovenije, da upokojenci nismo socialna kategorija in to tudi ne bomo biti, saj nas je preko 400.000. Ne želimo biti odvisni od milosti prav nikogar, saj gre za naše pravice iz minulega dela. Naše minulo delo je vedno primerljivo, še več, naša ustvarjalnost v minulemu obdobju, delovni čas, obseg zaštite pri delu, delovna disciplina in drugo se ne more primerjati z današnjim. Žalostno je to, da smo sedaj upokojenci povsem pozabljeni. Te odrinjenosti, ki jo vsak dan bolj občutimo, si s svojim minulim delom prav gotovo nismo zaslužili.

Upokojenci se ne strinjamo z mešetarnenjem na račun naših pravic, kajti država je dolžna skrbeti, da bo naše upokojensko življenje vredno človeka, in zagotovili sredstva za pravočasno izplačilo pokojnin.

Nikogar nič ne prosimo, ampak odločno zahtevamo, da se poslanci vseh strank, Skupščina na Izvršni svet Republike Slovenije zavzemajo, da se ustavi nekontrolirana rast cen (zlasti stanarina, elektrika, ogrevanje, prehranbeni artikli in drugo)!

Zveza društev upokojencev Slovenije
Predsednik: STANKO HVALE

Kdaj praznik metliške občine?

Praznujmo na dan sv. Florijana

Skupščina občine Metlika je 28. novembra v Dolenjskem listu razpisala javni natečaj, s katerim bo zbrala predlog za praznik občine Metlika in predlog za razpoznavni znak občine Metlika.

Sprašujemo se, zakaj razpisujejo za nekaj, kar že imamo. Ali nima Metlika kot zelo staro mesto svoje-kega lepega grba na občinski stavbi? Zakaj ne bi bil še naprej naš razpoznavni znak? Bodimo ponosni na našo najstarejšo požarno obrambo, kakor tudi godbo. Naša godba še danes nosi naziv Mestna godba Metlika.

Za praznik občine predlagam dan, ko je Metlika postala mesto, če se seveda to lahko kje poišče. Primerno pa bi tudi bilo, če bi bil občinski praznik povezan z gasilci. Saj so prav gasilci skozi stoletja obstojali imeli v svojih vrstah rodove Metličanov. Pričevanja o našem gasilstvu hrani najstarejši gasilski muzej v Metliki. Praznujmo občinski praznik na dan gasilskega patrona sv. Florijana, ki praznuje v začetku meseca maja.

Veliko Metličanov in Belokranjcev je poneslo v svet svojo in našo Metliko, na katero so ponosni, zato bi morali biti ponosni tudi mi. Radi se vračajo v svoj kraj, spominjajo se metliškega grba na Mestni hiši. Res je, da se časi močno spreminjajo, toda vsega pa le ni potrebno spremeniti.

ALENKA MEŽNARŠIČ
Levstikova 12
Metlika

Še enkrat: »Mlatili prazno slamo«

Še druga plat zasedanja občinske skupščine v Trebnjem — Bralci naj po tem dodatnem pojasnjevanju ocenijo, ali je bilo med slamo tudi kaj zrnja

Pod tem naslovom je novinar Dolenjskega lista poročal oziroma ocenil delo zadnjega zasedanja občinske skupščine Trebnje. Smatram, da je tak način nekorekten, žaljiv. Napisano je toliko polresnic, namigovanj, da to nujno zahteva osvetlitev tudi druge strani »prazne slame«.

Kot soudeleženec te mučne »mlatve« bom skušal na kratko opisati »vihar v kozarcu vode«. Bralci pa naj potem ocenijo, ali naj še naprej hodimo v trebnjsko malo šolo parlamentarne demokracije mlatiti, če mlatimo samo prazno slamo, ali ne.

Zasedanje se je odvijalo z rutinsko ročno telovadbo do točke kadrovske zadeve. Predlog občinske komisije o prvi točki, ki je imenovanje v.d. direktorja bolnice Novo mesto, je šla skozi brez bistvenih pripomb. Enako je bilo s

točko »razrešitev v.d. ravnatelja OŠ Trebnje«. K tretji točki, soglasje k imenovanju v.d. ravnatelja OŠ Trebnje, je odbornik iz zbora krajevnih skupnosti predlagal, naj se to opravi s tajnim glasovanjem. Predlog ni bil sprejet, četudi bi bil že skrajni čas, da javno glasovanje opustimo, kadar je to v zvezi s človekom, njegovo eksistenco, položajem itd. V primeru, da je oseba prisotna, še toliko bolj.

Temperatura se je dvignila pri četrti točki, pri imenovanju članov v svet OŠ. Odbornik iz ZZZ je ugotovil, da so kandidati za OŠ Trebnje neprimerni. Za enega se je celo spraševal, kje spi! Banalno. Kolega iz ZKS je vztrajal pri tem, da ni pošteno niti prav, da vsi gravitirajo na centralno šolo. Za nadaljnji dvig temperature je poskrbel odbornik iz ZZZ, ki je ugotovil, da so za OŠ Mo-

kronog zaslužnejši drugi, in ne predlagani.

Predsednik komisije je pojasnil, da so vse stranke imele dovolj časa za predlaganje kandidatov v te svete. Nekateri so to storile, druge ne. Slišati je bilo predlog za poimensko glasovanje oziroma da se glasuje po šolah. Da bi se končala ta mučna debata, sem podpisani predlagal glasovanje celotne liste petnajst imen, to je od a do e. Po končanem glasovanju je predsednik SO ugotovil, da je predlog komisije v celoti sprejet. Tu sem protestiral zaradi nejasnosti ob glasovanju. Da bi se stvar razčistila, je bilo predlagano, naj se posluša magnetofonski posnetek. Ta je bil tako nejasen, da je predsednik skupščine predlagal ponovno glasovanje po zborih. Predlog je bil soglasno sprejet. Po kratki pavzi je ZZZ sporočil pozitiven rezultat. Do istega rezultata je prišlo tudi v ZKS. Trdnost sem prepričan, da bi tudi naš DPZ prišel do istega rezultata, če ne bi prišlo do nesklepnosti, in to po zaslugi nekaterih gospodov, kateri so že večkrat pokazali svojo hrabrost s predčasnim zapuščanjem sej. Tokrat so se res posebno izkazali. Če tega ne bi storili, bi motiva za »mlatve« ne bilo.

Imen ne navajam, da bi se prah čimprej polegel. Če bi pa kdo tudi to želel, so mu imena na razpolago!

MARJAN DOLENŠEK

Delavstvu že grozi socialna katastrofa

Javni protest

Predsedstvo Sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je Skupščino Republike Slovenije in njen Izvršni svet že večkrat javno opozorilo na čedalje slabši materialni in socialni položaj slovenskega delavstva, ki grozi, da bo prešel v socialno katastrofo. Drastični padec kupne moči prebivalstva, nezadržno naraščanje cen osnovnih življenjskih proizvodov ter energije in zamrznevanje plač bodo pripeljali mlado Republiko Slovenijo na rob zloma.

Vsega obsojanja je vredna politika, ki najprej zamrzne plače, nato pa dovoli veliko povečanje cen mleku in mlečnim izdelkom, kruhu, olju in drugim proizvodom.

Zato najostreje protestiramo proti taki politiki in pozivamo Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije, da z ustreznimi ukrepi takoj zavaruje naraščanje cen osnovnih življenjskih proizvodov in energije. Kolikor se Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije na to ne bo odzval, se bomo na organiziran način ustrezno odzvali Svobodni sindikati Slovenije.

mag. DUŠAN SEMOLIC
predsednik ZSSS

VOJAŠKE VAJE VELIKO STANEJO

RIBNICA — Pred kratkim je ribniški izvršni svet poslal na republiko dopis, v katerem jih obvešča o obremenjenosti že tako slabo stoječega ribniškega gospodarstva z veliko in dolgotrajno odstopnostjo delavcev zaradi vojaških vaj. Republiški ministru za obrambo so predlagali, naj bi poskušali najti način, da bi se s temi stroški enotno obremenilo celotno slovensko gospodarstvo.

OB PRAZNIKIŠ DEŽURSTVO

V času božičnih in novoletnih praznikov pričakujemo večje število zdomcev in izseljencev, ki bodo časa obiskali izkoristili tudi za urejanje statusnih in drugih upravnih zadev, ker slovenski pooblaščenici v tujini še ne opravljajo konzularnih zadev. Sekretariat za notranje zadeve občine Novo mesto bo v tem času imel, izven rednih delovnih dni, organizirano dežurstvo. S tem želi omogočiti urejanje nujnih zadev tudi izven rednega delovnega časa ali uradnih ur.

Morebitne stranke pozivamo, da se izven rednih delovnih dni zgledajo na Postaji milice Novo mesto, ki bo imela pregled odgovornih upravnih delavcev s področja upravnih zadev. Postaja milice bo dala ustrezno informacijo za ureditev zaželenega upravnega postopka.

SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE
OBČINE NOVO MESTO

Poniževalno ravnanje v Jutranjki

Območna organizacija ZSS Slovenije v Krškem k pismu Antona Tomažiča (Dolenjski list 28. novembra) — Preklic suspenza za obtožene delavce

Območni odbor sindikata delavcev v tekstilni in usnjarski industriji za Posavje je na seji 2. decembra med drugim obravnaval razmere delavcev v podjetju »Jutranjka« iz Sevnice, ki so nastale po »medijski vojni«, in prišel do naslednjih zaključkov:

1. Varovanje pravic delavcev iz dela in delovnega razmerja je stvar sindikata. To nalogo smo tudi opravili na način in v postopkih, ki so v sporih med delodajalcem in delavcem predpisani ali dogovorjeni v zakonih, kolektivnih pogodbah ter mednarodnih konvencijah in paktih.

POPRAVEK LETNICE

KOČEVJE — Tiskarski škrat nam jo je zagodel tako, da je v nedavno objavljenem članku o predstavitvi obnovljenega oltarja v cerkvi Corpus Christi na Trati v Kočevju zapisal, da je bilo območje te cerkve z okolico proglašeno za kulturno-godovinski spomenik leta 1983, dejansko pa je bilo to leta 1988. To je bilo objavljeno v Uradnem listu aprila 1988, medtem ko je občinska skupščina Kočevje sprejela sklep o tem decembra 1987. Na napako nas je opozoril Rajko Jenko, predsednik odbora za obnovo tega parka na Trati, ki je dodal, da je napačno letnico povzel tudi kočevjski časopis »Gottescheer Zeitung«. Za opozorilo in sporočilo se gospodu Jenku najlepše zahvaljujemo.

Vodovodna cev pušča naprej

Lepljenje cevi se ni obneslo — Za nestrokovno popravilo kriva stanovalka nad mano?

Pred mnogimi leti je v bloku na Trdinovi 5b počila vodovodna cev in voda je z vso močjo pljusnila po steni v mojem pritličnem stanovanju. Prišli so iz Stanovanijskega podjetja, zrušili strop v stranišću in močno počeno cev z nečim zamazali oz. zlimali. Vzdržala je tri ali štiri leta. Lepilo je popustilo in voda se je zopet razlila po steni. Zopet so prišli strokovnjaki iz Stanovanijskega podjetja, zrušili strop v stranišću, zallepili cev, pa je zopet držala za nekaj časa. Ko se je voda čez čas ponovno razlila po steni, so zopet prišli iz Stanovanijskega podjetja, še tretjič, z njimi je prišel vodovodni instalater Martin Bedek. Zrušil je strop in zallepil počeno cev. To je bilo nekako pred štirimi leti. Sedaj pa je zopet polna madežev, kar kaže, da se bo voda zopet razlila. Že pred enim letom sem s tem seznanila Stanovanijsko podjetje, vendar k meni ni bilo nobenega. Steno v kuhinji pa vse bolj zamaka. 25. novembra sem zopet telefonirala.

2. Učinek teh ukrepov je bil: — preklic suspenza za vse obtožene delavce — izrečena kazen, ki jim za take prestopke gre po internih aktih podjetja — delavci delajo na svojih delovnih mestih tako, kot so doslej — zagotavljamo jim tudi pravno pomoč pri morebitnih nadaljnjih postopkih.

OPOZORILO NEVESTNIM LASTNIKOM GOZDOV

ADLEŠIČI — Lastniki parcel ob cesti od Dolenjcev pri Adlešičih do Plešivice so pred leti asfaltirali cesto, ki jo so v zadnjem času začeli uničevati nevestni lastniki tamkajšnjih gozdov, ki iz gozdov s traktorji vlečejo hlode po cesti v dolino. Zato jih gradbeni odbor za gradnjo omejenih cest opozarja, naj tega ne počno več, ampak naj les odpeljejo z vozovi. Prav tako opozarjajo, da na cesti ne bodo smeli s tovornjaki, saj je cesta grajena le za tovor, ki ne presega 5 ton teže. Ljudje, gre za domačine, bi se morali zavedati, da z vleko delajo škodo sami sebi, prav tako pa ne dajejo lepega zgleda s tem, ko puščajo okleščene veje kar na cestišču.

MARIJA LIPOVŠEK
Trdinova ulica 5b
Novo mesto

Še: Pravica do splava, pravica do ubijanja

Še drugačno mnenje

Danes se veliko razpravlja o splavu — »Ali naj bo pravica do abortusa zapisana v ustavi ali ne?«

Pri vsem tem pa je ironija to, da o tem odločajo tisti, ki jim tega ne bo potrebno mikoli storiti — moški. Nihče tudi ne vpraša za mnenje tistih, o katerih se odloča — žensk.

Kaj torej menimo mi? Večina žensk se zavzema za to, da splav ostane legalen, pravica do le-tega pa zapisana v ustavi, kajti če se »izrine« v zakon, se lahko kaj hitro ta zakon spremeni ali celo ukine.

Ženske te pravice ne izrabljamo in večina se nas za abortus sploh ne bi odločila, vendar si želimo in zahtevamo, da o svojem telesu odločamo same oziroma skupaj s partnerjem.

Pri tem tudi nihče ne pomisli na otroke, ki bi se rodili nezaželeni, bolni ali pa jim preprosto ne bi mogli zagotoviti življenja, dostojnega človeku.

Kaj bi bilo s temi otroki? Ali jim lahko država ali kdo drug zagotovi preživetje?

Logično je, da se za prepoved splava zavzemajo katoliški usmerjene stranke in predvsem cerkev, ki svojim vernikom strogo prepoveduje to dejanje. Naj ostane le pri tem. Zavedati se moramo, da vse ženske niso religiozne in bi jim s to prepovedjo krati osnovno človekovo pravico — svobodno odločanje. O bodočem otrokovem rojstvu naj tako odločata le partnerja ali ženska sama, saj bosta zanj tudi skrbela.

Ker država ne more zagotoviti ljudem varstva, naj jim vsaj pravico do svobodnega odločanja tudi o tako svetem, kot je otrokovo rojstvo.

In ravno zato, ker je življenje tako sveto in hkrati tudi tako »težko«, bi morali o tem dobro razmisliti, pretehtati vse argumente in protargumente, predvsem pa vprašati za mnenje ženske.

Ali nas imajo moški kupet za nevedne?

IRENA ŠKUFCA
Ljubljana

ZAHVALA

Organizirana akcija zbiranja oblačil, obutve, posteljnine in hrane, ki jo je vodila občinska organizacija RK Trebnje v občini za pregnane na Hrvaškem, je lepo uspela, saj se je zbralo 6860 kg robe, ki smo jo takoj odpeljali. Za uspešno izvedbo akcije se zahvaljujemo vsem tistim organizacijam RK, gostilnam in trgovinam, ki so se aktivno vključile, v zbiranje, ter gasilskim društvom, ki so odstopila prostore. Zahvaljujemo se vsem darovalcem, še posebno čebelar-skima družinama Trebelno — Mokronog in Trebnje za darovani med ter podjetju Zlamatex — Vreček Zlata, Cesta pri Vel. Gabru, za darovana nova otroška oblačila.

V imenu tistih, ki bodo vaš dar prejeli, najlepša hvala.

OO RK TREBNJE

Zelena meja v očeh Zelenih

Če se prebivalci in občine ob meji ne bodo bolje organizirali, ne bo zanje dobrih rešitev

Glede novonastale meddržavne meje se med slovenskimi strankami pojavljajo različne težnje. Nekateri bi radi, da je meja »trda« in naj bi služila predvsem kot pregrada za Neslovence. Drugi pravijo, da se zavzemajo za zeleno in varno mejo. Vse je še nejasno. Kaj pa zelena meja pomeni v očeh Zelenih Slovenije?

Vsekakor naj bi meja ne bila črta, po kateri raste ščavje in grmičevje in ob kateri je vse puščeno v nemar, ker se ji ne sme nihče približati. Po meji naj, nasprotno, tudi ne bi rasla zelena travica. Zeleni se dobro zavedamo, da zamišljena mejna črta reže na pol njive, gozdove, potoke in travnike. Na pol reže lastništva, posestva, celo hiše. Zato mora meja ostati živa, življenjska. Na pol je razdeljena tudi reka Kolpa, če jo vzamemo za primer. Vsi vemo, da je ta voda ena zadnjih čistih. Ob njej bi radi razvili turizem, reka je primerna za ribolov in kopanje. Na tem smo delali do sedaj, zakaj ne bi tudi v prihodnje? Kolpa pa ni edini projekt.

Zdaj je medrepubliška meja postala meja med državama in kot tako jo je treba tudi pojmovati. Vendar ne kot mejo med dvema sovražnima sistemoma. Občine in ljudje ob meji morajo poleg neizogibnih negativnih posledic razmejne dobiti nekatere olajšave, ki jih

ima vsaka na evropski način odprta meja. Če imajo po eni strani manj možnosti kot prej, jih morajo po drugi strani dobiti več. To se da urediti z maloobmejnimi prometom. Zeleni vemo, da je med prebivalci ob meji dosti takih, ki vzdržujejo dobre odnose s sosedmi, ne nazadnje jih je veliko sorodstveno povezanih. Kako je to odnose v sedanjih neurejenih razmerah težko vzdrževati, se zaveda marsikatera obmejna občina. Vendar pa do danes ni bil sklenjen še noben sporazum, ki bi urejal te zadeve. S Hrvaško je potrebno čimprej skleniti meddržavne sporazume, ne glede na vojno. Vojna namreč na življenje ob meji dejansko nima večjega vpliva. Usodnejši in negativnejši vpliv imajo neurejene maloobmejne zadeve! Odprti so problemi dvo-lastništva, maloobmejnega prometa, zdravstva itd. Ali je vzrok nerazumevanje problemov v pristojnih ministrstvih ali v namernem zavlačevanju?

Nujno je, mislimo Zeleni, da obmejne občine čimprej oblikujejo komisije, ki bodo dobro proučile lokalne obmejne probleme, potem pa bodo sedle skupaj in na osnovi zaključkov pritisnile na pristojne republiške organe.

Za zelene Slovenije:
BOŽO FLAJSMAN
sekretar predsedstva

Bohor

UPRAVNI ODBOR CZ »BOHOR«
Sevnica, Cankarjeva 1

razpisuje dela in naloge:

1. vodja finančno-računovodskega sektorja
2. vodja komerciale

Pogoji pod 1:

- višja ali visoka šola ekonomske smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju vodenja finančno-računovodskih poslov
- poznavanje zakonskih predpisov za to področje dela

Pogoji pod 2:

- najmanj SSI tehn. ali komerc. smeri
- zunanjetrgovinska registracija
- znanje 1 tujega jezika
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na takih delih in nalogah

OD v skladu s kolektivno pogodbo.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonskem roku.
Prijava pošljite na naslov: OZ »BOHOR«, SEVNICA — ZA UPRAVNI ODBOR, Cankarjeva 1

Komisija za varstvo okolja pri Skupščini občine Črnomelj

objavlja na podlagi 5. člena Odloka o pohvalah in grajah pri urejanju in varovanju okolja (Skupščinski Dolenjski list št. 11/91) in Poslovnika o podelitvi pohval in graj pri urejanju in varovanju okolja

RAZPIS

za pridobivanje predlogov za podelitev pohval in graj pri urejanju in varovanju okolja v občini Črnomelj

I.
Pri podelitvi pohval »BREZA« in graj »KOPINA« pri urejanju in varovanju okolja bomo upoštevali naslednje cilje:
— storitve, ki so doprinele k uspehom pri varstvu okolja in ki zaslužijo javno pohvalo,
— opustitve pri urejanju in varovanju okolja, ki zaslužijo javno grajo.

II.
Predloge z obrazložitvijo lahko pošljejo posamezniki, družbene in privatne institucije, politične stranke in druge oblike združevanja. Predlogi morajo biti pismeni.

III.
Obrazložitev mora vsebovati: ime in priimek posameznega predlaganega kandidata oziroma naslov institucije, iz katerega področja dejavnost se predlaga, uspešno konkretno delovanje in dosežke kandidatov oziroma neuspešno konkretno delovanje ali opustitve pri urejanju in varovanju okolja.

Predloge je treba poslati Komisiji za varstvo okolja pri skupščini občine Črnomelj najpozneje do 15. januarja 1992.

Vsa pojasnila v zvezi s tem razpisom dobite na oddelku za družbeni razvoj občine Črnomelj po telefonu (068-52-040).

KOLPA d.d.

»KOLPA«, d.d., vam v svojem salonu
v Rosalnicah 5 pri Metliki

nudi

kopalniški program KOLPA-SAN
in program kuhinjskih korit KOLPA-KER

NOVOLETNI POPUST

od 16. 12. 1991 do 31. 12. 1991

- 20% popusta na izdelke I. kvalitete ob takojšnjem gotovinskem plačilu
- obročno odplačevanje za izdelke I. kvalitete 1 + 2 brezobrestno
- 35% popusta za izdelke II. kvalitete (količine omejene)
- 60% popusta za opuščene programe kopalnih kadi in ostanke od izvoza (količine omejene)

Poleg programa KOLPA-SAN in KOLPA-KER pa vam nudimo po ugodnih cenah keramične ploščice, sanitarno keramiko in armature.

Se priporočamo!

KOLPA, d.d., Metlika
Rosalnice 5
tel.: 068/58-273, 58-292
fax: 068/58-180

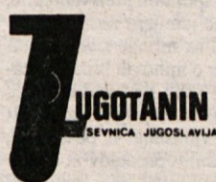
Salon je odprt:
vsak dan od 8.00 do 16.00
ob sobotah od 8.00 do 12.00

KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«

NOVO MESTO
TOZD OSKRBA NOVO MESTO

Mercator — KZ Krka TOZD OSKRBA Novo mesto daje v najem bife Ruperč Vrh.
Licitacija bo v petek, 20. 12. 1991, ob 10. uri na upravi TOZD OSKRBA na Cesti komandanta Staneta 10, Novo mesto.
Interesenti dobe informacije na telefon 068/21-256.

JUGOTANIN

kemična industrija, p.o. sevnica
Hermanova 1, 68290 SEVNICA

OBJAVLJA PROSTA DELA

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA

Pogoji:

- da ima srednjo izobrazbo gozdarske ali komercialne smeri
- da ima 3 leta delovnih izkušenj
- da je komunikativen in ima organizacijske sposobnosti

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

JUGOTANIN kemična industrija p.o.
SEVNICA
Hermanova 1
68290 SEVNICA

Prijavljene kandidate bomo o odločitvi obvestili v 30 dneh po končanem razpisu

TOVARNA OPREME d.d. MIRNA

vas vabi k sodelovanju

v Tom, d.d., Tovarna opreme, Mirna
na Dolenjskem

Izdelujemo opremo iz tekstila, plastike in drugih materialov za avtomobile in počitniške priklole po evropskih merilih, saj jih kupuje evropski trg. Želimo se prebiti iz skromnosti in verjame, da bomo svoje cilje dosegli z usmerjenostjo h kupcem, z visoko kakovostjo ter z močno voljo vseh zaposlenih. Kolektiv želimo dopolniti z nekaj strokovnjaki, od katerih pričakujemo akcijo in rezultate, in sicer sprejmemo:

1. pomočnika direktorja za finance in komercialo
— visoka šolska izobrazba ekonomske smeri, ustrezne delovne izkušnje, znanje tujega jezika
2. vodjo zunanjetrgovinske dejavnosti
— visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri z izkušnjami pri samostojnem vodenju zunanjetrgovinske dejavnosti, aktivno znanje angleškega jezika
3. vodjo marketinga
(raziskava trga, razvoj novih proizvodov)
— visoka šolska izobrazba ustrezne tehnične smeri, delovne izkušnje, uporabno znanje tujega jezika
4. vodjo SPE »brizgana plastika«
— visoka ali višja izobrazba ustrezne tehnične smeri, izkušnje z vodenjem samostojnih enot
5. vodjo tehnične priprave v SPE »konfekcija«
(razvoj izdelkov in tehnologije):
— visoka ali višja izobrazba tekstilno-konfekcijske smeri, ustrezne delovne izkušnje

Če menite, da boste uspešni na kateri od navedenih nalog, nas obiščite. Vzeli si bomo čas.
Lahko nas tudi pokličete po tel. (068) 47-030.

Sekretariat za družbene dejavnosti in občo upravo občine Sevnica po sklepu komisije za izvedbo javne dražbe — licitacije

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osebnega avtomobila CITROEN-BX 16 TGS, letnik 1989, reg. št. NM 159-111.

Javna dražba bo v
soboto, 14. decembra 1991, ob 10. uri
pred garažo upravnih organov občine Sevnica, Glavni trg 19/a.

Vozilo je v voznom stanju. Prevoženih ima 41.000 km. Ogled vozila možen po dogovoru in eno uro pred začetkom dražbe. Izklicna cena vozila je 440.000 SLT in se prodaja po načelu »videno-kupljeno«.
Interesenti morajo pred pričetkom dražbe položiti varščino v višini 10% od izklicne cene.
Najugodnejši ponudnik sklene pogodbo o nakupu pri podjetju »Avtotehna« Ljubljana v 5 dneh po izvedeni licitaciji. Kupec plača na izklicno ceno podjetju »Avtotehna« Ljubljana stroške v višini 20% in na navedene stroške prometni davek v višini 33,5%.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
OBMOČNA ZBORNICA NOVO MESTO
Cesta herojev 1, Novo mesto

RAZPIS PRIZNANJA

Območne zbornice Novo mesto
ZLATA ROKA

Območna zbornica Novo mesto vsaki dve leti podeljuje PRIZNANJE V OBLIKI SKULPTURE ZLATA ROKA kot visoko priznanje uspešnim gospodarstvenikom — posameznikom iz podjetij za njihove izjemne dosežke trajnega pomena na področju poslovnega, tehnološkega, marketinškega in organizacijskega dela in so vidno prispevali k pomembnim dosežkom podjetij in uresničevanju poslovnih razvojnih ciljev, tako podjetja, kjer delajo, kot tudi k splošnemu družbeno gospodarskemu razvoju regije.

Merila za presojo upravičenosti do priznanja, ki so podrobneje opredeljena v Pravilih o pogojih in merilih za podeljevanje priznanj Območne zbornice Novo mesto, so predvsem poslovna uspešnost podjetja, prispevek kandidata k vključevanju v zunanjetrgovinsko poslovanje, k uvajanju inovacij, uporabi moderne tehnologije, skrbi za kadre in njihovo usposabljanje, k razvojnoroziškovnemu delu, oblikovanju in izvajanju razvojnega programa, moderni organiziranosti poslovanja itd.

Predlog za podelitev priznanja lahko dajo podjetja in njihove oblike združevanja, organi občin in organi Območne zbornice. Predlog mora biti podrobno razložen in dokumentiran v skladu s Pravili, ki jih je sprejel Odbor Območne zbornice Novo mesto dne 14. 11. 1991.

Predloge za podelitev priznanj Območne zbornice Novo mesto pošljite najkasneje do 31. 12. 1991 na naslov: Območna zbornica Novo mesto, Komisija za priznanja, Cesta herojev 1, 68000 Novo mesto.

Morebitna pojasnila lahko dobite na tel. št. 23-733.

MAXUS, d.o.o.

Trgovsko organizacijsko podjetje
Kneza Koclja 28, Ljubljana, ☎ 061/555-271

Vse, ki izvajate zunanjetrgovinske posle, vabimo na enodnevni seminar, ki bo 18. decembra 1991 od 9. do 14. ure v dvorani Hotela Metropol v Novem mestu z naslednjo tematiko:

ZUNANJETRGOVINSKA ALI CARINSKA UREDITEV V SAMOSTOJNI R SLOVENIJI

— Carinski sistem, carinski postopek, carinske dajatve, uvozne davčnine in spremembe pri oblikah uvoza in izvoza — carinska tarifa, itd.

SLOVENSKA ZAŠČITNA POLITIKA

Izvozni in uvozni režimi, dovoljenja, soglasja, itd.

PLAČILNI PROMET

— Plačilo iz tujine, plačilo v tujino, plačevanje prek nerezidentskih računov (vključno z drugimi republikami), plačevanje prek deviznih računov

EVIDENCE IN POROČILA

— Predpisane evidence in poročila, ki jih je potrebno pošiljati Banki Slovenije, Devizni dokumentarni kontroli.

Izvajalci:

Viljem Belovič, dipl. oec. — Republiška carinska uprava RS;
Dušan Vujadinovič, svetovalec UO Gospodarske zbornice RS;
Simon Petrič, dipl. oec. — Mednarodno podjetje Slovenijales;
Djordja Kobal — Mednarodno podjetje Slovenijales.

Seminar bo potekal po sistemu predavanje, razprava, pojasnila. Ob prijavi lahko posredujete vprašanja, ki vas s tega področja zanimajo. S tem bomo zagotovili kvalitetno razpravo in odgovore na neresena vprašanja.

Kotizacija na udeležence znaša 2.800,00 SLT in se vplača na žiro račun MAXUS, d.o.o., Ljubljana, Kneza Koclja 28, številka žiro računa 50104-601-50129 ali z bariranim čekom, ali gotovino pred seminarjem oziroma petim izvozom virmana o plačilu.

Prijave za seminar in vprašanja, na katera želite odgovor, sprejema MAXUS, d.o.o., na naslov: Kneza Koclja 28, 61000 Ljubljana, telefon 061 555-271 od 8. do 10. ure in od 14. do 16. ure.

AVTO GALANTERIJA

Gotna vas, tel.: (068)25-585, 22-643
fax: (068)25-585

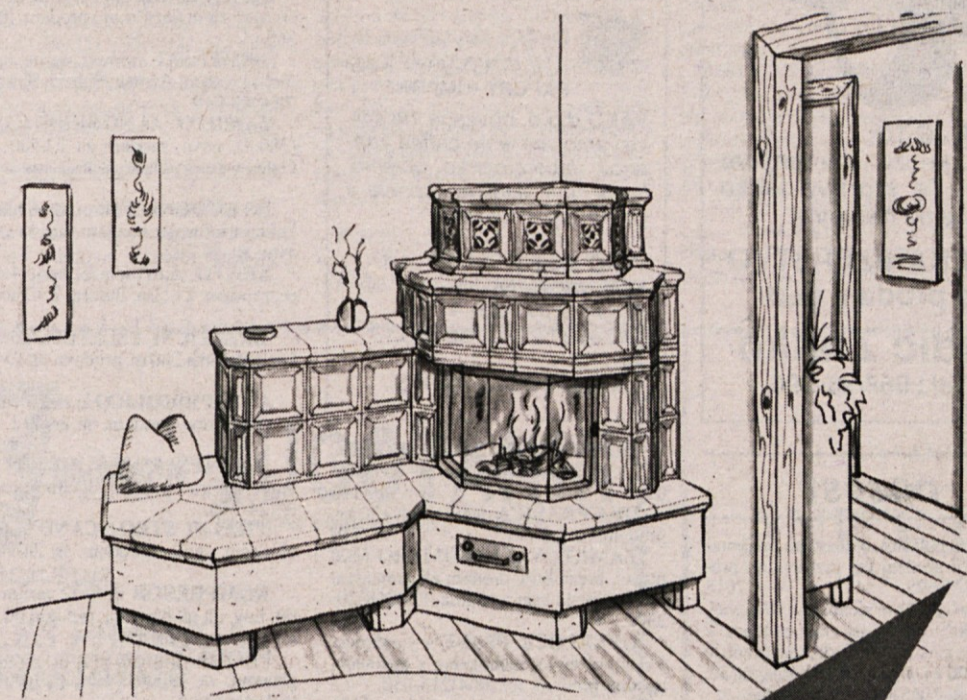
nagrajuje bralce Dolenjskega lista

V našem uredništvu še vedno čakamo naročnike Dolenjskega lista, ki so imeli srečo v prejšnjih žrebanjih naše nagradne igre, katere pokrovitelj je zasebno podjetje AVTOGALANTERIJA. Ob potoku 10, iz Novega mesta. AVTOGALANTERIJA izdeluje izpušne cevi za vse vrste osebnih avtomobilov po najnovejši tehnologiji robljenja, z garancijo evropske kakovosti in seveda s takojšnjo dobavo. Tudi ta teden bodo tri izpušne cevi podarili trem izžrebanim naročnikom. Če vaše izpušne cevi še ni potrebno zamenjati, vas bodo v AVTOGALANTERIJ potrpelljivo čakali eno leto. To pa je tudi dovolj časa, da boste v našem uredništvu dvignili potrdilo, da se je sreča pri žrebu nasmehnila prav vam.

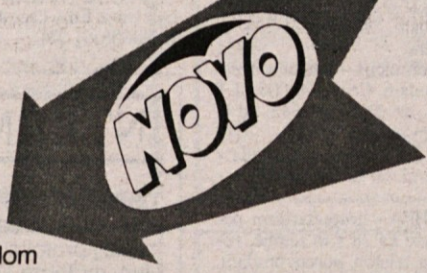
Nagrajencem Antonu Klepcu, Jankoviči 9, Adlešiči, Karlu Stoparju, Drganja sela 16, Straža, Martinu Kodriču, Gor. Skopice 19, Krška vas, iskreno čestitamo in jih pričakujemo v našem uredništvu na Glavnem trgu 24.

SVETUJEMO, PROIZVAJAMO,
PROJEKTIRAMO, PRODAJAMO, MONTIRAMO

- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje
- kakovost in trajnost peči
- prihranek pri energiji
- prijetna toplota za vaš dom

- toplozračni vložki »SUPRA« s termosteklom
- fugirna masa PALESIT

BOŽIČNO NOVOLETNI POPUST
za gotovinsko plačilo 10% cassas-conto

VSE NA ENEM MESTU

- kmečke peči
- kamini
- toplozračne peči
- štedilniki
- pizza peči
- polmontažne peči

keramika
PIONIR

68000 Novo mesto
Slakova 5
tel. (068) 21-201, 26-016
fax (068) 24-298

industrija kovinskih in plastičnih izdelkov

KOVINOPLASTIKA LOŽ

p. o.

Cesta 19. oktobra 57 • pošta: 61386 Stari trg pri Ložu • železniška postaja Rakek • tel. 061/707-422 • telegram: kovinoplastika Lož • telex: 31586 loz yu • telefax: 061/708-466

»KOVINOPLASTIKA LOŽ« nudi
od 9. 12. 1991 do 9. 1. 1992
20-odstotni tovarniški novoletni popust
za vse tipe predalnikov REGA

Kupite jih lahko v trgovini
NOVOTEHNA
Novo mesto

MKS strojegrinja

IZDELAVA LESNOOBDELOVALNIH STROJEV

Semič d.o.o.
Cеровec 10

Išče
komercialista oziroma ekonomista
za vodenje podjetja

Pogoji:
— višja ali srednja izobrazba ekonomske
ali komercialne smeri
— 3 do 5 let ustreznih delovnih izkušenj
Informacije po tel. 60-576 od 7. do 14. ure

MKS strojegrinja

IZDELAVA LESNOOBDELOVALNIH STROJEV

Semič d.o.o.
Cеровec 10

Proizvodni program:
— mizarska kombinirka 5 operacij
— debelinski in poravnalni skobeljnik
— frezer ali cirkular z vozom
— samostojni vertikalni frezer
— stroj za izdelavo opaža

Prodaja in informacije:
tel. (068) 60-576 ali 59-090

Izvršni svet Skupščine občine Novo mesto

objavlja

javni razpis

za zbiranje ponudb podjetij in obrtnikov, ki bi se bili s svojimi programi zainteresirani vključiti v ohranitev obstoječe dejavnosti Gradbenega podjetja »GRADBENIK«, p.o., Žužemberk, ob polnem angažmaju vseh njegovih razpoložljivih kapacitet.

Vsak izmed ponudnikov naj program, ki mora vsebovati:
— točen naslov ponudnika s podatki o registrirani in dejansko izvajani dejavnosti;

- glavne značilnosti predlaganega programa s prikazom finančne konstrukcije in analize trga;
- projekcijo zaposlovanja;
- referenčno listo;

predloži v zapečateni ovojnici s pripisom »za javni razpis«, na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za družbeni razvoj, Novi trg 6, 68000 Novo mesto, najkasneje v roku 30 dni po objavi razpisa.

Nepopolne ponudbe ne bodo obravnavane. Izbor ponudnikov bo opravljen v 14 dneh po dnevu, ki je določen za oddajo ponudb, ponudniki pa bodo o izboru obveščeni v 14 dneh po zaključku roka izbire.

Morebitne dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo v GP Gradbenik, p.o., Žužemberk, Grajski trg 35, telefon 068-87-004.

NOVOTEHNA
AVTOMOBIL

ŠKODA CITROËN

NOVOTEHNA
AVTOMOBIL

NOV NASLOV ZA NAKUP AVTOMOBILA

OD 13. DECEMBRA TUDI V KRŠKEM
PRODAJNI SALON

CIMOS CITROËN

Cesta krških žrtev 70, Krško

OTVORITEV V PETEK, 13. DECEMBRA 1991, OB 11. uri

IZREDNE PROMOCIJSKE CENE DO 20. DECEMBRA

Na pisalni mizi imate telefon, morda računalnik z modemom, v bližini fax. Vaše podjetje ima 4 do 24 PTT linij in 4 do 220 internih telefonskih priključkov. Toda nič ne deluje tako, kot bi moralo.

Telefonskega omrežja ne morete zamenjati. Lahko pa si zagotovite novo telefonsko centralo. Tako, ki bo svoje delo zmogla z lahkoto, že jutri, brez velikih priprav in montažnih posegov, za dostopno ceno.

Pokličite nas. Teling je podjetje iz skupacije Iskra Telekom, z več desetletno tradicijo v telekomunikacijah, z znanjem in izkušnjami, ki jih ni mogoče z ničemer nadomestiti.

Naše prednosti so:

- popolnoma obvladamo izdelek
- imamo stalno zalogo nadomestnih delov
- v svetu in doma smo prodali že milijon telefonskih priključkov.

Za del kupnine vam ponujamo leasing.

Naš naslov je:

TELING, Prodaja Ljubljana,
61000 Ljubljana, Trg republike 3,
Fax (061) 219-634,
Telefon (061) 212-879.

TELING
Novo ime s tradicijo

ISKRATELEKOM[®]

tedenski koledar

Četrtek, 12. decembra — Ivana Petek, 13. decembra — Lucija Sobota, 14. decembra — Dušan Nedelja, 15. decembra — Kristina Ponedeljek, 16. decembra — Albina Torek, 17. decembra — Lazar Sreda, 18. decembra — Radovan

LUNINE MENE
14. decembra ob 10.32 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 13., 14. (ob 20. uri) ter 15. 12. (ob 18. uri) ameriški vestern

Pleše z volkovi. 17. (ob 20. uri) in 18. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Eva — uničevalka.

ČRNOMELJ: 12. (ob 19. uri) in 15. 12. (ob 20. uri) ameriški pustolovski film Robin Hood — Princ tatov. 13. 12. (ob 20. uri) ameriški erotični film Vroče sanje. 15. 12. (ob 18. uri) ameriška akcijska komedija Mladolletni vohun.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 12. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriška melodrama Predmet lepote. Od 13. do 15. (ob 16., 18. in 20. uri) ter 16. 12. (ob 18. in 20. uri) predpremiere ameriške akcijske komedije Hudson Hawk.

kmetijski stroji

TRAKTOR GULTNER s koso in motokultivator prodam. ☎ 57-372.

GUMI—ŽELEZEN VOZ, 16-colski, in plug Slavonac, 12-colski, prodam. Stane Pekolj, Luža 1, 68211 Dobrič. ☎ 7013

TRAKTOR TV 420 s pluzno desko in vitlo prodam. Informacije na ☎ (064) 327-316.

TRAKTOR UNIVERZAL 445 DT, nov, vilicar, rabljen, znamke »INDOS«, nosilnost 1,5 t, prodam. ☎ (0608)79-375.

TRAKTOR URSUS C 335, letnik 1988, prodam. Martinčič, Tomažja vas 12, Škocjan. ☎ 7040

TRAKTOR TV 420, 18 KS, 10 delovnih ur, prodam. ☎ (068)64-119.

TRAKTORI MEŠALEC za seno prodam. ☎ 49-711.

DVE TRAKTORSKI PRIKOLICI prodam. ☎ (0608)43-264.

TRAKTOR TV 821, star dve leti, prodam. Jože Travnikar, Brezovica 23, Bizeljso. ☎ 7092

TRAKTOR STEIER, z žago, prodam. Oglek po 16. uri. Bojanc, Smolenja vas 12, Novo mesto. ☎ 7101

URSUS 360, star dve leti, 500 delovnih ur, prodam za 7500 DEM. ☎ 42-919.

kupim

OBRAČALNI enobrazdni plug za traktor Tomo Vinkovič 420 kupim. ☎ (068)21-751.

KUPIM otroški avtosedež. Pokličite na ☎ 068/25-909.

motorna vozila

JUGO 45, star dve leti, registriran do avgusta 1992, avtoradio Sharp, klaviaturo Fujih, kitaro Diamond, ojačevalec Musicman in Solton chorus 50, hi-fi Fisher, avtoradio Sharp in usnjeno sedežno garnituro prodam. ☎ 23-554.

FIAT 126 P, star tri leta, registriran do 11. novembra 1992, prodam. ☎ 27-258.

OPEL KADETT 1,3 GLS, letnik 11/86, prodam ali zamenjam. ☎ (0608) 70-343.

LADO RIVO 1300, letnik 1989, in škodo Favorit 135 L, letnik 1991, prodam. Jože Primc, Slavka Gruma 80, Novo mesto. ☎ 7021

WARTBURG, letnik 1989, ali Z 128, letnik 1986, prodam. ☎ 58-285.

Z 101, letnik 1978, prvi lastnik, prodam za 1300 DEM. ☎ 27-748.

LADO SAMARO, letnik 1989, prodam za 6500 DEM. ☎ (068)26-222.

MALI OGLASI

v ponedeljek
tudi
od 20. do 22. ure

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc in Ivan Zoran. IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 35 SLT, naročnina za 4. trimesečje 390 SLT; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 780 SLT; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DEM (ali druga tuja valuta v tej vrednosti) na leto.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 450 SLT, na prvi ali zadnji strani 900 SLT; za razpise, licitacije ipd. 500 SLT. Mali oglasi do deset besed 400 SLT, vsaka nadaljnja beseda 40 SLT.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefaks: 24-898. Nenačrtovanih kopirajev in fotografij ne vračamo. Na podlagi ustreznega republiškega odloka (Uradni list Republike Slovenije, št. 7/91) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

GOLF CADI prodam. ☎ 73-215.

R 4 GTL, star tri mesece, prodam. ☎ 26-421.

GOLF DIESEL, letnik 1989, prodam. ☎ (068)22-815.

Z 750, 9/85, garažirano, dobro ohranjeno, ugodno prodam. ☎ 76-067.

GOLF DIESEL, S paket, letnik 1985, ugodno prodam ali menjam. ☎ (068)76-204.

Z 101 SUPER, registriran do 31. maja 1992, ugodno prodam. Franc Šega, Soteska 17, Straža, ☎ dopoldne 23-311, interna 204.

WARTBURG, letnik 1982, dobro ohranjen, zelo poceni prodam. ☎ (0608) 32-503.

OPEL KADETT 1,4 S, letnik 1991, prodam ali menjam za cenejšo vozilo. ☎ 27-265.

BMW, traktor Torpedo 45, hrastove stopnice, levi kot in vhodna vrata ter 3 m3 borovih fosnov prodam. ☎ 52-684.

JUGO 55, letnik 1990/6, prevoženih 13500 km, prodam. ☎ (0608)32-926.

ŠKODO 135 L prodam ali zamenjam za cenejši avto. Prodaj tudi daihatsu aplavz. ☎ 24-475.

Z 750, letnik 1978, registrirano, ugodno prodam. ☎ 27-802.

ZASTAVO 750, 12/80, poceni prodam. Silvo Fišter, Kalce Naklo 3, 68312 Podbočje. ☎ 7117

126 PGL, letnik 1989, prodam. Informacije: Jože Schur, Orehovo 50, Sevnica. ☎ 7121

R 5, star 3 mesece, kovinske barve, prodam. ☎ (068)24-620.

PEUGEOT 104 in VW hrošč, registrirana, prodam. ☎ (0608)60-272.

DIANO, letnik 1978, registrirano za celo leto, ohranjeno, prodam. ☎ 20-437.

126 P, letnik 1989, garažiran, ohranjen, prodam. ☎ 22-629.

R 4, letnik 1985, (za 2900 DEM) in Z 750, letnik 1984, registrirano do decembra 1992, (za 1500 DEM) prodam. ☎ (068)32-679.

JUGO KORAL 60, star 18 mesecev, dodatno opremljen, ugodno prodam. Robert Škulj, Grajska pot 12, Kočevje, ☎ (061)852-291.

JUGO 45, letnik 1982, generalno obnovljen, prodam. ☎ (0608)69-126.

obvestila

V AGROMECHANIKI v Hrastju pri Kranju lahko kupite najcenejšo akumulacijo (12/55 za 2.139 SLT, 12/97 za 3.442 SLT, 12/135 za 4.462 SLT), avtoprikolice pa od 12.900 SLT dalje. ☎ (064)324-033.

TRGOVINA ROGELJ na Rdečem Kalu vam nudi čreva vseh vrst.

TRIDNEVNO SILVESTROVANJE na Češkem v Brnu, 2 polpenzion, prevoz z turističnim avtobusom, nooletna večerja za 170 DEM. Palmatours Metlika, Cankarjeva 12, Metlika, ☎ 58-056.

TV VIDEO SERVIS

Plankar Vinko
Pod Trško goro 44
Novo mesto

vam nudi poleg servisiranja aparatov Iskra, Nordmende, Orion, Hitachi tudi

prodajo

svetovno znanega proizvajalca TV in VIDEO aparatov ORION. Odprto: od 9. do 17. ure

BETONAL
d.o.o.
TREBNJE, Kolodvorska 1,
tel. 068 44 003

Cenjene stranke obveščamo, da proizvajamo in vgrajujemo betone najceneje na Dolenjskem. Se priporočamo!

Trgovina MOJ DOM
Vel. Bučna vas 1

vas vabi, da jih obiščete. Nudi jo vam ženski, moški in otroški tekstil in perilo, dekorativno blago, zavese, igrače, novoljetne okraske in še kaj. Pridite in se sami prepričajte! Ugodnost — pri nakupu nad 3.000 SLT možnost plačila na dva čeka, nad 5.000 SLT pa na tri čke. Pohižite!

ZIMA JE TU:
Čas je za zamenjavo gum. Te storitve lahko dobite na naslovu:

VULKANIZERSTVO
in prodaja gum
Vidic Zlatko
Tel.: 068/23-296

posest

VEČJO NJIVO na Prelogih pri Semiču in večji skedenj (za prestavitve) prodam. ☎ 23-695.

VINOGRAD in zidanico v Radovici, na lepi sončni legi, poleg ceste, prodam. V zidanici je elektrika in voda, vinograda je 20 a ali 600 trt. Kuzmijak, Bojanja vas 30, Metlika, ☎ (068)60-105, popoldne.

MEŠAN GOZD na Uršnih selih, k.o. Dobindol, prodam. ☎ (068)21-234 ali 73-192, popoldne.

NJIVO v Dobriču — Preska, v izmeri 3248 m2, prodam. Cena 170.000 SLT ali 4250 DEM. ☎ (061)346-643, od 8. do 14. ure, razen nedelje.

PRODAJ 2,5 ha mešanega gozda v Jehovcu pri Mirni. ☎ (061)329-930.

ARTIČE! Hišo z gospodarskim poslopjem in garažo na 28 arih zemlje, vodovod, elektrika, telefon, poceni prodam. ☎ (0608)65-531.

VIKEND na Ljubnu prodam. ☎ 86-265.

ŽAZIDLJIVO PARCELO v Brsnicah prodam. ☎ 22-148.

SADOVNJAK 651 m2 v Orešju nad Šmarjeto, primeren tudi za vikend, prodam. ☎ 21-161.

PARCELO s hišo v IV. gradbeni fazi, na Regerških košenicah, prodam za 140000 DEM. ☎ 25-539.

PARCELO za vikend, v okolici Sevnice, prodam. ☎ (0608)82-652.

STARO HIŠO v Prečni št. 14, ob cesti, prodam. ☎ 24-414, zvečer.

PARCELO pri Beli Cerkvi, primerno za vinograd in zidanico, prodam. ☎ 24-535.

NOVEJŠO ENOSTANOVANJSKO HIŠO z vrtom (1116 m2), na lepem kraju na Senovem, prodam. ☎ (064)218-565.

PRI TREBNJEM, Škovec 1, prodam podkleteno hišo, gospodarsko poslopje in 4600 m2 zemlje. ☎ (061)192-229, ☎ (061)192-369.

NJIVO IN TRAVNIK v izmeri 8600 m2, 4 km iz Dol. Toplice, ugodno prodam. ☎ 26-600.

PARCELO (13 a), za vikend, na Vrhu nad Mokronogom, in gozd (1,2 ha) prodam. ☎ (063)35-071.

prodam

PRODAJ 2 prašica (150 kg). Železnik, M. Brusnice 10.

ODDAJ v najem najboljšemu ponudniku posl. prostor 65 m2 s tel., cent. gretjem, skladiščem ter parkiriščem za kakršno koli obrtno ali gostinsko dejavnost ali trgovino v Trebnjem. ☎ (068) 44-100.

NOV BOJLER (8 l), ročni stroj za precizno brušenje in graviranje prodam 30 % ceneje. Prodaj tudi motorno kolo BMW 500. ☎ 28-518, zvečer.

PLETILNI STROJ BROTHER, enoredni, prodam. ☎ 25-632.

RACUNALNIKE IBM — AT 386, IBM — XT in osciloskop »Hameg« prodam. ☎ (0608)79-375.

TELEVIZOR, črno—beli, poceni prodam. ☎ 26-317.

PRODAJ črno—beli televizor in manjši pisalni stroj, nov. ☎ 25-597.

VAKO d.o.o.
EXPORT — IMPORT

VAKO d.o.o. obvešča, da servisiramo vse vrste caffè aparatur, laboratorijsko opremo, kakor tudi hladilne naprave v gostinstvu in turizmu.

VAKO d.o.o.,
Kolodvorska 56,
68340 ČRNOMELJ
Tel.: 068/52-073, 52-555,
53-173
Fax: 068/52-073, 53-173

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ (2,5 KW) ugodno prodam. ☎ (068)65-036.

DVA PRAŠICA, težka okoli 120 kg, prodam. ☎ 26-191.

ZAMRZOVALNO OMARO (200 litrov), brezhibno, prodam ali zamenjam za 50—litrski zamrzovalnik. ☎ (068)20-291.

OVERLOCK PFAFF — entlarico, 4—nitno, novo, nerabljeno, z garancijo, ugodno prodam. ☎ (064)215-650.

PEČ za centralno kurjavo, za etažno ogrevanje Emo central, 23 cc., prodam. ☎ (0608)61-580.

INTERMARC

Tehnična trgovina Stopiče vam nudi črpalke vseh dimenzij pretoka za pretakanje vina, motorne žage, nahrbtnne kosilnice, BCS program in rezervne dele. Tel. 43-806
Odprto od 8. do 16. ure

YURENA d.o.o.

ŠOLA TUJIH JEZIKOV organizira tečaje angleščine, nemščine, francoščine in italijanščine vseh stopenj za otroke, mladino in odrasle. Vpis vsak dan od 18. do 19.30 ure po tel. 23-434

NANCA
Trgovina
na Zibertovem
hribu v Novem mestu
tel. (068) 28-875

Sposojanje poročnih oblek in dodatkov.
Se priporočamo!

ŠE JE ČAS, da si za praznike naročite DOMAČO OREHOVO ali ROZINOVO. POTICO z domačo smetano. Tel. 73-083.

ŽUPANČIČEV HRAM
v Dragatušu

vas vabi na silvestrovanje. Zabaval vas bo ansambel TRIO OBZORJE

rezervacije:
tel. (068) 57-374

PRTLJAŽNIK za avto (nosilec smuč) za R 18 in fiat Cromo prodam. ☎ 21-367.

SEMENSKI krompir dezire in rezi (beli) prodam. Azman, Suha 5, Kranj. ☎ (064)43-010.

ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH (380 l), novo, prodam za 22.500 SLT. Oglek v petek. Blažič, Zdinja vas 1.

PO UGODNICENI prodam bife prikolico z lokacijo, menjam tudi za osebni avto. ☎ 24-792.

KRAVO, staro osem let, brejo 4 mesece, prodam. Kocjan, Butoraj 2, Črnomelj. ☎ 7085

BREŽIČNI TELEFON, domet 5 km in dometa 200 m, prodam. ☎ 21-079.

AVTOPRIKOLICO in električni boiler (80 l), nov, prodam. ☎ 84-712.

KRZNEN PLAŠČ BIZON, rjave barve, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ 24-946.

PRALNI STROJ CANDY, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ 24-946.

KOMPRESOR in CO2 varilni aparat, nov, ali po naročilu, prodam 60 % od nove cene. ☎ 25-894.

PRODAM stroj za strojno vezenje, z 8 glavami, za 10000 DEM. ☎ (068)60-004, popoldan.

SMREKOV ladijski pod prodam. ☎ 42-293.

razno

ROVOKOPAC SKIP BN 79, letnik 1984, in traktor DEUTZ 60, s prikolico, letnik 1987, prodam. ☎ (068)52-666, po 18. uri.

PROSIM vse slučajne očitvice prometne nesreče, ki se je pripetila 15. oktobra 1991 ob 14.15 na križišču Mačkovec pri Novem mestu, da se mi javijo pod šifro: »RESNO«.

PROSTORE (31 m2), primerne tudi za poslovno dejavnost, v središču Sevnice, oddam. ☎ (0608)81-731, od 20. do 22. ure.

ENOSTANOVANJSKO HIŠO v Novem mestu damo v najem. ☎ (068)25-161 ali 25-160.

ZA VEČ LET oddam poslovni prostor za vsako dejavnost v strogem središču Novega mesta. Prodaj tudi kioski Imgrad A element. Ponudbe po ☎ (068)21-948.

V CENTRU NOVEGA MESTA oddam opremljeno trgovino. ☎ 25-193.

službo dobi

TAVERNA V KRŠKEM zaposli deklet brez obveznosti za delo v střežbi. ☎ (0608)32-224.

DEKLE za delo v butikih iščem. Možnost stanovanja. ☎ 28-501.

ZAPOSLIM KV avtomehanika z najmanj 10 leti delovnih izkušenj na osebnih avtomobilih ali trgovca s prakso za delovno mesto trgovca avtomobilov. Servisno prodajni center Janez Molek, Gradac v Beli krajini. ☎ 7068

NATAKARICO za delo v kava-baru zaposlim. Naslov in oglasnem oddelku. ☎ 7114

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE v Črnomlju zelo ugodno prodam. ☎ (068)51-629.

ENOSOBNO STANOVANJE (45 m2) v Novem mestu zamenjam za večje zaradi odkupa. ☎ (068)27-208.

V SEVNICI ali okolici vzamem v najem neopremljeno takoj vseljivo dve do trisobno stanovanje za dobo čca dveh let. ☎ (0608)81-750, v petek od 8. do 14. ure.

STANOVANJE v Novem mestu kupim. ☎ 23-136.

V CENTRU Dvora pri Žužemberku prodam lastniško obnovljeno stanovanje, veliko

ženitne ponudbe

PRAZNIKI SE BLIŽAJO, ne praznujte jih sami. Pokličite AFRODITO, žensko posredovalnico, v Kranj, ☎ (064) 324-258 ali (064) 51-245, do 22. ure. Ženske posebej vabljene. 7009
RAD BI SPOZNAL dekle ali mamico z enim otrokom, da pride k meni na dom. Sifra: »DOM«. 7012

Hvala bogu, zdaj imamo tako vladno, da se lahko brez predsodkov križamo ob vsakem njenem sklepu. (Tof)

Iz Kolpske doline

OSILNICA: DVA PLAZOVA — Deževje v minulem tednu je povzročilo občutno škodo tudi v Kolpski dolini. Manjši zemeljski plaz je zdrnil pod Osilnico pri Potuharici na glavno cesto, da je bila prevozna le po enem voznom pasu. Kar okoli 20 arov zemlje z drevjem vred pa je drselo s pobočja nad potokom Belico (pri vasi Belica) in grozilo, da bo potok zajezilo. Za ukrepe so zaprosili vodno skupnost.

KUŽELJ, SLAVSKI LAZ, BOSLJIVA LOKA: POPLAVLJENA CESTA — Kolpa se je v sredo minuli teden pone-

kod izlila iz korita. Tako je preplavila cesto pri Kužlju in za nekaj ur onemogočila promet. Izlila se je še pri Bosljivi Loki in poškodovala cestni odsek, pripravljen za asfaltiranje. Poleg tega je narasla Kolpa odnesla med Faro in Žago pri Slavskem Lazu del ceste, ki je bila pripravljena za asfaltiranje.

RIBJEK: NOVA RIBOGOJNICA — V Ribjeku so na potoku, pritoku Kolpe, minuli teden odprli ribogojnico, ki je last zasebnika Željka Knava. V njej bo vzrejal postrvi za prodajo podjetjem in zasebnikom.

OSILNICA: KOLPA POŠKODOVALA — Narasla Kolpa je poškodovala del škarpe pri kajakaškem centru. Odnosla je okoli 30 m škarpe in tudi toliko cevi kanalizacije do nove čistilne naprave, ki je v izgradnji.

Na Čabranki (med Osilnico in Čabrom) je zasebno podjetje Finvest, katerega lastnik je Marjan Filipovič iz Prezida, minulo soboto odprlo malo elektrarno, ki ima ob polnem obratovanju takšno zmogljivost, da bo pokrila 65 odstotkov potreb po elektriki vse občine Čabar. Slavju so prisostvovali ne le predstavniki Elektra Kočevje in občinske skupščine Kočevje, ampak poleg drugih tudi minister za energiko države Hrvaške. Na Čabranki so zgrajene na hrvaškem bregu tri male elektrarne, na slovenskem pa na pritokih Čabranke (Črni potok, Belica) dve mali elektrarni. J. P.

NEKAJ KOČEVSKIH

NA TANKEM LEDU — Kočevje je spet med tistimi slovenskimi kraji, kjer so te dni najnižje temperature. Rinža je že prekrita s tankim ledom, ki pa se je ob takih temperaturah gotovo že toliko odebelil, da bo možno drsanje po njem. **IZPOPOLNITI PLESNO ZNANJE** — Blizajo se prazniki in izpopolniti bo treba plesno znanje, opozarja plesni klub Bolero in vabi na tečaje družabnega plesa, ki bodo v gostišču Dallas. Začetno se jutri, 13. decembra, ob 19. uri (za začetnike) oz. ob 20.30 (nadaljevalna stopnja).

ASFALT POLOŽEN — Od Fare do Žage so pred kratkim, še pred sedanjim hudim mrazom, položili asfalt. Prebivalci tega dela Kolpske doline upajo, da bodo že v prihodnjem letu položili asfalt še naprej, od Žage do Bilpe in Dola.

JUGOTANIN

ODKUPUJE

LES PRAVEGA KOSTANJA

Les odkupujemo preko:
 — območnih gozdnih gospodarstev
 — območnih kmetijskih zadrug

Za vse informacije se obrnite na našo komercialno službo, telefon 0608-81349, oziroma na naslov: Jugotanim, Hermanova 1, 68290 Sevnica.

Plačilo je dobro in zagotovljeno!

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame

ANICE DRAGIČEVIČ

roj. Kramarič

iz Dolenjskih Toplic

se iskreno zahvaljujemo njenim sosedom, ki so ji stali ob strani še za časa življenja, in osebju pljučnega oddelka bolnišnice iz Novega mesta. Iskrena hvala sosedom, ki so mi bili v oporo v teh težkih trenutkih, sosedom, znancem in prijateljem, ki so izrazili sožalje, darovali cvetje in spremili mamo na njeni zadnji poti. Hvala gospodu Čibeju za organizacijo pogreba, govornikom za poslovljne besede in pevcem za zapete žalostinke.

Žaluoja hčerka Sonja z družino

ZAHVALA

V 61. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat in tast

ALOJZ SREBRNJAK

iz Dol. Suhadola 11 pri Brusnicah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so bili v težkih trenutkih z nami, nam izrekli sožalje darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi DO Gorjanci, IMV in Merx. Posebna zahvala Francu Srebrnjaku za poslovljne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za nesebično pomoč in nego. Iskrena hvala tudi g. Murnovi.

Žaluoja: žena Marija, sinovi Alojz in Štefan z ženama ter Jože, brat Martin in sestra Marija z družinama

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

ALOJZ GREGORIČ

Viniška 45, Črnomelj

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, posebno Murnovim. Zahvaljujemo se Domu starejših občanov v Črnomlju in dr. Macanu za vso skrb in nego. Hvala članom Združenja šoferjev in avtomehaničkov za poslednje slovo. Hvala govornikom za ganljive besede slovesa, pevcam in godbi ter gospodu Hitiju za organizacijo pogreba.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Počivaj v miru ob svoji hčerki

V 63. letu starosti nas je iznenada zapustil

ERNEST HALER

iz Črmošnjic

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Hvala govornikom za izrečene poslovljne besede, kolektivu GG Črmošnjice, njegovim prijateljem, vsem sorodnikom, vaščanom, še posebej Smuch, Željko in Nose, Čebelsarkemu društvu Semič, Društvu upokojencev Semič, delavcem Iskre Semič in vsem, ki so nas obdali s tiho pozornostjo ob poslednjem slovesu.

Žaluoja: žena Jožica ter sin in hčerka z družinama

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je v 49. letu starosti prenehalo biti srce ljubega moža, atija, brata in strica

ANTONA HOČEVARJA

iz Belšnje vasi 6

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Žnidaršiču, Lojzu Zupančiču, GD Trebnje, pevcem, Društvu upokojencev Trebnje, nosilec praporov, govornikom g. Slaku in g. Majerjevi, župniku za opravljen obred, učencem in razredničarki 4.a razreda OŠ Trebnje, še posebej pa Mici Zupančič iz Korenitke ter bratu oz. stricu Janezu in njegovi družini za nesebično pomoč. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njegovi

V SPOMIN

Že leto dni je zdaj minilo, odkar življenje ti je ugasnilo. Pri nas veselja nič več ni, odkar tebe, mož in oči, med nami ni.

MIRU PATETU

iz Trebnjega

12. decembra bo minilo žalostno leto, odkar se je pretrgala tvoja življenjska pot. Bolečina je težka, praznina vse večja, a v mislih smo vedno s teboj. Hvala vsem, ki postojite ob njegovem preranem grobu in mu prižigate sveče.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

Življenje celo sprti, nestalen, miru, resnice, sreče je iskal, njegov bil smoter temen, daljen, umel ga ni, zato je pal.

J. Murn

V 32. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi sin, oče, brat, stric, nečak, bratranec in svak

MARJAN MOLEK

iz Gradca 73

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in ga spremili k zadnjemu počitku. Zahvala sosedom, govorniku Jožetu Plutu, pevcam in gospodu župniku za opravljen obred. Posebej se zahvaljujemo Ogulinovim iz Semiča za nesebično pomoč.

Žaluoja: mama, ate, hčerka Klavdija, brat Janez z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

ALOJZA ROZMANA

iz Ždinje vasi 22

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sovaščanom, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi Ključavničarstvu Majcen, Ribiški družini Novo mesto ter Labodu Ločna. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za opravljen obred.

Žaluoja: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše ljubljene žene, mami, tašče, babice, prababice, svakinje, tete

MARICE HUDOKLIN

rojene Kalan

ki nas je zapustila v 78. letu starosti, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so jo spremili na zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo g. proštu Lapu za opravljene obrede in tolažilne besede. Prav lepa hvala tudi č. sestram reda De notre dame.

Žaluoja: vsi njeni

OSMRTNICA

Iz tujine sporočamo žalostno vest, da nas je 20. novembra 1991 v 88. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

JOŽEFA ERJAVEC

z Rateža

Zadnja štiri leta je preživela v Kanadi v krogu svoje družine. Mirno, tiho si nas zapustila, sinu Ivanu in Francu si se pridružila. Naj ti zemlja bode rahla mila, saj si vedno jo ljubila. /Stanka/

Žaluoja: hčerka Stanka in sin Rado z družinama ter snaha Rezka z otroci

Martina Kastelic

ogrožen človeški mladič. Življenje ji je v najzgodnejšem otroštvu delilo samo udarce. Bosa je hodila po trnih in zrla v zvezde. Otroka je potem k svoji družini vzel oče in tam je postajala človek. Oče, pokončen Dalmatincec, pošten do zadnjega vlakna, jo je naučil, da je mirna vest najmekkejša zglavje.

Že v osnovni šoli na Mirni ji je bilo vseskozi jasno, da bo šla po končani osemletki na srednjo gradbeno šolo v Novo mesto. Gradbeno šola, to je tako povezano s trdnostjo, varnostjo, z domom. Potem služba pri Pionirju, od koder jo je k Stanovanjski drugi Sentrupert po nekaj letih pripeljal direktor Peter Brčar, tudi sam doma s Homa, od koder je šel z devetimi leti v dolino za hlapčka. Po osmih letih pri zadrugi, kjer od prvega dne dela z ljudmi, naj bo pri izdajanju naročilnic ali pri strokovnih ogledih gradenj, pozna na tisoče članov v Sentrupertu, Sevnici, Črnomlju, Metliki, zlasti pa v novomeškem koncu. Njo, vedno prijazno, urejeno, ustrezljivo in nasmejeno, pa še več. Opravila je kakih 2000 ogledov, kjer je največkrat spoznala cele družine. Koliko domov je vsaj posredno pomagala zgraditi, koliko nasvetov, napotkov je dala, koliko uslug naredila!

Poročila se je mlada, pri dvajsetih. Danes imata z možem varen in lep dom, tri otroke, lično in dobro založeno trgovino in servis gospodinjskih aparatov. Po svoji nemočni in nesrečni mami, s katero jo je v otroštvu kruto življenje pehalo po svetu, je dobila še tri: mačeho, ki ji to nikoli ni bila, ampak vedno samo mama, ki je zanjo nikoli ni bila tašča, ampak samo mama, in njegovo staro mamo, ki so ji mirno zaspali v naročju, ko jim je spletała kito.

Danes Martina in mož Alojz delata cele dneve, ob petkih in svetkih, pa sta vesela in zadovoljna. Martina je doma s Homa, blizu kraja, ki mu pravijo Nebesa, tam, kjer ni nikoli zares živela, a jo nanj vežejo nevidne, a strašne vezi zemlje in krvi.

Z materjo sta se klatili okoli tujih ljudi. Martina ni bila otrok, ampak samo nemočen, lačen, in

Faraonke iz Cankarjeve brigade

Bodo Trebanjci zaustavili invazijo nadležnih mravelj v treh blokkih? Pomoč vlade

TREBNJE — Trebanjce malo tepe narava, malo pa tudi sami poskrbijo, da se znajdejo v središču občinarjem navadno neljube medijske pozornosti. Po aferah v zvezi z zdravstvenim domom, azbestnimi pletenicami, invazijo škurkov in preizkušanju dimnih bomb na vajah z otroki v teh hladnih zimskih dneh brezplačno dvigujejo temperaturo v stanovanjskih blokkih Ulice Cankarjeve brigade št. 35, 37 in 39 v Trebnju »faraonske mravlje«.

Gre za nadležne majhne rumenordeče hišne mravlje, dolge okoli 2 mm. Strokovnjaki pravijo, da je zatiranje te nadleže zelo zahtevno in dolgotrajno opravilo. »Faraonke« navadno gradijo gnezda ne nedostopnih mestih, ki jih v večini primerov niti ni moč natančno določiti. Gibleje se v obliki vidnih »verig«, ki se izgubljajo v špranjah in drugih odprtinah, od tam pa naprej v gnezda. Imajo zelo dober tek in pri jedeh sploh niso izbircne.

Stanovanci omenjenih blokov se borijo proti »faraonkam« že dalj časa, mravlje zatirajo neorganizirano in z različnimi sredstvi, ki so na voljo v prosti prodaji. V drugi polovici julija letos je opravil enkratno dezinfekcijo novomeški zavod za socialno medicino in higieno. Uspeh pa je bil le polovičen in za krajši čas faraonk ni bilo na spregled. Ko so si Trebanjci že oddahnili, so spet privrele na plano. Strokovnjaki pravijo, da se faraonk znebimo dokončno le tedaj, ko uničimo vsa gnezda. Ker je v trebanjskem primeru to nemogoče, je možna malo daljša, a še vedno učinkovita pot — da redno uničujejo delavke, ki oskrbujejo gnezda. Postopek bi bilo potrebno ponoviti najmanj šestkrat v dogovorjenih presledkih, najbolje po 10 dni.

Občinski sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo v Trebnju

NA NAJVIŠJE VRHOVE KONTINENTOV

SEVNICA — Planinsko društvo Sevnica vas vabi, da se pridružite Vikiju Grošlju, svetovno priznanemu slovenskemu alpinistu, ki vas bo ob prijetni glasbi v 70 minutah brezplačno popeljal na najvišje vrhove kontinentov. Dvesto diapozitivov s 6-letnega potovanja, od tihomorskih obal Avstralije prek otočnih ruskih ravnin, »vročega« ledu Afrike, samotne Aljaske, in skrivnostnih Andov do nezemsko visokih vrhov Himalaje, bo prikazanih z dvema projektorjema. Vidimo se v soboto, 14. decembra, ob 17. uri v kulturni dvorani gasilskega doma v Sevnici. Ne pozabite, vstop bo prost, kar sta omogočila Zveza kulturnih organizacij Sevnica in TOK Gozdarstvo Sevnica.

je na skupnem sestanku z vsemi stanovci blokov, ki jih oblegajo faraonke, sklenil, da bo podprl strokovni predlog za rešitev te zagate, kakšno je predlagal omenjeni novomeški zavod. Vsa gospodinjstva so prejela tudi pisna navodila, kako je treba te mravlje zatirati. Večina stanovalec je z lastnoročnim podpisom soglašala, da se akcija opravi. Sekretariat za družbeno planiranje in

gospodarstvo je kot dosedanja upravljalca stanovanj predlagal trebanjski vlad, naj bo on naročnik šestkratne dezinfekcije. ki bo stala 190.000 tolarjev. Izvajalec dezinfekcije pa naj bi v treh mesecih po akciji pripravil za trebanjski izvršni svet poročilo o uspešnosti te akcije in morebitnih nadaljnjih strokovnih navodilih za prizadete stanovalce.

P. PERC

TROJČICE IN TRIJE RODOVI — Babica Marija je prišla eno od trojčic, dedek Slavko pa vrč vina, ko so se Vrskovi, starejša, srednja in mlajša generacija postavili pred fotografa. Oče Slavko in mati Gordana imata tudi vsak svojo deklico, brata Mladen in David pa kar sijeta od ponosa na svoje sestrice, ki se doma v Pečicah kar dobro počutijo. (Foto: T. Jakše)

Vse dobre stvari so tri

Trojčice so doma tam, kjer je bog s prazno vrečo mahal

PEČICE — Na Šapoli, kakor je le-dinsko ime griču, na katerem stoji Vrskova domačija v vasi Pečice, ne manjka otroškega joka, saj stojijo v spalnici kar tri otroške postelje. V njih kraljujejo Martina, Alenka in Judita. Že en mesec, odkar so trojčice prišle na svojo domačijo v ta odmaknjeni kraj boga za hrbtom, ali kakor pravi njihov dedek Slavko Vrsk, »kjer je bog s praznim žakljem mahal«, so deklice glavna atrakcija.

Obiski prihajajo od blizu in daleč, da bi videli male lepoticke, ki so že začele z zvedavimi očmi razpoznavati svet. Tudi kak dar prinesejo s sabo, saj se vsi zavedajo, da so deklice sicer dobrodošle, vendar v teh težkih časih tudi zelo potrošne blagoslov. Tudi nekatere delovne organizacije in ustanove so se pri tem izkazale. Občinski in porodnišni prispevek mladi družini smo omenili že, ko smo prvič pisali o rojstvu trojčic, sedaj pa povejmo še, da so se izkazale še Tosana iz Domžal, Kora iz Radeč in osnovna šola iz Artič. Vrskovi pa so v

gradnji, zato je vsak prispevek dobrodošel. Oče Slavko in mati Gordana se ukvarjata izključno s kmetijstvom, pri tem pa jima pomagata še dedek Slavko in babica Marija.

Kmetijo so Vrskovi s pomočjo Agrokombinata iz Krškega, kamor oddajajo svinje in mleko, v zadnjih desetih letih posodobili, tako da je nekaj hektarov lastne zemlje in še precej več najete dobro izkoriščenih. Kljub temu da je sedaj delo že povečini strojno, pa bodo pridne roke v teh hribih vedno prav prišle. Sedemletni Mladen in štiriletni David že spremljata dedka na polje in v hlev. Čez nekaj let pa se bo za njim usel še dekleški drobiž. »To ni še nič«, pravi dedek ponosno, »na mojem domu nas je bilo dvanajst. Vendar,« prizna nekoliko zamišljeno, »to so bili drugačni časi.«

Tudi mi tako mislimo, zato pozivamo tiste, ki bi lahko kakorkoli pomagali mladi Vrskovi družini v Pečicah 17, pošta Zdole pri Brezicah, naj to po svojih močeh storijo.

T. JAKŠE

Slovar brez muke

Plod domače pameti — Računalniški slovar

Znanje tujih jezikov je dandanes nujnost, za Slovence še toliko bolj, ker smo jezikovno in številčno majhen narod. Skoraj vsakdo prej ali slej naleti na trenutek, ko mora osvežiti znanje tujega jezika in se lotiti kakšnega besedila v angleščini, nemščini, italijanščini ali kakem drugem jeziku. In začne se mukotrpno listanje po slovarju, dragocen čas pa odteka in odteka.

Na ljudi, ki bi radi hitreje in učinkoviteje preskakovali ovire, ki jih prednje postavlja tuj jezik, je mislil računalniški programer Aleš Juranič, ko je pred nekaj leti začel sestavljati računalniški večjezični slovar. Od prvih inč se je program do danes razvil v najmočnejši in najboljše znanje tujega jezika in slovar te vrste pri nas. Ker gre za angleško-nemško-italijansko-francosko-slovenski slovar je hkrati seveda tudi svetovni as, saj podobni programi tujih softverskih hiš pač nimajo slovenskega besedja.

Kot se je bilo mogoče prepričati na predstavitvi slovarja prejšnji teden v gostišču Domen pri Šmarje-kih Toplicah, je program enostaven za uporabo, prilagodljiv potrebam uporabnika, možno ga je nadgrajevati in je izredno hiter. Deluje na osebnih računalnikih XT in AT, kliče pa se ga lahko iz vseh urejevalcev besedil, ki delajo na teh računalnikih. Uporabnik lahko program kupi v konfiguraciji, ki mu ustreza, se pravi z enim ali z več tujimi jeziki.

Vsekakor gre za dober in res uporaben program, žal pa se bo pri študentih, novinarjih, nepoklicnih prevajalcih, profesorjih in drugih, ki bi ga potrebovali, navdušenje ohladilo ob cenah. Cene so sicer običajne za tovrstno programsko opremo v svetu, vendar so slovenski žepi ta čas nekoliko preplitvo ukrojeni. Program z eno tujezično bazo stane 800 dem, vsaka naslednja baza (tuj jezik) pa je cenejša. Podrobnejše informacije so na voljo v gostišču Domen.

M. MARKELJ

PREDSTAVITEV SISTEMOV FAIR PLAY IGER

OTOČEC — V Motelski restavraciji na Otočcu bo danes, 12. decembra, ob 18. uri predstavitev firme Geprosys in sistemov Fair play iger. Tudi v prihodnje bodo informativni sestanki na Otočcu vsak četrtek ob 18. uri.

»Halo, tukaj je bralec 'Dolenjca'«!

Kje so vozni redi? — Kaj smeti, položnica! — Smrad, nered, edinstven prispevek in desetina — Cene »za vola ubit« — Nevaren drog na slivi — Z naslovom ne bo

NOVO MESTO — Glavni namen pričujoče rubrike je nedvomno ta, da bralci lahko prek časopisa javnost opozorijo na raznovrstne, bodisi zagatne ali prijetne dogodke iz vsakdanjika. Pohval je sicer malo, večino nevednosti pa s takimi pisanjem ni moč odpraviti, če tisti, ki bi kaj morali storiti, ne premorejo dovolj odgovornosti.

Nekdo je torej odgovoren, da na avtobusnih postajališčih v Novem mestu in okolici ni več voznihih redov. S prstom ne bomo kazali na Vido Novak, ki je opozorila na to pomanjkljivost, pa tudi ne na gospo Malko iz Bršljina, ki ji ne gre v račun cena vožnje z avtobusom po mestu in do bližnjih krajev. 30 tolarjev se ji zdi na moč pretirano, po njenem je prav cena razlog, da avtobusi vozijo napravljeni. Logika prevoznikov je prepoznavna: bolje manj potnikov in višja cena, kot narobe, poln avtobus namreč porabi več nafte.

Po občinskem odloku, ki je dvignil toliko prahu po vaseh, tudi Mirku Čerčiču iz Podgore ni preostalo drugega, ko da je pristal na odvoz smeti. Komunalci so mu šli toliko na roko, da je zaradi odmaknjenosti hiše dobil manjši smetnjak le zase. »13. novembra ob 10.30 so ga pripeljali, kak dan zatem pa so mi že poslali položnico za plačilo odvoza smeti v oktobru.« Položnico je kajpak zavrnil in zdaj, ko je mesec okoli, se sprašuje, kaj bo prišlo prej: položnica za november ali komunalci, da bi prvič spraznili že zdavnaj vrhni smetnjak. »Ti moraš, mi pa, če čmo!« je Čerčič stnil vodilo občinske komunalne politike.

Tone Ž. iz Novega mesta ni zapečkar, rad hodi po mestu, še posebno prijeten je zanj sprehod po Maistrovi ali Kozinovi ulici proti vremenski opazovalnici. Kaže pa, da bo gospod v ta konec mesta zahajal čedalje manj, saj, kot je potožil, sploh ni mogoče več dihati. Iz dveh hiš se namreč pogosto vali gost dim, ki onesnažuje vso okolico; zaznati je smrad, ko da bi sežigali neke impregnirane snovi, če ne celo odpadni lak ali kaj podobnega. Zelenim svetuje, naj bodo budni tudi na tako onesnaževanje, še bolj pa bi bilo, ako bi se na ta novomeški konec kdaj sprehodil kak sanitarni inšpektor.

Med sprehodi po mestu marsikaj nevsčnega opazi tudi Novomeščan, ki se sprašuje, ali se bodo za ljubljanskimi zganili tudi novomeški policaji in naredili red pri parkiranju. »Priložnosti za ukrepanje je veliko, denimo, nenehno polno avtov na pločniku pred Reževim bifejem, pred športno trgovino pri gimnaziji ali na pločniku pred prodajalno Avto deli na Glavnem trgu, da ne naštevam dalje.« je bil podoben upokojeni gospod, ki pozorno bere časopise, a ni nikjer zasledil, zakaj so mu od pokojnine v petih mesecih kar štirikrat odednili nekakšen enkratni solidar-nostni prispevek, ki je tako postal edinstven po svoji »enkratnosti«. Morda bo

kaj drugače že kmalu, ko se bodo na Slovensko vrnili grofje, baroni in graščaki, pa bo morebiti z njimi v deželo spet prišla še desetina in nas odredila zdajšnje dajatvene šestdesetine!

Karkoli dandanes ljudje počnejo, vedo, da brez prave reklame dobiček ne gre v mošnjiček. In po mnenju P. S. iz Čardaka črnomajski zasebni pogrebec tako učinkovito širi glas o svojih storitvah, da si nekateri morebiti želijo oditi na oni svet samo zato, da bi jih tjakaj odprenil omenjeni pogrebec. Ko pa bi vedeli, dodaja občan, po kakšni ceni pogrebec poskrbi za to, kar za človekom ostane v tostranstvu, potem si zagotovo nihče ne bi želel umreti in svojem naprtiti toliko izdatkov.

Po tistem, kar je povedala Marija Fabjan iz Sadinje vasi pri Zagradcu, se kaj lahko zgodi, da bo moral kdo na oni svet, četudi za to še ne bo pravi čas. Blizu Fabjanove hiše je namreč električni drog v zemlji povsem preperel in pred meseci so elektrika, namesto da bi drog zamenjali, preperlega z žico privežali kar na slivo, rastočo ob njem. Odveč je poudarjati, da so v nevarnosti vsi, ki se znajdejo v bližini dolnata prostostojčega droga, ki ga bo zagotovo podrž že prvi sneg.

Za konec še pojasnilo vsem (tokrat jih je bilo blizu deset), ki bodo kdaj drugič od dežurnega novinarja hoteli izvedeti naslov tistih, ki so dali malo oglaš pod šifro. Naslova namreč ni mogoče dobiti; kdor se želi odzvati na oglaš, mora napisati svojo ponudbo in jo v ovojnici z oznako šifre poslati ali prinesiti v oglasni oddelek Dolenjskega lista, kjer jo bo prevzel, kdor je dal oglaš pod določeno šifro.

D. R.

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek med 18. in 20. uro bo po telefonu 23-304 reševala probleme otrok in odraslih s področja vzgoje in izobraževanja pedagoginja Marija Jaklič.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

»GRAZIE, AMICO-HVALA, PRIJATELJ!« — Pod tem naslovom je Radio Koper med oktobrom in decembrom letos vodil akcijo, katere svečani zaključek je bil minuli petek na Otočcu. Poslušalci koprškega radia so namreč izbirali in izbrali osebi, ki sta s svojimi dejanji najbolj poistovetili geslo »Turizem smo ljudje«. V prisotnosti znanih slovenskih turističnih delavcev — me nji je bil tudi Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije — je direktor Radia Koper Manlio Vidovich plaketi predal dr. Mirani Malc, predstojnici Term Portorož (na posnetku), in Darju Činiču, tajniku turističnega društva Rovinj. (Foto: B. B.)

ZDAJ LAHKO VLADAJO BARABE

Bil je čas, ko so bili na oblasti komunisti. Takrat so se dogajale čudne reči. Med pogoji za razpisana delovna mesta je bila tudi zahteva po moralno-politični neoporečnosti. Kandidati, ki so se prijavljali, so morali računati, da ne bodo šli skozi strogo in gosto rešeto, če ne bodo izpolnjevali zahtevanega. To pa je pomenilo:

- da poleg žene ne smejo imeti ljubice
- da ne hodijo v cerkev
- da ne postavljajo jaslic
- da krasijo božično drevo po božiču
- da njihov otrok ne hodi k verouku
- da niso imeli prometne nesreče s hujšimi posledicami
- da ne popivajo pretirano
- da ne kradejo kot srake

metov čez državno mejo

- da redno plačujejo partijsko članarino
- da niso ogoljufali zavarovalnice
- da obežajo zastave ob državnih praznikih
- da svojih otrok ne plašijo z miličniki, ampak s cigani in hudiči
- da potomcev ne obdarujejo za Miklavža, temveč za dedka Mraza
- da jim je najbolj všeč rdeča barva
- da niso prispevali denarja za popravilo kapelice v Repičevi Dragi
- da na zlati verižici nimajo obešenega razpela
- da jim je bratstvo in enotnost najvišja človeška vrednota

— da so bili najmanj enkrat na Bazi 20

- da se udeležujejo sestankov, proslav in mitingov
- da znajo naštet vsaj tri narodne heroje
- da niso prebrali nobene Balantičeve pesmi
- da prezirajo Podbevška, Kocbeka in Gradnika
- da so najostreje obsodili film Na svidenje v naslednji vojni
- da verjamejo v svetlo prihodnost.

V današnjih razpisih moralno-politične neoporečnosti nihče niti ne omenja več. Za pomembne položaje sta dovolj ustrezna izobrazba in izkušnje. Mar to pomeni, da nam bodo v prihodnosti vladale barabe?

TONI GAŠPERIČ